حکومەتی هەرێمی کوردستان
وەزارەتی مافی مرۆڤ

راپۆرتی
کارو چالاکییەکانی وەزارەت
٢٠٠٧

ئامادەکردنی

بەڕێوەبەرایەتی راگەیاندنی دیوانی وەزارەت

کوردستان - هەولێر

٢٠٠٧

حکومەتی هەرێمی کوردستان
وەزارەتی مافی مرۆڤ

کتێب: راپۆرتی ساڵانەی وەزارەت

ئامادەکردن: بەڕێوەبەرایەتی راگەیاندن

بەرگ و دیزاینی ناوەوە: قاسم قادر پیرۆت

فۆتۆ: شێرزاد هیرانی

تایپ: نەهاوەند فەرهاد و ئارام ئەمین

زنجیرەی بڵاوکراوەکانی وەزارەت ژمارە: (١٢)

د. شوان محەمەد عەزیز

وەزیری مافی مرۆڤ

کاتی سوێند خواردن

له ساڵی (٢٠٠٧)دا

- (٤٥) وەفدی میوان سەردانی وەزراەتی مافی مرۆڤـیان کردووە.
- (٧) بەیاننامەی جۆراوجۆر لە مەڕ ڕەوشی مافەکانی مرۆڤ لە وەزارەتی مافی مرۆڤ بلاوکراتەوە.
- (١٢) کتێب لە سەر هۆشیارکردنەوەو توندوتیژی دژی ژنان و منداڵانی سەرشەقام لەسەر ئەرکی وەزارەت چاپکراوە.
- (٤) کۆنفرانسی ناوخۆیی و جیهانی سازدراوەو هاوبەشی لەگەڵ ڕێکخراوەکانی دیکە کردووە.
- بە درێژایی ساڵ سەردانی بەندیخانەکانی ئاسایش و پۆلیس لە شارو شارۆچکەکان کراوە.
- لە ساڵی (٢٠٠٧)دا (٢٥٨) سکاڵای هاووڵاتییان گەیشتۆتە وەزارەت.

رووبەڕووبوونەوەکانی مافی مرۆڤ

١- تیرۆر

٢- توندوتیژی دژی مێینە

٣- کارکردنی منداڵانی سەر شەقام

٤- گەندەڵی

٥- بەرزکردنەوەی ئاستی هۆشیاری مافی مرۆڤ

٦- بەهەڵە تێگەیشتن لە مافەکانی مرۆڤ

حکومەتی
کوردستان

وتەیەكی پێویست
بۆ ڕاپۆرتی ساڵانەی
٢٠٠٧

بەدرێـژایی سـاڵی رابـردوو وەزارەتـی مـافی مـرۆڤ وەك لـە هـەموو ڕاپۆرتـەكانی دوو مانگـەدا ئاماژەمـان پێكـردووە بـە پێـی بەرنامـە رێـژی خۆیەوە هەوڵی بێشوماری داوە حەقیقەتەكانی رەوشی مـافی مـرۆڤ بخاتـە روو و زۆر شـەفافانەش لـەم هەوڵانەیـدا كەناڵـەكانی راگەیانـدن و لایەنـە پەیوەندیدارەكانی لێ ئاگار كردۆتەوە و بەبەردەوامیش بەسـەر كردنـەوە و بەدواداچوونی بۆ ئەم مەبەستە ئەنجامداوە...

دیـارە كـە لـەم راپۆرتـە ساڵانەیەی بـەردەمتان كۆمـەڵێ كاروچالاكی و دیاردەی پێشێلكاری و بەدواداچوون و كاركردن بـۆ بـواری هۆشیاركردنەوە بەتایبەت لە رووی چاپەمەنی و دەركردنی چمارەكانی گۆڤاری (مـرۆڤ) و بەسـتنی سـیمینار و كۆنفرانـسی پەیوەنـد بـە كارەكانمـان و بـەردەوامی (بـۆردی راوێـژكاری) و (لێژنـەی داكـۆكیكردن لـە مافـەكانی مێینـە) و چاككردنی بـاری زینـدانیان لـە بەندیخانـەكان بـەپێی رێنماییـەكانی یاساو گـوێگرتن لـە سـكالای هاوڵاتیـان كـە بەدرێـژایی ئـەم سـاڵە بـەپێی ئـەو خشتەیەی كە لە هەموو راپۆرتەكاندا بڵاوكراوەتەوە كارەمان بۆ كردووە و تا ئێستاكەش كاری بۆ دەكەین.

نابێ هیچ کەس و لایەنێکیش نکۆڵی لەو بکات کە رەوشی مافی مرۆڤ جارێ لەم کوردستانەی ئێمەدا پێویستی بەوە هەیە کاری زیاتری لەسەر بکرێ، چونکە بەدرێژایی مێژووی دروستبوونی عێراق هەمیشە ئەم رەوشە بەرامبەر بە مرۆڤەکان پێشێلکراوە و هیچ رژێمێکی دەسەڵات بەدەست حسێبێکی راستەقینەی بۆ نەکردووە و نەیخستۆتە ناو ئەجێندای خۆیەوە وەك دیاردەیەکی پڕ بایەخ کەواتە ئەمڕۆش ئەم رەوشە ئەوەندە بە سووك و ئاسانی لە ماوەیەکی کورتدا بەتەواوی کارەکانی تەواو نابێت، بەڵام بێشك ئەم رەوشە دوای یەکگرتنەوەی هەردوو ئیدارە و دامەزراندنی وەزارەتی مافی مرۆڤ وەك وەزارەتێکی بە تەنها لە کابینەکەی پێنجەم جۆرێك لە ناسین و چوونە ناو جەماوەرەکەی بە خۆیەوە دیوە و بەبەڵگەوەش لە ماوەی ئەم ساڵەدا ئەوەتان بۆ دەسەلمێنین ئەویش لەم بوارانەی کارمان بۆ کردووە کە لە ناوەڕۆکی راپۆرتەکاندا هاتووە... بەڵام هێشتا ئەمە ئەوە نیە ناوی بنێین گەیشتنە کۆتای کاروانەکە، نەخێر ئاواتەکانی وەزارەت لەمە گەورەترە و بەنیازیشین لەم ساڵەدا هەنگاوەکانمان درشتر بکەین بەتایبەت لە لادێکانەوە دەستپێبکەین... لە ناو نەوەی نوێوە دەستپێبکەین ئەویش بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتی پەروەردە کەوانەی (مافی مرۆڤ) ببێتە وانەیەکی بنەڕەتی لە ساڵی خوێندن کە ئەم کارەش دەستپێکراوە و وەزارەتی ناوبراو کاری خۆی لەم بوارەدا کردووە.

هەمیشە دەیڵێینەوە کە ساڵی (٢٠٠٧) لەلای وەزارەتی مافی مرۆڤ بە ساڵی ناساندنی رەوشی مافی مافی مرۆڤ دادەنرێ کە ئەمەشیان بۆتە

کاردانەوەیەك بۆ ئێمە کە زیاتر کارەکانی خۆمان برەو و پێبدەین بۆ زیاتر ناساندن و چەسپاندنی بنەماکان و بنبڕکردنی پێشێلکارییەکان لە لای کۆمەڵانی خەڵکی کوردستانیش ڕەوشی مافی مرۆڤ بوو بە دیاردەیەکی زیندوو کە جاران حەقیقەتەکان سەیری کارەکانی ئێمە بکەن.

لە ساڵی (٢٠٠٧)دا لە زۆربەی چاوپێکەوتنەکان لەگەڵ ڕۆژنامە و گۆڤار و کەناڵەکانی تەلەفزیۆن هەموو مەسەلەکانمان ڕوونکردەوە و دەستمان لەسەر پێشێلکارییەکانیش دانا و بە یانننامەی ناڕازیبوونمان لەسەر پێشێلکارییەکان بلاوکردەوە و بیر و بۆچوونی خۆشمان لەمەڕ ڕاپۆرتەکانی وەزارەتی دەرەوەی ئەمریکا و (هیومان رایس ووچ) دەربڕی و هەردوو لایەنی سەلبی و ئیجابی ئەم ڕاپۆرتەمان خستەڕوو.

لەم ڕاپۆرتەدا دەکرێ چاوێك بە هەموو بڕگەکان دابخشێنین و بیر و رای خۆتانی لەسەر گەلالە بکەن و ئێمەش ئاگادار بکەنەوە لە دەستنیشانکردنی خاڵەکانی لە هەموو ڕوویێکەوە، ئەوەندە ماوە بڵێین وەزارەتی مافی مرۆڤ تاکە وەزارەتە دوو مانگ جارێك ڕاپۆرتی کار و چالاکیەکانی خۆی بلاو بکاتەوە و بیخاتە بەردەست ڕاگەیاندنەکان و لایەنە پەوەندیدارەکان و سەرۆکایەتی پەرلەمان و حکومەت... بەردەوامیش دەبین لەم بەرنامەیەماندا و هیواداریشین ساڵی نوێ زیاتر مان پێبکرێ و بەرنامەکانمان دەوڵەمەندتر بکەین و کۆمەڵانی خەڵکیش زیاتر ئاشنا بکرێ بە بنەماکانی مافی مرۆڤ.

دیدار و چاوپێکەوتنەکانی
وەزیری مافی مرۆڤ

له مـاوەی ئـەم سـاڵەدا ژمارەیـەكی زۆر لـە بـاڵیۆزانی حكومەتـەكانی ئـەوروپا و ڕێكخراوە نا حكومیەكان و كەسانی پسپۆڕ لەبواری مافەكانی مرۆڤ سەردانی وەزارەتیان كردووە و لەگەڵ خودی وەزیر و لێپرسراوان كۆبوونەتەوە و لـە زۆر لایەنـەوە گفتوگۆیـان لەسەر مەسەلەكان كردووە.

لێرەشدا خشتەیەك لەم دیداروچاوپێكەوتنانە دەخەینەروو.

ز	بەروار	لایەن	مەبەست
١	٢٠٠٧/١/٢٤	كۆبوونەوەی بۆردی راوێژكاری	بەمەبەستی خولی راهێنان بۆ مافی مرۆڤ
٢	٢٠٠٧/١/٣١	پێشوازی لە وەفدێكی ڕێكخراوی یونامی	بۆ بەستنی كۆنفرانسی دادوەری ئینتقالی
٣	٢٠٠٧/٢/١٢	سەردانی لێپرسراوی مەڵبەندی (٣)ی (ی.ن.ك)	بۆ هەماهەنگی نێوان لایەنەكان لە پێناوی بنبڕكردنی پێشێلكارییەكان
٤	٢٠٠٧/٢/١٨	كۆنگرەیەكی رۆژنامەنووسی	بۆ بایەخدان بە نەمانی بەندیخانە غەیرە رەسمیەكان
٥	٢٠٠٧/٢/٢١	پێشوازیكردن لە لارس پێتەر بەڕێوەبەری پرۆژەی پێگەیاندنی خوێندكارانی زانكۆی بیسكرۆدی نەرویجی	كردنەوەی پەیمانگایەك بۆ هۆشیاری مافی مرۆڤ لە سلێمانی
٦	٢٠٠٧/٢/٢٥	پێشوازی كردن لە هانیا موفتی سەرۆكی نووسینگەی مافەكانی مرۆڤ لە عێراق	گفتوگۆ كردن لەسەر پەسەندكردنی یاسای تیرۆر لە پەرلەمانی كوردستان

٧	٢٠٠٧/٢/٢٧	پێشوازی کردن لە وەفدێکی کۆمەڵەی کەمئەندامانی هەولێر	بۆ تاوتوێکردنی چۆنیەتی خزمەتگوزارییەکانی کەمئەندامان
٨	٢٠٠٧/٣/٧	پێشوازیکردن لە مامۆستاو خوێندکارانی قوتابخانەی بەهرەمەندان	بۆ ئاشنا کردنی رەوشی مافی مرۆڤ بە قوتابیان
٩	٢٠٠٧/٣/١٢	پێشوازی کردن لە وەفدێکی سویسی نەرویجی	بۆ گفتوگۆکردن لەسەر مافی مرۆڤ و یاسای خۆپیشاندان و باری رۆژنامەنووسان و ئازادی رادەربڕین
١٠	٢٠٠٧/٣/٢٠	هاتنی نوێنەری تۆنی بلێر بۆ وەزارەت خاتو ئان کلۆید	لەمەڕ توندوتیژی دژی ژنان و منداڵان و رەوشی بەندیخانەکان و کردنەوەی وۆرك شۆپ لە ناوە و دەرەوەی وڵات
١١	٢٠٠٧/٣/٢١	بەشداری کردنی وەزیری مافی مرۆڤ لە کۆبوونەوەکانی نەتەوەیەکگرتووەکان لە جنێف	سەرۆکایەتی کردنی وەفدی عێراقی
١٢	٢٠٠٧/٤/١٨	پێشوازی کردن لە وەفدێکی مەڵبەندی گشتی یەکێتی کەمئەندامانی کوردستان	باس لەوە کرا کە بەبڕیارێکی تایبەت لە کۆمەڵەی مافەکانی مرۆڤ لە جنێڤ تایبەت بە کەمئەندامان دەرچوو
١٣	٢٠٠٧/٤/١٩	پێشوازیکردن لە ژنە نووسەری	نووسنی کتێبێك لەسەر

		هۆڵەندی خاتو بیتسی ئۆدینگ	کوردستان
١٤	٢٠٠٧/٤/٢٢	هاتنی وەفدێکی لاوانی کەمئەندامان	بۆ خستنەڕووی کێشەو گرفتەکانیان
١٥	٢٠٠٧/٤/٢٥	پێشوازیکردن لە کۆمەڵەی زیندانیە سیاسیەکان و کورتەباڵاکانی کوردستان	بۆ باس کردنی کارو پڕۆژەکانی هەردولا
١٦	٢٠٠٧/٥/٣	نابینایان سەردانی وەزارەتی مافی مرۆڤیان کرد	باس لە پرۆسەی پەروەردەی نابینایان و پێگەیاندن و فێرکردنیان کرا
١٧	٢٠٠٧/٥/٦	وەفدێکی پەیمانگای پاراستنی ئەمریکی سەردانی وەزارەتیان کرد	بۆ چڕکردنەوەی پەیوەندیەکان لەگەڵ وەزارەت
١٨	٢٠٠٧/٥/١٥	پێشوازی کردن لە وەزیری ژینگە و چاوی بە جێگری قونسولی بەریتانی کەوت	لەهەردوو دیدارەکەدا باسی رەوشی مافی مرۆڤ کرا
١٩	٢٠٠٧/٥/١٦	هاتنی ژنە پەرلەمانتاری ئەڵمانی چالاك لە بواری مافی مرۆڤ خاتو ئیمێك دیتێرد بۆ وەزارەت	هەوڵدان بۆ چەسپاندنی رۆحیەتی دیموکراسیەت و مەدەنیەت
٢٠	٢٠٠٧/٦/١	بەسەرکردنەوەی چەند گوندێگ	دابەشکردنی دیاری بەسەر منداڵان بەبۆنەی رۆژی جیهانی منداڵان
٢١	٢٠٠٧/٦/٤	پێشوازیکردن لە خاتو ئانا	بۆ ئامادەبوونی دانمارك بۆ

		بیرگیتا له وەزارەتی دەرەوەی دانمارکی	یارمەتیدانی بنبڕکردنی دیاردەی توندوتیژی دژی ژنان
٢٢	٢٠٠٧/٦/١٠	سەردانی کردنی لیژنەی داکۆکیکار له مافەکانی ژنان له پەرلەمانی کوردستان بۆ وەزارەت	بۆ هەماهەنگی کەمکردنەوەی توندوتیژی و خستنەڕووی پڕۆژە یاسایەکی تەعدیل کردنی یاسای باری کەسێتی
٢٣	٢٠٠٧/٧/١	پێشوازیکردن له مارك رۆت جەرز ڕێکخری یوئێن له کوردستان	بۆ دانانی میکانیزمێکی نوێ بۆ کارەکانی وەزارەتی مافی مرۆڤ و یوئێن
٢٤	٢٠٠٧/٧/٢١	پێشوازیکردن له وەزیری مافی مرۆڤی عێراقی	هەردوو لا جەختیان لەسەر پاراستنی مافەکانی مرۆڤ کردەوە
٢٥	٢٠٠٧/٧/٢٥	هاتنی خاتو کلۆدیا رۆس سەرۆکی پارتی سەوزی ئەڵمانی بۆ وەزارەت	ئاماژەدان به مەسەلەی تیرۆر و تاوانەکانی کیمیاباران و ئەنفال
٢٦	٢٠٠٧/٧/٢٦	پێشوازیکردن له وەفدێکی بەجیهان ناساندنی ئەنفال و کیمیا باران	دروست کردنی ئەتلەسێك بۆ سەرژمێرییەکان و بەستنی کۆنفرانسێك له پەرلەمانی نەرویجی
٢٧	٢٠٠٧/٨/١٣	نوێنەری حکومەتی ئەمریکا لەگەڵ وەزیری مافی مرۆڤ کۆبووەوە	باس له تیرۆر و یاسای تیرۆر کرا.
٢٨	٢٠٠٧/٨/٢٠	ناردنی کۆمەك بۆ شەنگاڵ	بۆ یارمەتیدانی ئەو

			خەڵکانـــەی بەرکارەســـاتە تیرۆریـــستیەکەی شـــەنگاڵ کەوتن.
٢٩	٢٠٠٧/٨/٢١	ســــــــــەرۆکایەتیکردنی کۆبوونـــــەوەکانی لیژنـــــەی توندوتیژی دژی ژنان	کردنەوەی نوسینگەی پۆلیس بۆ بەدواداچوونی توندوتیـژی دژی ژنان.
٣٠	٢٠٠٧/٨/٢٦	کۆبوونەوەی بۆردی راوێژکاری	بـــۆ گفتوگـــۆکردن لەســـەر کارەکـــانی کۆبوونـــــەوەی رابـــردووی ئـــەم لیژنەیـــە و تـــاوتوێکردنی پێـــشنیار و کێشەکان
٣١	٢٠٠٧/٨/٣٠	پێـــشوازیکردن لـــە خـــاتوو (کـــارین) لێپرســـــراوی بەرنامـــــەکانی (NPA) نەرویژی.	کردنەوەی رۆڵی خوێنـدن بـۆ خوێنـدکارانی کوردسـتان و عێراق لە سلێمانی دەربـارەی ئەشتەوایی و مافی مرۆڤ.
٣٢	٢٠٠٧/٩/١١	پێـشوازیکردن لـە د.دینـدار زێباری رێکخـەری حکومـەتی هەرێم لەگەڵ (UN)	باسکردنی دەرچوونی بریـاری (١٧٧٠) کـە تایبەتـە بـە چـالاککردنی رێکخـــراوی (un) لەو بارەگایـەی کەلـە هەولێر هەیانە.
٣٣	٩/٢٤ تـــا ٢٠٠٧/٩/٢٨	ســەرۆکایەتیکردنی وەفــدی عێراقی بـۆ کۆمەڵـەی مـافی مرۆڤ لە نەتەوە یەکگرتووەکان لە ژنێف	داواکردنی بـە جیهـانیکردنی جینۆسایدی گەلی کورد.

٣٤	/١٠/١٠ ٢٠٠٧	سەردانی وەفدی کۆمەڵەی ئافرەتانی کوردستان بۆ وەزارەت	بەشداریکردنی ڕێکخراوەکانی ژنان و ئافرەتان لەو لیژنەیەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران.
٣٥	/١٠/٢٤ ٢٠٠٧	سەرپەرشتیکردنی وەزیر بۆ بەستنی کۆنفرانس	بەستنی کۆنفرانسی جیهانی لەبارەی توندوتیژی دژی ژنان.
٣٦	/١٠/٣٠ ٢٠٠٧	سەرپەرشتیکردنی کۆبوونەوەکانی بۆردی راوێژکاری	تاوتوێکردنی دوا راپۆرتی (یۆنامی) کەلەسەر رەوشی مافی مرۆڤ بلاّوی کردۆتەوە.
٣٧	٢٠٠٧/١١/٤	پێشوازیکردن لە وەفدێکی کۆمیتەی پاراستنی رۆژنامەنوسان لە ئەمریکا	بۆ پشتگیریکردن لە داوا رەواکانی رۆژنامەنوسان و رێگاگرتن لە هەر پێشێلکارییەك لە بەرامبەریان.
٣٨	٢٠٠٧/١١/٧	پێشوازیکردن لە وەفدێکی کەمپینی داکۆکیکردن لەمافەکانی ئافرەتان	خستنەرووی کێشەی ئازادی سنوردارکردنی ژنان لە سەفەرکردندا.
٣٩	٢٠٠٧/١١/٨	پێشوازیکردن لە لێپرسراوی مەڵبەندی ٣/ی ڕێکخستنی (ی.ن.ك) لەهەولێر.	بۆ هاوکاریکردنی هەردوو لا لە پێناو پاراستنی مافی مرۆڤ.
٤٠	٢٠٠٧/١١/٨	پێشوازیکردن لە (ئەندریاس کرۆکەر) ڕێکخەری کاروباری باڵیۆزخانەی ئەڵمانیا.	لەسەر توندوتیژی دژی ژنان و سزادانی ئەو کەسانەی کە ئەم کارە ئەنجام دەدەن.

٤١	/١١/١٢ ٢٠٠٧	پێشوازیکردن لە وەفدێکی لیژنەی زیندانییە سیاسیەکانی پەرلەمانی عێراق.	دانانی یاساییەك بۆ زەرەرمەندان لە کارەساتەکانی عێراق.
٤٢	/١١/٢٠ ٢٠٠٧	سەردانیکردنی لیژنەی مافی مرۆڤ لە پەرلەمانی عێراق بۆ وەزارەت	گفتوگۆکردن لەسەر رەوشی بەندیخانەکان و لێبووردنی گشتی.
٤٣	/١١/٢٧ ٢٠٠٧	پێشوازیکردن لە (نیکلاس ترۆڤ) سەفیری سوید لە عێراق.	گفتوگۆکردن لەسەر دادگایی کردنی زیندانیان و توندوتیژی دژی ژنان.
٤٤	/١١/٢٧ ٢٠٠٧	پێشوازیکردن لە سەرۆکی رێکخراوی مافی مرۆڤی کورد لەلەندەن	گفتوگۆکردن لە سەر ئەو پێشێلکارییانەی بەدرێژایی مێژوو دەرهەق بە کوردکراون.
٤٥	٢٠٠٧/١٢/٢	پێشوازیکردن لە خاتوو (کاترینا ڤانی) لێپرسراوی یاسایی و مافی مرۆڤی کورد لە لەندەن.	بۆ باسکردنی بەندیخانەی منداڵان و باری گیراوە مناڵەکان و پاراستنی یاسایی زیندانیی ئەم منداڵانە.

لێژنەی بەدواداچوونی توندوتیژی دژی مێینە

لە ئەنجامی دەستپێشخەرییەکانی وەزارەتی مافی مرۆڤ لەمەڕ پێشێلکارییەکانی توندوتیژی دژی مێینە و ئەم دیاردە کۆمەڵایەتیە ترسناکە، سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران (لێژنەی بەدواداچوونی توندوتیژی دژی مێینە)ی پێکهێناو هەموو ئەم وەزارەت و لایەنانە تیایدا بوونە ئەندام و وەزارەتی مافی مرۆڤ-یش سەرۆکایەتی ئەم لێژنەیەی پێسپێردرا.

ئەوەبوو کەوتنە کاروچالاکی و کۆبوونەوەکانی خۆیان دەستپێکرد و وەزارەتەکانی ناوخۆ و ئەوقاف و مافی مرۆڤ رۆلی زۆر گرنگیان لەم بارەیەوە بینی بەتایبەت لە ئەنجامی بەدواداچوونی کار و پێشنیارەکانی ئەم لێژنەیە وەزارەتی ناوخۆ لەهەر سێ شاری هەولێر و سلێمانی و دهۆك بەڕێوەبەرایەتیەکی دروستکرد بەناوی (بەڕێوەبەرایەتی بەدواداچوونی توندوتیژی دژی مێینە) و تا ئێستاکە سەرباری ئەوەی لەم کارەدا تازەن، بەلام توانیویانە سەرنجی هاوڵاتیان رابکێشن لایەنێك هەیە زۆر بەجددی بەدواداچوون بۆ ئەم دیاردەیە دەکات و بە شێوازێکی یاسایی لەگەڵ ئەنجامدەرانی ئەم دیاردەیە مامەڵە دەکات و بڕیاری دوایی پەڕلەمانی کوردستان-یان لەسەر جێبەجێدەکرێ کە مادده یاسای (٤٠٦)ە و ئەنجامەکانیشی لایەنی باشی لێکەوتۆتەوە....

لە وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری ئیسلامی-یش هەنگاوی کۆمەڵایەتی گەورەنراوە لەبواری کاری مامۆستایانی ئاینی و خوتبە خوێنی مزگەتەکان و فتوای ئەم مەلا ژنانەی کە مەراسیمی پرسەی ژنان بەڕێوەدەبەن و بانگەشەی

ئـەوە دەکـەن دیـاردەی کوشـتنی ژنـان دیاردەیەکـە دوورە لـە هـەموو عـورف و عاداتێکی مرۆیی و ئاینی، چونکە لە ئاینی ئیسلامدا خۆسوتان و خۆکوشتن و کوشتن بە هەموو شێوەکانی نـەهی لێکراوە و لەگـەڵ ئـەم بیروبـاوەڕە نـاگونجێ کە ئەمەشیان تا سنورێك سەدای چاکی خۆی لەناو کۆمەڵگادا هەبووە.

وەزارەتـی مـافی مـرۆڤـیش بـەپێی ئـەو بەرنامـە ڕێژییـەی هەمیـشە بـۆ بنبڕکردنـی پێشێلکارییەکان هەیـەتی بەگـەرمی ئـەم مەسـەلەیەی لای خۆیـەوە تـاوتوێکردووە و لـە ڕێگـای بەشـەکانی دیـوانی وەزارەت و بەڕێوەبەرایـەتی و نووسینگەکانی خۆیەوە لە شار و شارۆچکەکان بەدواداچوون و کاری بۆ کردووە و دەیکات و بەپێی ئەم ئامارە رەسمیانەی دەگاتـە وەزارەت‌ـیش ئـەم دیارەدەیـە روو لە کەمبوونەوەیە، دیارە ئەمەش جێی پەنجەی کاری ئەم لێژنەیە و لایەنە بەشداربووەکانی تیا دیارە و بە ئومێدیشەوە دەڕوانرێتە دوارۆژی ئەم دیاردەیە کە هەموو لایەك بە شێوەیەکی عاقڵ مەندانە سەیری بکەن.

سەردانی گوندەکان

هەر لەسەرەتای دروستبوونی وەزارەتی مافی مرۆڤ لە کابینەی پێنجەمی حکومەتی هەرێمی کوردستان بەشێك لەو پلانانەی کارکردن کە بۆ نەهێشتنی پێشێلکارییەکان و هۆشیارکردنەوەی کۆمەلگا بەرەوشی مافی مرۆڤ دانراوە.... ئاشناکردنی خەلکی لادێکان بوو بەم رەوشە، چونکە لادێکان کاریگەرییەکی زۆریان لەم بوارەدا هەیە و هۆشیارکردنەوەش لەم لایەنەوە زەروورییەتێکی بنەرەتیە بۆئەوەی ئەم رەوشە پیرۆزە بگاتە دوورترین شوێن تا هەموو تاکێك لەم کۆمەلگایە ئەرك و داواو مافی خۆی لە نزیکەوە بزانێ و لەهەمان کاتیشدا بزانێ کە مافی بەرامبەر چیە و یاساش لەم مەیدانەدا چ کاریگەرییەکی هەیە....

بۆ ئەم مەبەستە تیمی گەرۆك لە بەرێوەبەرایەتی و نووسینگەکانی سەر بە وەزارەتی مافی مرۆڤ لەمیانی ئەمسالدا لەبەرنامەرێژی خۆیان بۆ ئەم بوارە سەردانی (٧٠) گوندی کوردستانیان کردووە کە لەم راپۆرتەدا لە چالاکی ئەواندا دەستنیشانکراوە، لەم گوندانەدا سەرباری نواندنی چالاکی هەمەجۆر کۆرۆکۆبوونەوەیان سازداوە و بۆ تێگەیاندن و ئاشناکردنیان بە بنەماکانی مافی مرۆڤ و هۆشیارکردنەوەیان.

دیارە کارو سەردانی ئەم تیمە گەرۆکانەی وەزارەتیش هەر لەم بنەمایانە سەریهەلداوە کە دەبێت لادێکان ببنە لادێی سەردەم بەتایبەت لەرووی تێگەیشتنیان لە ژیانی مەدەنیەت و تێگەیشتنیان لەم مەسەلە چارەنووسسازاندایە لەسەرووی هەمووشیانەوە تێگەیشتن لە رەوشی پاراستنی مافی مرۆڤ، ئەم گەرانە و سەردان و بەستنی کۆڕ و نواندنی چالاکیانەش لەلادێکان بەردەوام دەبێت تا ئەو کاتەی ئەم ئاستە رۆشنبیرییە مرۆڤایەتیە رۆژ لە دوای رۆژ چەکەرە دەکات و هەنگاوی مەزنتر بەخۆوە دەبینێ.

توێژینەوە

بەشی توێژینەوە لە وەزارەتی مافی مرۆڤ بەبەردەوامی هەوڵەکانی خۆی چڕکردۆتەوە لەسەر بەرهەمهێنانی توێژینەوە لەبوارە جیاجیاکانی بەرنامەرێژی وەزارەت، ئەمساڵیش ئەم بەشە بە هەستێکی پڕ لە لێپرسراوێتیەوە چۆتە ناو ناخی ئەو مەسەلانەی کە ئەمڕۆ بوونەتە مەسەلەی شەقام و توانیویانە ئەم توێژینەوانە ئەنجام بدەن.

١- راپرسیەك دەربارەی رەوشی مافی مرۆڤ لە کوردستان.

٢- توێژینەوەیەك دەربارەی دیاردەی مناڵانی ئیشکار لە کوردستان.

٣- توێژینەوەیەك دەربارەی توندوتیژی دژی ئافرەتان.

٤- راپرسیەك لەمەر لە سێدارەدانی سەرۆکی پێشووی عێراق (سەدام حوسەین) کە لە بەرێوبەرایەتی مافی مرۆڤی سلێمانی ئەنجامدرابوو.

٥- توێژینەوەیەك دەربارەی کارکردنی مناڵان- هۆکار و دەرئەنجامەکانی. توێژینەوەیەکی مەیدانییە لەشارۆچکەی سۆران.

٦- توێژینەوەیەك دەربارەی توندوتیژی دژی ئافرەت لەسەر ئاستی کوردستان.

بەياننامەكان

وەزارەتی مـافی مـرۆڤ لـە بۆنـە و پێـشێلکارییەکاندا راوبۆچـوونی خـۆی دەبـیٚ و بەیاننامە لەم بارەیەوە بلاّو دەکاتەوە. لە ماوەی ئەم ساڵەشدا ژمارەیەك بەیاننامە بـلاّو دەکەینەوە. کە ئەم لایەنانە دەگرێتەوە:

١- بەیاننامەی وەزارەتی مافی مرۆڤ بەبۆنەی سالرۆژی جیهانی مافی منالاّن. لـە (٦/١)

٢- راگەیاندنی وەزارەتی مافی مرۆڤ لەمەر رفاندنی رۆژنامەنوس (نەبەز گـۆران). (٢٠٠٧/٤/٤)

٣- بەیاننامەیـەك دژی رفانـدن و تیرۆرکردنـی (٢٣) هـاولاّتی کـوردی یەزیـدی کەهەمویان کرێکار بوون لەرۆژی (٢٠٠٧/٤/٢٤).

٤- بەیاننامەیەك دەربارەی محکومکردنی رەشە کوژی دژی ژنان (٢٠٠٧/٦/٧).

٥- بەیاننامەی وەزارەتی مافی مرۆڤ لەمەر کوشتنی دوعا (٢٠٠٧/٤/٢٤).

٦- بەیاننامەی وەزارەتی مافی مـرۆڤ بەبۆنـەی کارەسـاتەکەی شـەنگالّ لـە رۆژی ٢٠٠٧/٨/١٤).

٧- بەیاننامەی وەزارەتی مافی مـرۆڤ بـۆ سـالّیادی رۆژی راگەیانـدنی جارنامـەی مافی مرۆڤ (٢٠٠٧/١٢/١٠).

چاپەمەنییەکانی وەزارەت

له ماوەی ئەمساڵدا وەزارەتی مافی مرۆڤ وەك بەشداریکردنێکی کاریگەرانە بۆ بڵاوکردنەوەی هۆشیاری مافەکانی مرۆڤ دەستی کرد بە بڵاوکردنەوە و چاپکردنی ژمارەیەك لە پۆستەر و چاپەمەنی:

١- چاپکردنی شەش ژمارە لە گۆڤاری (مرۆڤ).

٢- کارکردنی منداڵان

٣- یاد

٤- جارنامەی جیهانی مافی مرۆڤ

٥- رێبەری مافەکانی مافی مرۆڤ

٦- تۆماری رێسای هەڵسوکەوتی فەرمانبەرانی راسپێردراو بە بەجێگەیاندنی یاسا.

٧- پاراستنی مافی نەوجەوانان

٨- یاسای دادگای تاوانکاری باڵای عێراقی.

٩- دەستووره رێکخەرەکانی مافەکانی مرۆڤ.

١٠- نصوص مجموعه عن الاعلانات و الاتفاقیات حول حقوق الانسان.

١١- چەمکی مافی مرۆڤ.

١٢- کۆنفرانسی مافەکانی مرۆڤ

١٣- سورێك بەدەوری کێشەکانی ئافرەتی کورددا.

١٤- کارپێکردنی منداڵان و کاردانەوەی لەسەریان.

كۆنفرانس و سیمینار

١- **کۆنفرانسی جیهانی کوردستان و مافی مرۆڤ (١٦-٢٠٠٧/٤/١٧).**

٢- **کۆنفرانسی توندوتیژی دژی ژنان (٢٠٠٧/١١/٢٥).**

٣- **کردنەوەی پیشانگای چالاکیەکانی وەزارەت (٢٠٠٧/١٢/١٠).**

٤- **هاوبەشبوونی وەزارەتی مافی مرۆڤ لەگەڵ ڕێکخراوی یۆنامی بۆ سازدانی کۆنفرانسی دادوەری ئینتقیالی.**

راپۆرتی ساڵانەی
بەشی بەندیخانەکان

یەکەم: سنووری کاری بەشی بەندیخانەی وەزارەتی مافی مرۆڤ:

بەندیخانەکانی شاری هەولێر دەگرێتەوە (بەندیخانەی ناوەندی هەولێر، بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی ئافرەتان و نەوجەوانان، بەندیخانەکانی ئاسایش، وبنکەکانی گرتن و گواستنەوە).

دووەم: کاروچالاکی بەشی بەندیخانە:

١- ئەنجامدانی سەردانی مانگانە بۆ بەندیخانەکان بە مەبەستی ئاگاداربوون لە رەوشی مافی مرۆڤ بەشێوەیەکی گشتی، و دەرکردنی راپۆرتی تایبەت بە سەردانەکان کە تیایدا بارودۆخی بەندکراوو بەندیخانەکە دەخرێتە روو لە لایەنی ئەو خزمەتگوزاریانەی کە پێشکەش بە بەندکراوەکان دەکرێت لەرووی خۆراکەوە، و خزمەتگوزاری تەندروستی، و پاکوخاوێنی ناو هۆڵی بەندیخانەکان و سەردان و چاوپێکەوتن و کات بەسەربردن لەناو بەندیخانەدا و هەبوونی بەرنامەی چاکسازی، و ئاگاداربوون لە چۆنیەتی پەیوەندی و مامەڵەی کارمەندانی بەندیخانە لەگەڵ بەندکراوەکاندا...

٢- کۆ کردنەوەی گشت ئەو راپۆرتانەی کە لە لایەن بەڕێوەبەرایەتی و نوسینگەکانی وەزارەت مانگانە بەدەستمان دەگات بەمەبەستی تۆمارکردنی لە راپۆرتی مانگانەی بەشی بەندیخانە.

٣- یەکێکی تر لە کاروچالاکیەکانی بەشی بەندیخانە بریتیە لە ئەنجامدانی بەدواداچوون و لێکۆلینەوە بۆ هەر کێشە و سکالایەك کە لە رێگای (بەشی سکالا)ی دیوانی وەزارەت و سەرجەم بەڕێوەبەرایەتی و نووسینگەکانی مافی مرۆڤی سەر بە وەزارەتمان پێمان دەگات، هەروەها ئەو داواکاری و سکالایانەی کە لە رێگای رێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنیەوە بەدەستمان دەگات.

٤- ئەنجامدانی بەدواداچوون بۆ کێشەی ئەو بەندکراوانەی کە زیاتر لـە مـاوەی یاسـایی خۆیان (کە ٦ مانگە) لە بەندیخانە ماونەتەوە بەبێ ئەوەی کێشەکانیان لە لایەن دادگاوە یەکلا بکرێتـەوە،و نووسـراوی تایبـەتیان لەلایـەن وەزارەتمانـەوە بـۆ کـراوە بـۆ لایەنـە پەیوەندیدارەکان بەمەبەستی یەکلایی کردنەوەی کێشەکانیان.

٥- وەرگرتنی ئاماری مانگانەی تایبـەت بـە ژمـارەی حوکمـدراو وراگـیراو لـە گـشت بەندیخانەکانی هەرێمی کوردستان، لەگەڵ ژمارەی راگیراوەکانی بەندیخانەکانی ئاسـایش، هاوکاری کردنی رێکخراوی (UNAME) بە ناردنی ئەو ئامارانە مانگانە بـۆ بەشـی مافی مرۆڤی ئەو رێکخراوە.

٦- بەشـداری کردنـی بەشـەکەمان لـە کاروچـالاکیەکانی وەزارەت وەك کـۆنفرانس و کۆنگرەکانی تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ، و بەشداری لەو خولانـەی کـە ئـەنجام دەدرێـن سەبارەت بە مافی مرۆڤ.

ئاماری مانگانەی
بەندیخانەکانی هەرێمی کوردستان
لە ساڵی ٢٠٠٧

کانوونی دووەم

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی هەولێر	٣٤٠	٢١٣
٢	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٣٢٨
٣	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣٢٤	٨٣
٤	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	١٠

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاکسازیەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	چاکسازی ئافرەتانی هەولێر	٩	٢٢
٢	چاکسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢٦	٢٣
٣	فەرمانگەی چاککردنی کۆمەلآیەتی سلێمانی	٦٣٦	-
٥	چاکسازی ئافرەتانی دهۆك	٧	٩
٦	چاکسازی نەوجەوانانی دهۆك	٥٠	١٩

بەندیخانەکانی ئاسایش

ژ	ناوی بەندیخانەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی	-	-
	ئاسایشی هەولێر	-	-
	ئاسایشی ئاکری	-	-

کۆی گشتی	١٣٩٢	٧٠٧
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان ٢٠٩٩		

شوبات

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی هەولێر	٣٣٨	٢٤٣
٢	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٣١٢
٣	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣٤٤	٩٢
٤	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	١١

چاكسازیەكانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاكسازیەكان	ژمارەی حوكمدراوەكان	ژمارەی راگیراوەكان
١	چاكسازی ئافرەتانی هەولێر	٩	٢٨
٢	چاكسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢٧	٢٠
٣	فەرمانگـــــەی چـــــاككردنی كۆمەلآیەتی سلێمانی	٦٤١	-
٥	چاكسازی ئافرەتانی دهۆك	٩	٧
٦	چاكسازی نەوجەوانانی دهۆك	٥٠	١٣

بەندیخانەكانی ئاسایش

ژ	ناوی بەندیخانەكان	ژمارەی حوكمدراوەكان	ژمارەی راگیراوەكان
	ئاسایشی گشتی	-	-
	ئاسایشی هەولێر	-	-
	ئاسایشی ئاكری	-	-

كۆی گشتی	١٤١٨	٧٢٦
تێكرای ژمارەی بەندكراوەكان ٢١٤٤		

تێبینی:

١. ژمارەی بەندكراوەكانی ئاسایش جێگیر نییە.

ئادار

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی هەولێر	٣٤٤	٢٤٣
٢	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٣٤٧
٣	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣٤٢	٩٤
٤	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	١٧

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاکسازیەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	چاکسازی ئافرەتانی هەولێر	٩	١٨
٢	چاکسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢٧	١٨
٣	فەرمانگەی چاککردنی کۆمەڵایەتی سلێمانی	٦٣٩	-
٥	چاکسازی ئافرەتانی دهۆك	٨	٩
٦	چاکسازی نەوجەوانانی دهۆك	٤٧	١٦

بەندیخانەکانی ئاسایش

ژ	ناوی بەندیخانەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی	-	-
	ئاسایشی هەولێر	-	-
	ئاسایشی ئاکری	-	-

کۆی گشتی	١٤١٦	٧٦٢
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان ٢١٧٨		

نیسان

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی هەولێر	٣٦١	٢٠٠
٢	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٣٤٤
٣	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣٥٧	١٠١
٤	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	٣٦

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاکسازیەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	چاکسازی ئافرەتانی هەولێر	١٠	٢٦
٢	چاکسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢٥	١٩
٣	فەرمانگـــــەی چـــــاککردنی کۆمەڵایەتی سلێمانی	٦٦٩	-
٥	چاکسازی ئافرەتانی دهۆك	١١	١٣
٦	چاکسازی نەوجەوانانی دهۆك	٥٤	٨

بەندیخانەکانی ئاسایش

ژ	ناوی بەندیخانەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی-هەولێر	-	١٤٨
	ئاسایشی هەولێر	-	١٨٤
	ئاسایشی ئاکری	-	٢٣٦
	ئاسایشی گشتی-سلێمانی ئاسایشی سلێمانی	-	٢٠٥

کۆی گشتی	١٤٨٧	١٥٣٥
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان ٢٩٥١		

ئاماری بەندکراوەکان: مانگی مایس و حوزەیران

دوای ئاماری بەندکراوەکانی نێو بەندیخانەکانی پۆلیس و ئاسایشی شاروشارۆچکەکانی هەرێمی کوردستان تا کۆتایی مانگی حوزەیرانی/٢٠٠٧ بەپێی ئەم راپۆرتەی لەلایەن بەشی بەندیخانەکان لەدیوانی وەزارەت ئامادەکراوە کۆی گشتی بەم شێوەیەیە:

حوکمدراوەکان ١٣٤٧ زیندانی

راگیراوەکان ٢٣٢٠ زیندانی

کۆی گشتی ٣٦٦٧ زیندانی

تەمووز

ئاماری ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی هەولێر	٢٥٩	٢٧٧
٢	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٣١٤
٣	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی دهۆك	١١٥	٢٢٧
٤	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی ئاكرێ	-	٢٥

چاكسازیەكانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاكسازیەكان	ژمارەی حوكمدراوەكان	ژمارەی راگیراوەكان
١	چاكسازی ئافرەتانی هەولێر	٩	١٩
٢	چاكسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢٦	٢٢
٣	فەرمانگـــەی چـــاككردنی كۆمەڵایەتی سلێمانی	٣٦٥	-
٥	چاكسازی ئافرەتانی دهۆك	٤	٧
٦	چاكسازی نەوجەوانانی دهۆك	١٥	-

ژ	بەندیخانەی ئاسایش	ژمارەی حوكمدراوەكان	ژمارەی راگیراوەكان
	ئاسایشی گشتی / هەولێر	-	٦٨٠
	ئاسایشی گشتی / سلێمانی	-	٦٤٧
	ئاسایشی ئاكری	-	٥

كۆی گشتی	٧٩٣	٢٢٢٣
تێكرای ژمارەی بەندكراوەكان		

تێبینی: ژمارەی بەندكراوەكانی ئاسایش جێگیر نییە.

ئاب

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی هەولێر	٢٥٥	٢٧١
٢	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٢٨٨
٣	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی دهۆك	٢٤٠	٩٩
٤	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	٣١

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاکسازیەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	چاکسازی ئافرەتانی هەولێر	١٠	٢١
٢	چاکسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢٨	٢٥
٣	فەرمانگـــــەی چـــــاککردنی کۆمەڵایەتی سلێمانی	٣٤١	-
٥	چاکسازی ئافرەتانی دهۆك	٥	٩
٦	چاکسازی نەوجەوانانی دهۆك	١٥	٣

ژ	بەندیخانەی ئاسایش	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی / هەولێر	-	٧٠٥
	ئاسایشی گشتی / سلێمانی	-	٧٢٦
	ئاسایشی ئاکری	-	٧

کۆی گشتی	٨٩٤	٢١٨٥
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان		

تێبینی: ژمارەی بەندکراوەکانی ئاسایش جێگیر نییە.

ئەیلول

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی هەولێر	٢٣١	٢٣٤
٢	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٣١٠
٣	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی دهۆك	٢٤٦	١١٩
٤	فەرمانگەی گرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	٣٩

چاكسازیەكانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاكسازیەكان	ژمارەی حوكمدراوەكان	ژمارەی راگیراوەكان
١	چاكسازی ئافرەتانی هەولێر	٦	٣١
٢	چاكسازی نەوجەوانانی هەولێر	١٥	١٥
٣	فەرمانگـــــــەی چـــــــاككردنی كۆمەڵایەتی سلێمانی	٣٩٣	-
٥	چاكسازی ئافرەتانی دهۆك	٤	٩
٦	چاكسازی نەوجەوانانی دهۆك	١٠	١٠

ژ	بەندیخانەی ئاسایش	ژمارەی حوكمدراوەكان	ژمارەی راگیراوەكان
	ئاسایشی گشتی / هەولێر	-	٢٤٨
	ئاسایشی گشتی / سلێمانی	-	٣٣٧
	ئاسایشی ئاكری	-	٣

كۆی گشتی	٩٠٥	١٣٥٥
تێكرای ژمارەی بەندكراوەكان		

تێبینی: ژمارەی بەندكراوەكانی ئاسایش جێگیر نییە.

تشرینی یەکەم

ژمارەی راگیراوەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ناوی بەندیخانە	ژ
٢٤٤	٢٣٦	فەرمانگـــــــەی گـــــــرتن و گواستنەوەی هەولێر	١
٣٢٣	-	فەرمانگـــــــەی گـــــــرتن و گواستنەوەی سلێمانی	٢
٩٧	٢٦٧	فەرمانگـــــــەی گـــــــرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣
٣٩	-	فەرمانگـــــــەی گـــــــرتن و گواستنەوەی ئاكرێ	٤

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژمارەی راگیراوەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ناوی چاکسازیەکان	ژ
٤٠	٦	چاكسازی ئافرەتانی هەولێر	١
٢٠	١٥	چاكسازی نەوجەوانانی هەولێر	٢
-	٤١٣	فەرمانگـــــــەی چـــــاككردنی كۆمەڵایەتی سلێمانی	٣
٧	٧	چاكسازی ئافرەتانی دهۆك	٥
٦	١٠	چاكسازی نەوجەوانانی دهۆك	٦

بەندیخانەکانی ئاسایش

ژ	ناوی بەندیخانەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی(سلیمانی)	-	٦٠٢
	ئاسایشی گشتی(هەولیر)	-	٢٢٤
	ئاسایشی ئاکری	-	-

کۆی گشتی	٩٥٤	١٦٠٢
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان ٢٥٥٦		

تشرینی دووەم

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی هەولێر	٢٤٤	٢٤٤
٢	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٢٧٣
٣	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣٠٥	٨٤
٤	فەرمانگـــــەی گـــــرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	-	٢١

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاکسازیەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	چاکسازی ئافرەتانی هەولێر	١٠	٢٦
٢	چاکسازی نەوجەوانانی هەولێر	١٤	١٤
٣	فەرمانگـــــەی چـــــاککردنی کۆمەڵایەتی سلێمانی	٤٥٠	-
٥	چاکسازی ئافرەتانی دهۆک	٧	٤
٦	چاکسازی نەوجەوانانی دهۆک	١٤	١٨

ژ	بەندیخانەی ئاسایش	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی / هەولێر	-	٤١١
	ئاسایشی گشتی / سلێمانی	-	٥٨١
	ئاسایشی ئاکری	-	١

کۆی گشتی	١٠٤٤	١٦٧٧
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان ٢٧٢١		

تێبینی: ژمارەی بەندکراوەکانی ئاسایش جێگیر نییە.

کانونی یەکەم

ژ	ناوی بەندیخانە	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	فەرمانگـــــەی گـــرتن و گواستنەوەی هەولێر	٢٤٩	٢١٧
٢	فەرمانگـــــەی گـــرتن و گواستنەوەی سلێمانی	-	٢٦٧
٣	فەرمانگـــــەی گـــرتن و گواستنەوەی دهۆك	٣٢٦	٨٢
٤	فەرمانگـــــەی گـــرتن و گواستنەوەی ئاکرێ	١	٢٩

چاکسازیەکانی ئافرەتان و نەوجەوانان

ژ	ناوی چاکسازیەکان	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
١	چاکسازی ئافرەتانی هەولێر	١١	٢٢
٢	چاکسازی نەوجەوانانی هەولێر	١٦	٢١
٣	فەرمانگـــــەی چـــاککردنی کۆمەڵایەتی سلێمانی	٤٣٠	-
٥	چاکسازی ئافرەتانی دهۆك	٧	٣
٦	چاکسازی نەوجەوانانی دهۆك	١٤	١٣

ژ	بەندیخانەی ئاسایش	ژمارەی حوکمدراوەکان	ژمارەی راگیراوەکان
	ئاسایشی گشتی / هەولێر	-	٤٣٤
	ئاسایشی گشتی / سلێمانی	-	٥٦٥
	ئاسایشی ئاکری	-	-

کۆی گشتی	١٠٥٤	١٦٥٣
تێکرای ژمارەی بەندکراوەکان		

تێبینی: ژمارەی بەندکراوەکانی ئاسایش جێگیر نییە.

بەشی سکاڵا

بەشی سكالاَ لە ماوەی سالّی ٢٠٠٧ دا كە ژمارەیان (٢٦٠) سكالاّیە.(١٦١) سكالاّیان راستەوخۆ ئاراستەی وەزارەتمان كراوە (٩٩) سكالاَ ئاراستەی بەرێوەبەرایەتی ونووسینگەكانی مافی مرۆڤ كراوە. هەمووئەو سكالاّیانە بەنووسین وسەردان بەدواداچوون وپێویستیان بۆ ئەنجام دراوە پاش ئەوەی كە دانیشتنی برایانەمان لەگەلاَ كردوون وشۆربووینەتە ناو كێشەكانیانەوە موراعاتی كەسایەتی باری تەندروستی ودەروونی كۆمەلاّیەتی مان كردووە هەرگیز قبولمان لەكەسیان نەكردووە بپارێنەوە بۆداوای مافەكانیان بەلّكو هانیانمانداوە بۆ پێ داگرتن وسووربوونیان بۆ داواكردنی مافەڕەواكانیان. سكالاّكانی سالّی ٢٠٠٧ كەوەلاّممان داونەتەوە چ لەرێگای وەزارەتەوە یان لەرێگای نووسینگەو بەرێوەبەرایەتی كانەوە ئەوانەی كەمەرجەكانیسكالاّیان تێدابووبەم شێوەبوو: سكالاّی راستەوخۆ كەزۆربەی سكالاّكان لەم جۆرە بووە /سكالاّی صندوقەكان/سكالاّی هاولاتیان كەلەرۆژنامەكاندا بلاوكراوەتەوە/سكالاّی تاك وكۆ /مانگرتن وخۆپیشادان دوور لەكاری شێتانە وتێكدەرانە و ئاژاوەگێری. لەو چاوپێكەوتن ودیراسەو لێكۆلینەوانەدا كەلەكاتی كاركردنی فەرمیماندا ئەنجاممان داوە كورتەیەك لەو دەرئەنجامانە هەندێكیان وەك داواكاری هاولاّتیان كەمافی رەوای خۆیانە بەپێی بنەما وبەندەكانی مافی مرۆڤ كەلە جارنامە و پەیماننامەو دۆكۆمێنتە نێو دەولّەتێكاندا هاتووە دەخەینە بەرچاوتان:

١- بۆ (١٠٧) سكالاّی زیندانیەكان. یەكێك لەچارەسەركردنی كێشەی بەندكراوەكان دروست كردنی بەندیخانەی مۆدێرنە(دەزگای چاكسازی) لەهەولێر وسلێمانی لە سەر داواكاری وەزیری مافی مرۆڤ بڕیارێك لەلایەن سەرۆكی حكومەتەوە دەرچوو بۆ دروستكردنی دووبەندیخانەی گەورە لەهەولێر وسلێمانی و لەهەندێ لەقەزاكان.زۆربەی سكالاّی بەندكراوەكان ئەوەیە كە داوای لێبوردنی گشتی یان تایبەتی دەكەن ئەوانەی كە

لێبوردنی گشتی گرێیاننەوە بەپێی یاسایی لێبوردنی گشتی هەرێمی كوردستان ژمارە(٤) سالّی ٢٠٠٧ بەلیژنەیەكی تایبەت بەفەرمانی ئەنجومەنی وەزیران ئازادكران.

له ساڵی ٢٠٠٧ صندوقی سکاڵامان له بەندیخانەکان و ناوشارەکان دانا. سکاڵای هیچ بەندکراوێك فەرامۆش نەکراوه له وەزارەت و وەڵامـان داوەتـەوەو سـەردانی بـەردەوامی بەندیخانەکان دەکرێت. هەروەها به بەردەوامی لەگـەڵ بەڕێوەبـەری بەندیخانـەکان دیـدار سازدەکەین بۆ زیاتر تێگەیشتن له مەسەله پەیوەندیدارەکان و چاوپێکەوتنی به تـەنهایی لەگەڵ هەر بەندییەکدا ئەگەر پێویست بکات.

لەسەر سـکاڵاو داوای گواسـتنەوەی ئـەو بەندکراوانـەی خـەڵکی سـلێمانی بـوون و لەبەندیخانەی ناوەندی هەولێر بوون بەشەکەمان بەهاوکاری لەگەڵ بەشی بەندیخانـەکان دا داواکارییەکانیانی جێبەجێ کرد.

٢- بەهەوڵی بەشەکەمان مووچـەی خانەنیـشینی بـۆ فەرمانبـەرە حوکمـدراوەکان جێبەجێ کرا بەپێ ی ئەو ڕێنماییانەی کەبە هاوکاری لەگەڵ ب.گ.خانەنیـشنی هـەولێر دامانناً.

داوامان کرد لەبەرێوەبەرایەتی بەندیخانەی ناوەندی هەولێر کەپارەی تەرخان کراو بـۆ خواردنی بەندکراوەکان زیاد بکرێت هەرچەندە لەبەندیخانەکانی هەولێر وسلێمانی و دهۆك بەندکراوەکان کێشەی خواردن وداو دەرمانیان نیە.

٣- کێشە یاساییەکان کەژمارەیان (٢٣) سکاڵایە ئەم کێـشانە زۆرتـر پەیوەنـدییان بەدادگاکانەوە هـەبووە. لـه مـانگی ٢٠٠٧/١٢ ەوە دادگاکـان لـه هـەرێمی کردسـتان سەربەخۆن بۆ هەر کێشەیەکیش دەتوانین پەیوەنـدی بـەوەزارەتی داد یـان سـەرۆکایەتی داواکاری گشتی یەوە بکەین.

٤- سـکاڵای کۆمەلایـەتی کـەژمارەیان(٢١) سـکاڵایە هەنـدێکیان پەیوەنـدی بەصندوقی چاودێری خێزانەوە هەیە ئەو پارەیەی کەبۆ یارمەتی مانگانەیە زۆر کەمە بۆ ئەو خێزانەی کەلە دووکەسی زیاترن.

٥- کێشەی تەندروسـتی کـە(١٥) سـکاڵایە نووسـراویان بـۆ کـراوە بـۆ وەزارەتـی تەندروستی له سـاڵی ٢٠٠٧ هـیچ کەسـێك سـکاڵای تۆمارنـەکردووە لـەوەزارەت دژی

پزیشك وكارمەندانی تەندروستی كە لە بنكەو نەخۆشخانەكانی كوردستاندا كاردەكەن لەكاتی دەوامی فەرمیدا.

وەزارەتی تەندروستی ئەركەكانی خۆیبۆ پاراستنی منداڵان لەرێگای كوتانیانەوە بەڤاكسینە پێویستەكان باش ئەنجام داوە.

پاش نووسراومان ژمارە (١٤٣٤) لە ٢٠٠٧/٨/٨ بۆوەزارەتی تەندروستی لە مانگی ١٢ی ٢٠٠٧ نەخۆشخانەیەكی نەخۆشییە دەروونیەكان بۆ ژنان وئافرەتان لەهەولێر كرایەوە.

ئەو نەخۆشانەی كەلەكوردستان چارەسەریان نییە ولیژنەی پزیشكی بڕیاری ناردنیان دەدات بۆچارەسەر كردن لەدەرەوەی وولات مافی ڕەوای خۆیانە چارەسەربكرێن لەسەر بودجەی هەرێم و هاوكاریكردنیان لەلایەن وەزارەتی تەندروستی یەوە بەتایبەت ئەوانەی كەهەژارو كەم دەرامەتن.

٦- پاراستنی هەرێم كە بەهەوڵی هاوڵاتیان و ئاسایشی گشتی هەولێرو سلێمانی و وەزارەتی ناوخۆ و وەزارەتی هەرێم بۆ كاروباری ناوخۆ هاتوەتە كایەوە جێی دڵ خۆشی هاوڵاتیانە.

٧- كێشەی دەستگیركردن كەژمارەی(١٤) سكاڵایە. لەنووسراوەكاندا كەئاراستەی بەرێوەبەرایەتی ئاسایشی گشتی هەولێر و سلێمانی مان كردووە ئەوەمان بۆ روون كردوونەتەوە كەوا لە ماوەی یاساییدا دادەستگیر كراوەكان بدرێنە دادگا.

٨- لە بارەی سكاڵاكانی زەوی و خانوبەرەوە وكێشەی دروست كردنی خانووە تەجاوزەكان بە دواداچوون لەگەڵ وەزارەتی شارەوانی و وەزارەتی دارایی كراوەو پێشنیاری دانی سولفەی عەقاری خراوەتە روو بە مەبەستی چارەسەرییەكان.

٩- كێشەی خوێندن كەژمارەیان (١٠) سكاڵایە.

١) دەرماڵەی خوێندکارە هەژارەکان زیاد بکرێت هەندێکیان لەبەر هەژاری خوێندنیان دواخستووەو پێشنیارمان کردووە. ئەگەر دەرماڵە بۆ ئەوانە زیاد بکرێت کارێکی مرۆڤانەیە.

٢) کێشەی بەشە ناوخۆییەکانی کەلار و سلێمانی و هەولێر وکۆیە چارەسەربکرێت ئەوان ساڵی ٢٠٠٧ سکالاکانیان وەکو خۆپیشاندان خستەروو.

لەبارەی دیاری کردنی چارەنووسی (وونبووەکانەوە) بەرێوەبەرایەتی ئاسایشی گشتی هەولێر وسلێمانی وەڵامیان داینەوە کەوا لای ئەوان بەند نین.

١٠- لە ماوەی ساڵی ٢٠٠٧ دا هیچ کەسێك سکاڵای نەداوەتە وەزارەتی مافی مرۆڤ کە داوای دیاری کردنی چارەنووسی کەسێکی کردبێت کە لە ساڵی ٢٠٠٧ دا گومانی گرتن یان وون بونی لێکرابێت لەلایەن ئاسایشی گشتی هەولێریان سلێمانیەوە.

١١- (٦) سکاڵای ئەشکەنجەدان لەساڵی ٢٠٠٧ دا هەبووە بەڵام پاش لێکۆڵینەوە و بەدواداچوون بەفەرمی نەسەلمێنراوە کەوا کەسێك لەبەندیخانەکاندا یان لەلایەن بنکەی پۆلیسەکانەوە ئەشکەنجەدرابێ.

١٢- باش وایە لەکوردستان تاقیگەیەکی پۆلیس بکرێتەوە بەهاوکاری وەزارەتی تەندروستی و ناوخۆ بۆئەوەی فەحسی شەریتی(DNA) ئەنجام بدرێت بۆ ناساندن ودۆزینەوەی تاوانبار ئەمەش دەبێتە بەڵگەیەکی تر لەپاڵ ئەو بەڵگانەی کەلە قانونی (اثبات)ی عێراقی دا هەیە پاش ئەوەی کەپەرلەمان بڕیاری لەسەربدات.

چەندین ساڵە لەوڵاتە ئەوروپییەکان ئەم رێگایە بەکاردەهێنرێت وەکو بەڵگەیەك بۆدۆزینەوەی تاوانبار.

مانگی کانونی دووەم و شوبات

ژ	جۆری سکاڵا	ژمارە	کاری پێویستی بۆ ئەنجام دراوە
	کێشەی یاسایی	٨	نووسراووبەدواداچوونیان بۆ ئەنجام دراوە بۆئەم لایەنانە:. مكتب شؤون المحاربين /هەولێر/دادگای لێکۆڵینەوەی هەولێر/امريە وموقف تسفيرات دهۆك /بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی هەولێر/ بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی سلێمانی/بە ئاگادارکردنەوەی بەنووسراوی جەنابی وەزیر راستەوخۆ //وەزارەتی هەرێم بۆ کاروباری ناوخۆ.
	پێشێلکاری	٣	نووسراویان بۆ ئەنجام دراوە بۆ:. بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی هەولێر/بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی هەولێر/وەڵامدانەوەی سکاڵاکار بەنەبوونی ئەولیات کە جەنابی وەزیر لەسەرسکاڵایەکەی نووسیبووی.
٣	کێشەی نەخۆشی	١	نووسراوی فەرمی بۆ ئەنجام دراوە بۆ وەزارەتی تەندروستی
کۆ	١٢		

ئازار و نیسان ٢٠٠٧

ژ	جۆری سکاڵا	ژمارەکان	کاری پێویستی بۆ ئەنجام دراوە
١	کێشەیی یاسایی	٤	نوسراوی بۆ ئەنجامدراوە بۆ وەزارەتی کاروباری ناوچەکانی هەرێم و وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوەکان و وەزارەتی تەندروستی.
٢	کێشەی کۆمەڵایەتی	٥	ڕێنماییی یاسایی بۆ چارەسەری کێشەکانیان کرد هەروەها نوسراو بۆ وەزارەتی کار و کاروباری کۆمەڵایەتی کرا. کێشەکە دراوەتە دادگا بەهەماهەنگی لەگەڵ نوسینگەی مافی مرۆڤ لە سۆران. بەدواداچونی بۆ ئەنجامدراوە لەبەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی رانیە. نوسراو ئاراستەی مێردەکەی پێشووی کراوە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤ لە رانیە.
٣	کێشەی سیاسی	٤	نوسراوی فەرمیمان بۆ ئەنجامداوە بۆ بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئاسایشی گشتی هەولێر. نوسراوی پشتگیری بۆ ئەنجامدراوە بۆ کۆمپانیای گشتی بازاری مەرکەزی. نوسراو ئاراستەی فەرمانگەی کۆچ و کۆچبەران کراوە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤ لە چەمچەماڵەوە.نوسرا و ئاراستەی کۆمەڵەی زیندانیە سیاسیەکانی کوردستان کراوە.

٤	کێشەی نەخۆش	١	یارمەتیدانی ماددی دراوە لەلایەن وەزارەتەوە.
٥	کێشەی زیندانی	٦	نوسراومان ئاراستەی بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی گشتی هەولێر کردووە، نوسراو بۆ هەرێم بۆ کاروباری ناوخۆ کراوە، نوسراو ئاراستەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئاسایشی سلێمانی کراوە. نوسراوی بۆ ئەنجامدراوە بۆ بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی پارێزگای دهۆك. بەدواداچوونی بۆ کراوە بۆ ئاسایشی سلێمانی.
٦	کێشەی وون بوون	١	نوسراو ئاراستەی بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی گشتی هەولێر کراوە.
٧	کێشەی خوێندن	١	نوسراو ئاراستەی وەزارەتی خوێندنی بالآ کراوە.
٨	کێشەی داوای لێبوردن	٥	بە پێی ماددەکانی لێبوردنی گشتی مامەڵەیان لەگەڵ کراوە. کاتی خۆی دیراسە دەکرێت بەمەرجێ لەناو ئەو تاوانانە نەبێت کە لێبوردن نایگرێتەوە.
٩	کێشەی دووبارە دادگاییکردنەوە	٢	نوسراو بۆ وەزارەتی داد کراوە.
١٠	کێشەی گلەیی	١	قسە لەگەڵ بەڕێوەبەری بەندیخانەی ناوەندی هەولێر کراوە.

١١	كێـــــــشەی سەردانیكردن	١	نوسراو بۆ وەزارەتی هەرێم بۆ كارباری نـاوخۆ كراوە.
١٢	كێشەی خانوو	١	بەنوســـراو ئاگـــاداری نوســـینگەی ســـۆران كراوەتەوە بۆ بەدواداچوون.
كۆی گشتی		٣٢	

مانگی ئایار و حوزەیران ٢٠٠٧

ژ	ناو ی سكاڵاكار	ناوی كەسی مەبەست	جۆری سكاڵا	ژمارەكان	كاری پێویستی ئەنجام دراو	تێبینی
	ســـكاڵایەكانی وەزارەت (راستەوخۆ)			٢٣		
	سكاڵایەكان لە رێگـــــــای صندوقەكانەوە			٧		
	ســـــكاڵاكانی ب. مـــــافی مرۆڤـــــــی سلێمانی			١٠		

	سکالاکانی ب. مافی مرۆڤی شارەزوور			١		
	سکالاکانی ب. مافی مرۆڤی کۆیە			١		
	سکالاکانی ب. مافی مرۆڤی چەمچەماڵ			٩		
	ب. مافی مرۆڤی گەرمیان و نووسیگەی دهۆک			نەهاتووە		
	کۆی گشتی سکالاکان			٥١	سکالا	

تەمووز و ئاب

لە میانی هەر دوو مانگی تەمووز و ئاب (٦١) سکالآ لە لایـەن هاوولآتیانـەوە لـە شاروشارۆچکەکان چ راستەوخۆ و چ لە رێگای سـەندوقی سـکالآکانەوە کەلـەم شـوێنانە دانراون لە رێگای نوسینگە و بەرێوەبەرایەتیەکان گەیشتونەتە بەشی سکالآ لـە دیـوانی وەزارەت کە (٣) سـکالآ لەمـەڕ خانەشـینی-یـە و (٣) سـکالآ لەسـەر کارکردنـە کـە یەکێکیان هی کرێکـارێکی (ئەسـیوپی)یـە و (٣) سـکالآ دەربـارەی کێـشەی خـانوە و ژمارەیەکی دیکە سکالآی زیندانیان و کێشەی دەسگیرکردن و کێـشەی پـشکنینی نـاو مالآن لە لایەن ئاسایشەوە و کێشەی کۆمەلآیەتی و تەندروستی و خێزانـی و یاسـایی و کوشتن و ئیداری هەمیشە دوای وەرگـرتنی ئـەم سـکالآیانە ئـەم بەشـە بـە بـەردەوامی بەدواداچوون و لێپێچینەوەی لەسـەر ئـەم کێـشانە کـردوە و بـە نوسـراوی رەسمـی ئـەم لایەنانـەی ئاگـادار کردۆتـەوە و لـە هەمانکاتیـشدا هاوولآتیـانی سکالآکاریـشی لـە ئەنجامەکان ئاگادار کردۆتەوە لە رێ و شوێنە یاساییەکان.

مانگی ئەیلول و تشرینی یەکەم /٢٠٠٧

ز	جۆرەکانی سکاڵا	ژماره	کاری پێویستی بۆ ئەنجامدراوە
١-	کێشەی کۆمەڵایەتی	٦	رێنمایی یاسایی و شەرعی و نوسراو بۆ بەڕێوەبەرایەتی سندوقی چاودێری خێزان و بەڕێوەبەرایەتی چاودێری کۆمەڵایەتی سلێمانی و ناردنی کێشە بۆ بەشی بەندیخانەکان لە وەزارەت. رێنماییکردن بۆ ئەوەی رێگەی یاسایی وەربگیرێ بۆ ئەم داوایانە کراوە.
٢	کێشەی کرێچێتی	١	نوسراوی فەرمی ئاراستەی وەزارەتی داد کراوە
٣	کێشەی پێشێلکاری مافی ئافرەت	١	کێشەکە درایە بەشی ئافرەتان و منالان
٤	کێشەی دەستگیرکردن	٦	نووسراو بۆ ئاسایشی گشتی هەولێر و وەزارەتی مافی مرۆڤی بەغدا کراوە
٥	کێشەی پێشێلکاری	١	نووسراو بۆ سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران کراوە
٦	کێشەی داواکاری زەوی	٣	نووسراو بۆ وەزارەتی شارەوانی و پارێزگای هەولێر کراوە
٧	کێشەی نەخۆشی	٤	نووسراو بۆ نەخۆشخانەی هەولێری فێرکردن و وەزارەتی تەندروستی و کۆمەڵەی رۆژ و

			قایمقامیەتی چەمچەماڵ کراوە
٨	کێشەی ونبوون	٢	پەیوەندی کردن بە ئاسایشی گشتی هەولێر
٩	کێشەی زیندانی	٢٧	نوسراو بۆ بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەی ناوەندی هەولێر و بەشی بەندیخانەکان لە دیوانی وەزارەت بەدواداچوون لەدادگای چەمچەماڵ و دادوەری گشتی لە سلێمانی و بنکەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی و ئاسایشی سلێمانی و مەکتەبی پەیوەندییەکانی (ی.ن.ک)، دادگای سلێمانی و لایەنە پەیوەندیدارەکانی جێ بەجێکردنی بریاری لێبوردنی گشتی و ئاگادارکردنەوەی بەشی منداڵ و ژنان لە بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤ لە سلێمانی و بەڕێوەبەرایەتی شەهیدان لە سلێمانی.پەیوەندیکردن بە رێکخراوی خاچی سوری نێودەوڵەتی.
١٠	کێشەی خوێندن	٤	نوسراو کراوە بۆ وەزارەتی خوێندنی باڵا.
١١	کێشەی یاسایی	٥	نوسراو کراوە بۆ وەزارەتی داد و بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی هەولێر و ئاسایشی چەمچەماڵ. نامەیەك نێردراوە بۆ مەترانی کلدانی لە دهۆك و نوسراوێك بۆ نوسینگەی مافی مرۆڤ لە کفری.
١٢	کێشەی داواکاری	١	نوسراوی فەرمی بۆ وەزارەتی ئەوقاف کراوە.
١٣	کێشەی زەوی و زار	١	نوسراومان ئاراستەی ئاسایش کردووە.

١٤	کێشەی خانەنشین	١	نوسراو ئاراستەی بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی هەولێر کراوە.
١٥	کێشەی‌نیشتەجێبوون	١	نوسراو ئاراستەی پارێزگای سلێمانی کراوە
کۆی گشتی		٦٥	

مانگی تشرینی دووەم و کانونی یەکەم ٢٠٠٧

ژ	جۆری سکالآ	ژمارە	کاری پێویستی بۆ کراوە
١	کێشەی یاسایی	١	نوسراو ئاراستەی وەزارەتی ناوخۆ کراوە.
٢	کێشەی کار	٥	نوسراو بۆ پارێزگای هەولێر و بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەروەردەی هەولێر و ڕێکخراوی (هاندی کاپی) کراوە.
٣	کێشەی ئابووری	٢	نوسراو ئاراستەی دەزگای ئەیلول کراوە و بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی سلێمانی بەدواداچوونی کردووە.
٤	کێشەی خوێندن	٤	پەیوەندی کراوە بە وەزارەتی کاروباری ناوچەکانی دەرەوەی هەرێم و نوسراو کراوە بۆ وەزارەتی پەروەردە و وەزارەتی خوێندنی باڵا و بەڕێوەبەرایەتی رەگەزنامەی سلێمانی.
٥	کێشەی	٢	پەیوەندیکردن بە بەڕێوەبەرایەتی بنکەی پۆلیسی

	توندوتیــــژی دژی مێینه		بەدوادچوونی توندوتیژی لەهەولێر و نوسراو بۆ دادگای هەولێر
٦	کێــــــشەی تەندروستی	١	نوسراو ئاراستەی وەزارەتی تەندروستی کراوە
٧	کێــــــشەی کارگێری	١	نوسراو ئاراستەی وەزارەتی دارایی و ئابووری کراوە
٨	کێــــــشەی دامەزراندن	١	نوسراو ئاراستەی وەزارەتی خوێندنی باڵا کراوە.
٩	کێــــــشەی زیندانی	١٦	نووسراو بۆ بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی سلێمانی کراوە بە مەبەستی گواستنەوە.... نووسراو بۆ ئاسایش کراوە،نووسراو بۆ بەرێوەبەرایەتی گشتی چاکسازی کۆمەڵایەتی کراوە،نووسراو بۆ لێژنەی لێبوردنی گشتی کراوە،نووسراو بۆ ئاسایشی بەردە رەش کراوە بۆ لێکۆڵینەوە
١٠		٤	بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤ لە سلێمانی بەدواداچونی سکاڵاکەی لە سەرۆکایەتی شارەوانی و فەرمانگەی تەندروستی بەرنامەی کۆمەك و بەڕێوەبەرایەتی رەگەزنامەی سلێمانی کردووە هەروەها بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی چەمچەماڵ بەدواداچوونی کێشەیەکی لەم جۆرەی لە دادگا کردووە.
	کۆی گشتی	٣٧	

بەشی منداڵ و ئافرەت

بەشی منداڵ و ئافرەت لە دیوانی وەزارەت لە ماوەی ئەم ساڵەدا بەپێی پرۆگرامێکی دارێژار و لە رووی پێویستی بوونیان بە ئامارێکی گشتی دەربارەی توندو تیژی دژی ئافرەتان لەسەرتاسەری کوردستان و سەردانیان بۆ وەزارەتەکانی پەیوەندیداری وەك (داد و تەندروستی و کاروباری کۆمەڵایەتی) بە مەبەستی هاریکاری کردنیان.

ئەم بەشە ئامادەو بەشدار بووە لەو کۆنفرانس و سیمینار و ئەو کۆڕو کۆبوونەوانەی کە لە بارەی کێشەی منداڵان و ژنان سازکراوە لەمانە:

ڕێکەوتی چالاکیەکان	زنجیرە	چالاکی
مانگی کانونی دووەم- شوبات	١-	سەردانی وەزارەتەکانی (داد و تەندروستی و کاروباری کۆمەڵایەتی) بەمەبەستی ئامارێکی گشتی دەربارەی توندوتیژی دژی ئافرەتان.
	٢-	بەشداریکردن لە کۆنفراسی دەستوور لە دادڤای لاوان.
	٣-	ئامادەبوون لە گفتوگۆکان و تاوتوێکردنی پرۆژەی یاسای کارکردنی رۆژنامەنووسی لە کوردستان.
	٤-	بەشداریکردن لە کۆنفرانسی دادوەری ئینتقالی.
	٥-	بەشداریکردن لە چەند وۆرك شۆپێك دەربارەی منداڵان و ژنان.
مانگی ئازار - نیسان	١-	بەشداریکردن لەو وۆرك شۆپەی کە دەربارەی پێگەی ئافرەت لە دەستورو چالاکی ژنان و

		خۆسوتاندن لەڕووی یاسای شەرعی ئیسلامی.
	٢-	سەردانیکردنی هەردوو گوندی (قشلاغ و شێخ وەیسی) بۆ گوتنەوەی چەند موحازەرەیەك دەربارەی مافی مرۆڤ و پەروەردەی مەدەنی.
	٣-	کردنەوەی خولێکی هۆشیاری تایبەت بە مافەکانی ژنان لە سنوری لادێکاندا.
مانگی ئایار-حوزەیران	١-	سەردانیکردنی خانەی نەوجەوانانی کچان و کورانی کردووە بۆ باسکردنی رەشەکوژی ژنان. بەمەبەستی دۆزینەوەی رێگا چارەکان.
	٢-	خۆئامادەکردنیان بۆ رۆژی منالآنی جیهان و دابەشکردنی دیاری بەسەر ژمارەیەك لەمنالآن.
	٣-	دابەشکردنی دیاری بەسەر ژمارەیەك لەمنالآنی گوند و لادێکان
مانگی تەمموز و ئاب	١-	بەشداریکردنیان لە گفتوگۆ و سمینار و بەرنامە رادیۆی تەلەفزیۆنیەکان لەمەر کێشەی ژن و منالّ.
	٢-	سەردانیکردنی دادگا و نەخۆشخانە و چاکسازیەکانی ژنان بۆ وەدەستهێنانی ئاماری کوشتن و سوتان.

	٣-	کۆبوونەوە لەگەڵ هەندێ لەو کەسانەی کە کێشەی کۆمەڵایەتیان هەبووە و هەوڵی ئەوە دراوە بگەنە دۆزینەوەی رێگە چارە بۆیان.
	٤-	کارکردن لەگەڵ قونسولیەی بەریتانی لەهەولێر بۆ ئەنجامدانی پرۆژەیەکی گەورە دەربارەی بەرەنگاربوونەوەی توندوتیژی دژی ژنان.
مانگی ئەیلول و تشرینی یەکەم	١-	تیمی گوندەکان سەردانی چەند گوندێکی دەوروبەری هەولێریان کرد بۆ باسکردنی بنەماکانی مافی مرۆڤ و ئاشناکردن خەڵکی ئەو دەڤەرە بەو مەسەلەیە.
	٢-	سەردانیکردنی چاکسازی ژنان بۆ بەدواداچوونی هەندێ لەو کێشانەی کە رووبەرووی ژنە زیندانیەکان دەبنەوە.
	٣-	بەشداریکردنیان لە خولی راهێنەری راهێنەران لە بواری بەرێوەبردنی سەرچاوە مرۆییەکان کەلەلایەن وەزارەتی پلاندانانەوە رێکخرابوو.
	٤-	بەشداریکردنیان لە سمینـاری (ئافرەت لە ئایینی ئیسلامدا) کەلەلایەن رێکخراوی (RTI) رێکخرابوو.

	-٥	سەردانیکردنیان بۆ پارێزگای دهۆك بەمەبەستی پێزانینی کارەکانی (بەرهەڤکرنا و ئامادەکرنا ئافرەت).
	-٦	سەردانیکردنی بەڕێوەبەرایەتی چاودێری کچانی کۆمەلاّیەتی لە هەولێر
مانگی تشرینی دووەم و کانوونی یەکەم	-١	پێکهێنانی پێنج گرووپ بۆ سەردانیکردنی قوتابخانەکان بۆ دابەشکردنی دیاری بەسەر منالاّندا بەبۆنەی رۆژی (١١/٢٠) رۆژی جیهانی منالاّن.
	-٢	سەردانیکردنی نەخۆشخانەی ئیمیرجنسی بەمەبەستی وەرگرتنی ئاماری سوتاوەکان کە لە سالّی (٢٠٠٧) رویانداوە.
	-٣	لە رۆژی توندوتیژی دژی ژنانیش کە دەکاتە (١٢/١٠) بەشداری کاریگەریان هەبووە.

بەشی ڕێکخراوەکان

بەشی ڕێکخراوەکـان لـە دیـوانی وەزارەت یەکێکـە لـە بەشـە گرنگـەکان، چـونکە پەیوەندی نێوان وەزارەت و ڕێکخراوە مەدەنی و ئەوانەی تایبەتمەندییان بەمافی مرۆڤەوە هەیە بەیەکتری دەبەستێتەوە.

هەروەها خۆئامادەکردنی هەردوو مانگ جارێـك بـۆ ئامـادەکردنی کۆبوونـەوەکانی بۆردی ڕاوێژکاری کە جۆرێك لەبایەخ و گرنگی دەبەخشێتەوە و ئەم بۆردەش بەشێکە لـە خستنەڕووی داوا و پێشنیارەکان و پێشێلکارییەکان و بەدواداچوندا، سەرباری ئەمانەش ئەم بەشە چالاکی جۆراوجۆر دەنوێنێ و بەشـداری سـیمینار و وۆرك شـۆپەکان دەکـات. لەماوەی ئەم ساڵەشدا بەپێی ئەم خشتانە چالاکیەکانی خۆی نواندووە.

کانوونی دووەم و شوبات	-١	بەشـــداریکردن لــــە کۆنفرانـــسی (دەوری ڕێکخراوەکـــانی کۆمـــەڵگای مـــەدەنی لــە چەســپاندنی فیــدراڵی و دیموکراســیەت لــە عێراقدا) کە لەلایەن ڕێکخراوی (CDO) و ڕێکخراوی (CSI)یەوە ڕێکخرابوون.
	-٢	بەشداریکردن لە خولێك لە عەممانی پایتەختی ئـــوردون کەلەلایـــەن (UNDP)یـــەوە ڕێکخرابـــوو.بـــەناوی (کارامـــەیی لـــە پەیوەندیەکان، دروستکردن وەرگرتنی بریـار، شیکردنەوەی ئابوری).

	-٣	بەشداریکردن لە کۆبوونەوەی دەستەی هاوکاری مافەکانی منالآن کەلەلایەن ڕێکخراوی لانەی منالآنەوە ئامادەکرابوو.
	-٤	بەشداریکردن لە کۆبوونەوەی پلانی چاودێریکردنی خوێندنی مافی مرۆڤ لە قۆناغەکانی خوێندندا. کە لەلایەن ڕێکخراوی (NPA)ی نەرویجیەوە ئەنجامدرابوو.
ئادار و نیسان	-١	بەشداریکردن لە کۆبوونەوەی (فۆکەل پۆینتەکان)کەلە ئۆفیسی ڕێکخەری حکومەتی هەرێم بۆ کاروباری (UN) بەرێوەچوو.
	-٢	پەیوەندیکردن لەگەڵ ڕێکخراوی (وادی المانی) بۆ وەرگرتنی ئەو ئامارەی کە ڕێکخراوی ناوبراو ئامادەی کردوە لەبارەی توندوتیژی دژی ژنان.
	-٣	بەشداریکردنی وەك نوێنەری وەزارەت لە نێوان حکومەت و (UN) بۆ سەرپەرشتیکردنی ئەم دوو کۆنفرانسەی کە سەبارەت بە پێداچوونەوەی دەستوری و چونیەتی دابەشبوونی دەسەڵات بەگوێرەی

		هەرێمەکان و شێوازی دەسەڵاتی فیدراڵی لەعێراق ئەنجامدرا.
	٤-	ئامادەکردنی کۆبوونەوەکانی بۆردی راوێژکاری.
ئایار و حوزەیران	١-	بەشداریکردن لە وۆرك شۆپێك کەلەلایەن رێکخراوی (PAO) ئەنجامدرابوو بەناوی (هەڵمەتی بەرگریکردن لە رەشنووسی رێکخراوە ناحکومیەکان).
	٢-	بەشداریکردنیان لە کۆبوونەوەی (فۆکەل پۆنیتەکان) لەگەڵ دکتۆر دیندار زێباری لێپرسراوی رێکخەری حکومەتی هەرێم بۆ کاروباری (UN).
	٣-	بەشداریکردن لە و تیمەی کە سەردانی ژمارەیەك گوندەکانی دەووروبەری هەولێریان کرد.
تەمموز و ئاب	١-	بەشداریکردن لە وۆرك شۆپ و کۆر و کۆبوونەوەکانی رێکخراوەکانی (INPA, PAO, DSS, NDI) کە هەرهەموویان پەیوەندییان بەرەوشی مافی مرۆڤەوە هەبووە.

	٢-	کۆبوونەوەیەك لەگـەڵ ڕێکخـراوی (NPA) بەنیازی گفتوگۆکردن لەسەر پرۆژەی چاودێری ڕەوشی مافی مرۆڤ.
	٣-	پەیوەنـــدیکردن لەگـــەڵ ڕێکخـــراوی (UNIFEM) دەربارەی ئەو خولەی کە لە وڵاتـی ئـوردون لـەبارەی توندوتیـژی دژی ئافرەتان بەرێوەچوو.
ئەیلول و تشرینی یەکەم	١-	ئامـــادەکردنی راپـــۆرتێکی پێـــشنیار و بۆچوونەکانی بەشی ڕێکخراوەکـان سـەبارەت بـە پلانـی سـتراتیژی بـۆ کـاری نەتـەوە یەکگرتووەکان بۆ وەزارەت.
	٢-	کۆبونەوە لەگـەڵ ڕێکخـراوی هۆشـیاری تـاك سەبارەت بە پرۆژەیەك کە ڕێکخراوی نـاوبراو ئەنجامی دەدا.
	٣-	ناردنی راپـۆرت و لێکۆڵینـەوەکانی وەزارەت بۆ ئەو ڕێکخراوانەی کەلە بـۆردی راوێـژکاری ئەندامن بۆ خۆئامادەکردن لە کۆبوونەوەکانی ئاینده.

تشرینی دووەم و کانوونی یەکەم	١-	ڕێکاری و هەماهەنگی ڕێکخستنی پەیوەندی لەنێوانی وەزارەت و ڕێکخراوی (UNOPS) سەبارەت بە بەشداریکردن لەکۆنگرەی کۆتایی چاودێری مافەکانی مرۆڤ کە لەوڵاتی ئوردون بەڕێوەچوو.
	٢-	بەشداریکردن لە خولێك بەناوی (بنەماکانی کارامەیی کارگێری بەڕێوەبەری کار کەلە لایەن ڕێکخراوی (ئەنستیوتی کوردستان) ئەنجامدرابوو.
	٣-	ئامادەکردن و بەرزکردنەوەی ڕاپۆرتێك بۆ وەزارەت کە ڕێکخراوی (الشبكة العدالة للسنجاء) لەسەر ڕەوشی بەندیخانەکانی هەرێمی کوردستان ئامادەی کردبوو.
	٤-	بەشداریکردن لە خولێك بەناوی (ڕابەرایەتی پەیوەندیکردن) کەلەلایەن وەزارەتی پلاندانانەوە بە هەماهەنگی (USAIP) ڕێکخرابوو.

کارو چالاکییەکانی نووسینگە و بەڕێوەبەرایەتیەکانی وەزارەت

بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤ لە سلێمانی

له پاش یەكگرتنەوەی هەردوو ئیدارەی حكومەتی هەرێمی كوردستان، وەزارەتی مافی مرۆڤ چەند بەشێكی نوێی لەوەزارەت وبەڕێوەبەرایەتیەكاندا كردەوە كەپێویستی جێبەجێكردنی مافەكانی مرۆڤ وای خواستووە وكردبووی بەواقعێك یەكێك لەو بەشانە بەشی چاودێری مافەكانی مرۆڤ (سكالآ - بەندیخانە) بوو كەهەر لەسەرەتاوە وەزارەتی مافی مرۆڤ گرنگی بەم بەشە داوە ودەتوانین بڵێین دروست كردنی ئەم بەشە و تایبەت كردنی بەشێكی زۆری كارەكانی بە بەندیخانەو بەندكراوان سەرەتایەك بوو بۆ بەرزكردنەوەی دەنگی بەندكراوان و چارەسەركردنی كێشەكانیان كەتا ئەوماوەیە مافەكانی بەندكراوان تارادەیەك وون بوو، بەڵام ئێستا لەگەڵ هەبوونی كەموكوڕیەكاندا بەندكراوان و لێپرسراوانی بەندیخانەكان زیاتر شارەزابوون لەمافەكانی بەندكراوان.

ئەم بەشە وەك ووتمان بەشێكی زۆری كارەكانی تایبەت كردووە بە بەندیخانەكان و بەندكراوان و چاودێری مافەكانی مرۆڤ و وەرگرتنی سكالآی هاولآتیان بەشێكی تر لەكارەكانی ئەم بەشەیە لەگەڵ ئەمانەشدا بەگوێرەی توانا ئەم بەشە چوارچێوەی كارەكانی فراوان كردووە بۆ چارەسەركردنی هەندێ كێشەی هاولآتیان وكێشەی یاسایی و كێشەی تایبەتی بەندكراوان لەگەڵ دەرەوەی بەندیخانەدا.

بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی سلێمانی لەسنووری ئەو دەسەلآتانەی كەپێی دراوە، بەردەوام بەكارەكانی خۆی هەستاوە و كاروچالاكیەكانیان ئەنجام داوە.

سنووری کاروچالاکییەکان

١. چاودێری بەردەوامی بەندیخانەکانی سنووری شاری سلێمانی (ئاسایش، وەزارەتی ناوخۆ، کاروباری کۆمەڵایەتی).
٢. وەرگرتنی سکاڵا بەتایبەتی ئەو سکاڵایانەی لەلایەن هاوڵاتیانەوە دەکرێت لەدژی کارمەندانی هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆ وسکاڵای بەندکراوان کەدژی دادگا یاخود کارمەندانی ئیدارەی بەندیخانەکانەوە دەکرێت.
٣. بەدواداچوون بۆ هەرکێشەیەك کەمافی هاوڵاتیان پێشێل کرا بێت لەلایەن حکومەتەوە یاخود حکومەت کەم تەرخەم بێت لەچارەسەرکردنی.
٤. کردنەوەی خولی هۆشیاری مافەکانی مرۆڤ بۆ کارمەندانی هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆ (ئاسایش، پۆلیس).
٥. ئەنجامدانی ڕاپرسی لەنێو هاوڵاتیان بەمەبەستی وەرگرتنی ڕای هاوڵاتیان لەسەر بابەتێك یاخوود دەرکەوتنی کێشەیەك کەپێویست بێت ڕای گشتی لەسەر وەربگیرێت و هەروەها ئەنجامدانی.
٦. ئەنجامدانی راپرسیەك لەنێو بەندکراواندا بۆ وەرگرتنی ڕاکانیان وبێ بەش نەکردنیان لەسەر ئەو لەدەربڕینی ڕاکانیان لەپێناو پێشێل نەکردنی مافەکانیان لەسنووری بەندیخانەکاندا.

یەکەم: چاودێری بەندیخانەکان:

بەشی چاودێری مافی مرۆڤ وەك ئەرکێکی سەرەکی چاودێری کردنی بەندیخانەکانی گرتووەتە ئەستۆ کە بەندیخانەکانی ئاسایش و بنکەکانی گرتن و گواستنەوە و چاکسازی کۆمەڵایەتی دەگرێتەوە، شێوازی کارکردنمان بەم شێوەیەیە:-

۱. **سەردان:**

بەشەکەمان بەردەوام سەردانی بەندیخانەکان دەکات لەگەڵ دەرکەوتنی هەر پێشێلکاریەك یاخود سکاڵایەك کە لەلایەن بەندکراوێکەوە ئاراستەمان کرا بێت، یان لە سەر داواکاری بەندکراوان کەسەردانەکانمان بەم شێوەیە بووە بەئامار:

ز	ئەو بەندیخانانەی کە سەردانیان کراوە	ژمارەی سەردان
۱.	بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی کۆمەڵایەتی	۳۲ جار
۲.	بەڕێوەبەرایەتی بنکەی گرتن و گواستنەوە	١٦ جار
۳.	بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئاسایشی هەرێم	١١جار

۱. وەرگرتنی سکاڵا:

بەمەبەستی وەرگرتنی سکاڵای بەندکراوان هەمیشە چووینەتە ناو بەندکراوان خۆیانەوە ئەگەر چی سندوقی سکاڵاش لەبەندیخانەدا دانراوە، لەو سکاڵایانە زۆرکات لەبواری پێداویستی تایبەت و کۆمەڵایەتیدا بووە، بەڵام ئێمە هەرکارمان بۆ کردووە.

ئەو سکاڵایانەی کە لەسنووری بەندیخانەکان وەرگیراون بەم شێوەی لای خوارەوە بووە:-

ژمارەی سکاڵا	ئەو بەندیخانانەی کە سکاڵایان لێ وەرگیراوە	ز
٨٨ سکاڵا	بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی کۆمەڵایەتی	١.
٤١ سکاڵا	بەڕێوەبەرایەتی بنکەی گرتن و گواستنەوە	٢.
٢٤ سکاڵا	بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئاسایشی هەرێم	٣.

٢. هاوکاری:

- دابین کردنی پێداویستی وەك (مێز، کورسی، لۆکەر، کۆمپیوتەر، تاقمی قەنەفە) بۆ بەندیخانەکانی چاکسازی کۆمەڵایەتی.
- دابین کردن و لەچاپدانی بەرهەمی نوسراوی بەندکراوان لەگەڵ لەچاپدانی نامیلکەی (فێربوونی کۆمپیوتەر) بۆ بەندیخانەکانی چاکسازی کۆمەڵایەتی.
- دابین کردنی پەرتوك و گۆڤار بەهاوکاری (مەکتەبی بیرو هۆشیاری و دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم) .
- دابین کردنی پێخەف و بەتانی بۆ بەندیخانەکانی چاکسازی کۆمەڵایەتی.

٣. راپۆرت:

لـە بـواری سـەردانەکانماندا بـۆ بەندیخانـەکان سـەرجەم بـارودۆخی بەندیخانـەکانمان هەڵسەنگاندووە لەم بارەیەوە ڕاپۆرتی تایبەتمان ئامادەکردووە ئاراستەی وەزارەتی مـافی مرۆڤ کراوە کەکاری پێویستی بۆ ئەنجام بـدەن بۆئـەم مەبەسـتە (١٢) ڕاپـۆرت ئامـادە کراوە.

٤. بەشداری کـردن لـە لیژنـەی لێکۆڵینـەوەی پێـشێلکارییەکانی نـاو بەندیخانە.

٥. ئامـاری مانگانـەی بەنـدکراوان و ڕاگیراوانـی بەندیخانـەکان: (کـە لەپاشکۆی ڕاپۆرتەکەماندا ئاماژەی پێدراوە).

دووەم: سکاڵا:

شێوازێکی تر لەکارەکانی بەشی چاودێری مافی مـرۆڤ وەرگرتنـی سـکاڵایە و ئـەو سکاڵایانەی کەئاراستەی بەشەکەمان دەکرێـت زیـاتر ئـەو سـکاڵایانەش پەیوەنـدی بـە بەندکراوان و سکاڵای هاوڵاتیانەوە هەیە دژی دەزگاکانی ئاسایش و کارمەندانی پـۆلیس و ئیدارەی بەندیخانەکان و دادگا و چەند لایەنەیەکی تر کە لەچوارچێوەی خشتەیەکەدا کە سەرجەم سکاڵاکان ئاماژەی پێدەدەین.

ژ	سکاڵا کار	ژمارەی سکاڵا	بابەتی سکاڵا	ئەوکارانەی بۆیان کرا	تێبینی
١.	بەندکراوانی چاکسازی کۆمەڵایەتی	٨٨ سکاڵا	١. بەشێك لەو سکاڵایانە کە ئاراستەمان کراوە داوای دیاریکردنی ئەو هۆکارانە دەکەن کە بووە بەهۆی ئەوەی کە لێبوردنی گشتی نەیانگرێتەوە. ٢. بەشێکیان سکاڵای ئەوەیانکردووە کە ئەشکەنجە دراون لەلایەن کارمەندانی بەندیخانە. ٣. هەندێکیان سکاڵایان لە دادگا کردووە	١. بەدواداچونمان بۆ هەموویان کردووە وهۆکارەکانمان بۆیان ڕوونکردوەتەوە ٢. سەبارەت بە ئەشکەنجەدان داوای لیژنەی لێکۆڵینەوەمان کردووە وپێك هێناوە وکەسی سکاڵاکارمان لە ئەنجامەکەی ئاگادارکردووە تەوە. ٣. وەزارەتی مافی مرۆڤ یەك وڵامی بۆ ئەو	(٤) سکاڵا لەو (٨٨) سکاڵایە تایبەتە بە (٤٦) بەندکراو کە بە بڕیارێکی (د. بەرهەم ئەحمەد سەرۆکی پێشوتری حکومەتی هەرێم ئیدارەی سلێمانییە) کە بەپێی ئەو بڕیارە لێبوردنیان بۆ دەرچووە بەڵام مەرجێکی

			كه نا دادپەروەرانە بڕياريان لە چارەنوسيان داوە. **٤.** ژمارەيەك لەو سكالاَيانە داواكارى مۆڵەت وەرگرتن بوون. **٥.** چارەسەركر دنى هەندێ كێشەى ماددى وئيدارى.	سكالاَيانەى كە دژى بڕيارى داداگا بەرز دەكرێنەوە هەيە ئەويش ئەوەيە كە دەسەلاَتى هەلَوەشانەوەى بڕيارى دادگامان نييە. **٤.** بەپێى توانا ولەكاتى پێويستدا مۆڵەتمان بۆ بەندكراوان وەرگرتووە. **٥.** سەبارەت بە كێشەى ئيدارى وكۆمەلاَيەتى وماددى بە گوێرەى پێويست كاريان	تێدايە كە ئەو كە سانەى ئەو لێبوردنە دەيانگرێتەو ە نابێت لە داهاتوودا هيچ لێبوردنێكى تر بيانگرێتەوە ئەمە لە كاتێكدا ژمارەيەك لەو بەندكراوانە تنازلى كەسى هەيە وكێشەيان نەماوە وجۆرى ئەو تاوانانەى ئەنجاميانداو

				بۆ کراوە.	ە جیاوازە.
٢.	بەندکراوانی بنکەی گرتن وگواستنەوە	٤١ سکالا	**١.** کێشەی دواکەوتنی دادگا. **٢.** ئەشکەنجەدان لەلایەن بنکەکانی پۆلیس ونەهێشتنی تاوان. **٣.** کێشەی ناردنەوەی ئەو ڕاگیراوانەی کە لە وڵاتی خۆیان هەڵهاتوو. **٤.** خراپی بارودۆخی ناو بەندیخانە بەهۆی نەگونجانی بیناکە.	**١.** بەدواداچونی کێشەی دواکەوتنی دادگا لە ڕێگەی سەردانی دادگا وگفتوگۆکردن لەگەڵ داواکاری گشتی ودادوەران. **٢.** بەدواداچونی سکالاکانی ئەشکەنجەدان لە بنکەکانی پۆلیس ونەهێشتنی تاوان. **٣.** ڕێگەگرتن لە ناردنەوەی ڕاگیراوان بە زۆر بۆ وڵاتانی خۆیان.	

				٤. ئاگاداركردنەوەی لایەنی بەرپرس لە خراپی بیناكە.	
٣.	سكاڵای هاوڵاتیان لە دەزگاكانی ئاسایش	٢١ سكاڵا	١. دیاری كردنی چارەنوسی ئەو كەسانەی لەلایەن دەزگاكانی ئاسایشەوە دەسگیركراون. ٢. هەندێ لەو سكاڵایانە داوای وەرگرتنەوەی ئەو كەل وپەلانە دەكەن كەلەكاتی دەسگیركردنی هەندی لە گومانلێكراوان لەلایەن ئەو دەزگایانەوە دەستیان	١. ئاراستەكردنی نوسراو بۆ بەڕێوەبەرایەتی ئاسایش وبەدواداچونی هەموو سكاڵاكان ووەرگرتنەوەی وڵامی ئاسایش. ٢. نەتوانراوە ئەو كەل وپەلانە وەربگیرێنەوە هەتاكو كاتی ئازادكردنیان. ٣. دابین كردنی چاوپێكەوتن بۆ چەند ڕاگیراوێك. ٤. ئەو سكاڵایانەی كە دژی كارمەندانی	

			بەسەرداگیراوە. **٣.** دابینکردنی چاوپێکەوتنی ڕگیراوان لەلایەن کەس وکاریانەو. سکالاّ دژی پێشێلکاری مافی هاولاّتیان لە لایەن هێزەکانی ئاسایشەوە.	ئاسایش کراوە ئەگەر ڕاست بوبێتن ئاسایش کار ڕای (اجرائات)ی بەرامبەر کارمەندانی خۆی کردووە.	
٥.	کێشەی جۆراوجۆری هاولاّتیان	٢٤ سکالاّ	**١.** بەنوسراوی بەدواداچوون هەولّی چارەسەری کێشەکان دراوە.		
	کۆی گشتی	١٧٤ سکالاّ			

سێیەم: سەردان و بەدواداچوون:

کارێکی تری بەشی چاودێری، چاودێری کردنی ئـەو ڕووداو گۆرانکاریانـە کەڕۆژانـە ڕوودەدات پێویستی بەدواداچون هەیە ئەگەرچی لایـەنی یـاخود کەسـانی نـاو کێـشەکە داواکاری ئاراستەی مافی مـرۆڤیش نـەکات، بـەڵام بـۆ تەنەشـە نـەکردنی کێـشەکە و بەدواداچوونمان بۆ کردووە.

نموونەش زۆرە بۆ ئەو کێشانە:

ا. کێشەی کۆمەڵێك گەنج کە سەیرانگای سەرچناریان کردووەتەماڵی خۆیان بوونەتـە ڕێگر لە بەردەم هاوڵاتیان کە سەردانی ئەو سەیرانگایە دەکـەن جگـە لـەوەش ئـەم گەنجانە بەهۆی خواردنی زۆری مادده کحولییەکانەوە هەسـت و هۆشـیان لەدەسـت داوە، دوای ئەوەی کە سەردانمان کرد بۆمـان دەرکـەوت کـە هۆکـاری هـاتنی ئـەم گەنجانە بریتی بوو لە چەند خاڵێك:

هۆکاری سەرهەڵدانی ئەم کێشەیە:-

- لێکهەڵوەشاندنەوەی خێزانی: بەوەی کەزۆربەیان باوکیان ژنی تری هێناوە دەری کردوون یاخود باوك و دایکیان لەدەست داوە وەیـان خێزانـەکانیان واتـە ژنـەکانیان لێیان جیابوونەتەوە.
- نەبوونی کار: کەزۆربەی ئەم گەنجانە کارێکی وایان نییە کە ژیانی خۆیان دابـین بکەن شوێنی نیشتەجێبوون بۆ خۆیان دابین بکەن.
- هۆکاری دەروونی: بەهۆی ئـەو کێـشانەی کەتووشـیان بـووە بـاری دەروونیـان تێکچووە هیچ دەزگایەکی بەرپرس نەبووە کەهاوکارییان بکات ئەم ناچـاری کـردوون کەپەنا ببەنە بەر مادده بێهۆشکەرەکان.

ئەو کارانەی بۆیان کراوە و دەرئەنجامەکان:-

- گەڕان بەدوای ناونیشانی خێزانەکانیان بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانی کەبێ ئەنجام بوو بەهۆی زۆر ماوەی دابڕانیان لەخێزانەکانیان نەزانینی هەندێك لەو ناونیشانانە.
- ئاگادارکردنەوەی لایەنی بەرپرس بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانیان بۆئەم مەبەستەش وەزارەتی ناوخۆ و تەندروستی و کاروکاروباری کۆمەڵایەتی ئاگادار کردووەتەوە، بەڵام هیچ لایەنێك هاوکاری نەکردین.
- ئامادەکردنی بەرنامەیەکی تایبەت بەو کێشەیە بەهاوکاری تەلەفزیۆنی (زاگرۆس)، بەڵام بەداخەوە هیچ لایەنێك یان بەرپرسێ وەڵامێکی نەبوو یاخود چارەسەرێکی نەبوو بۆ ئەو کێشەیە.

کێشەی کۆمەڵەی گەنج لاو:

ئەم کێشەیەش خۆی لەوەدا دەبینێتەوە کەکۆمەڵێك گەنج مانگرتنێکیان ئەنجامدا بۆئەم مەبەستە (باخچەی نالی) یان کردووە جێگەی مانگرتنەکەیان هەتا ئێستاش بەردەوامن کەداواکارییەکانیان لەم چەند خاڵەدا خۆی دەبینێتەوە.

1. پێدانی بیمەی بێکاری بۆئەو گەنج لاوانەی بێ کارن، کەمانگانە بەبری (٢٥٠٠٠٠) دووسەدو پەنجا هەزار دینار تائەو کاتەی حکومەت کاریان بۆ دابین دەکات.
2. منحەی هاوسەرگیری بەبری (٣٠٠٠٠٠٠) سێ ملیۆن دینار بەشێوەیەکی یەکسان بۆئەو دوو گەنج لاوەی خێزان پێك دەهێنن، بەمەرجێ سلفە و پێشینە نەبێت و لێیان وەرنەگیرێتەوە.

دابین کردنی شوێنی نیشتەجێبون یان شووقە بۆ خێزانی دروست بوو لـەدوای (٦) شـەش مانگ ژیانی هاوسەرگیریانەوە، و بەناوی هەردووکیانەوە بێت.

٣. چاکسازی و شەفافیەت لەدامودەزگا حکومیەکاندا بەگشتی، بەتایبەتی (پەروەردە، داد، بەندیخانەکان).

٤. دەسـتگیرۆیی ئـەو گـەنج لاوانـەی کـەتوانای کـاری داهێنانیـان هەیـە لـەبوارە جیاوازەکاندا.

٥. چەسـپاندنی یاسـای بیمـەی تەندروسـتی و ناردنـە دەرەوەی ئـەو گـەنج لاوانـەی پێویستیان بەچارەسەر هەیە لەدەرەوەی هەرێم.

٦. لابردنی ئەو یاسایەی رێگەنەداتە ئەو گەنج لاوانەی لەخوار (٣٠) ساڵەدان تاکو ببنە پەرلەمانتار، بەڵکو بگۆردرێت بۆ (٢٣) ساڵ.

٧. دامەزراندنی پەرتووکخانەی گشتی لەهەر قـەزا و ناحیەیـەك، هـەروەها لەهـەموو گەرەکێکی شارەکاندا.

٨. گەشتی بەرهەمهێنەر بۆ گەنج لاو لەکاتی پشووی هاویندا لەشارێکەوە بۆ شارێکی تر.

٩. هاوکاری کردنی ئەو گەنج لاوانەی لەخێزان دادەبڕێن، بەهەر هۆیەکەوە بێت.

ئەوکارانەی کەبۆیان کراوە:

- لەگەڵ ئەوەی ئێمە بەشێك لەداواکارییەکانیان بـە مـاقول نـازانین، بـەڵام وەك گەنجێك کەداوای مافی خۆیان بکەن پشتگیری خۆمانمان بۆ دەربڕیون.
- هاوکاری کردنیان بەوەی ئاراستەکردنی داواکارییەکانیان بۆ وەزارەت.
- هاوکاری کردنیان بە بەڵێن پێدانیان ئەگەر هاتوو کێشەیان دروست بوو لەگەڵ کارمەندانی هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆ.

کـێشەکانیان وەك خۆی ماوەتەوەکاریان بۆ نەکراوە.

٣. کێشەی گوندی (کانی خان):

یەکێك لەپڕۆژەکانی حکومەت دروست کردنی ڕێگـەی هاتووچـۆی سـلێمانی هـەولێرە کەبەهۆی خراپی ئەم ڕێگەیەوە ڕۆژانە ژیانی چەندین هاولاتی لەمەترسیدایە.
بەمەبەستی ئەنجامدانی ئـەم پڕۆژەیـە کەجێگـەی خۆشـحاڵی هاولاتیانـە، بـەلام چـەند هاولاتییەك کەشوێنی نیشتەجێبوونیان ئەکەوێتە سەر ئـەم ڕێگایـە و کەگونـدی (کـانی خان) دەگرێتەوە لـەکاتی ڕووخانـدنی خانووەکانیـان بەمەبەسـتی ئەنجامـدانی پڕۆژەکـە پێکدادان لەنێوان ئەوان و پۆلیسی قەزای دوکان دروست دەبێت لەئەنجامدا (چوار پیـاو) لەگوندەکە دەگیرێن بەتۆمەتی هاندانی ماڵ و منداڵیان کەدژی پۆلیس قـسەی ناشـیرین بکەن بۆ ڕێگرتن لەڕووخاندنی خانووەکانیان و رازی نەبوون بەو قەرەبووەی کەحکومـەت کردوونیەتیەوە بەرامبەر ڕووخانی خانووەکانیان.

ئەو کارانەی کە بۆیان کراوە:

١. سەردانی گوندی (کانی خان) و گوێ گرتن لەسکالا و داواکاری هاولاتیان.

٢. سەردانی قائیمقامی قەزای دوکان بۆ گەیانـدنی سـکالای هاولاتیـان ڕوونکردنـەوە هۆکاری سەرهەڵدانی کێشەکە و دۆزینەوەی ڕێگەچارە.

٣. سەردانی بەڕێوبەرایـەتی ئاوەدانکردنـەوە و نیـشتەجێکردن بـۆ وەرگرتنـی فـۆڕمی قەرەبووەکان ووردبینی کردن لەقەرەبووەکان.

٤. سەردانی ئەو هاولاتیانەی کە بـەبڕیاری قائیمقـام دەسـت بەسـەرکرابوون لەبنکـەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی و باوەڕ پێکردنیان بەوەی کەقـەرەبوو کردنـەوەکانیان یاساییە.

٥. دووبارە سەردانی قائیمقام بۆ ئەوەی کە جارێکی تر بـوار بەئـەو هاولاتیانـە بـدات ئازادیان بکات.

دەرئەنجام:

ڕازی بوونی هاوڵاتیان بەقەرەبووەکەیانیان و ئازادکردنی ئەو ڕاگیراوانەی کەبە بڕیاری قائیمقام دەستگیر کرابوون.

جگە لەم بەدواداچوونانەی کەلەسەرەوە ئاماژەمان پێدا چەندین سەردان و بەدواداچوونمان کردووە کەبەئامار لەچوارچێوەی خشتەیەکەدا ئاماژەی پێدراوە:

شوێنەکان	ژمارەی سەردان	مەبەست لەسەردانەکان
بەڕێوەبەرایەتی چاکسازی کۆمەڵایەتی	٣٢	کێشەی بەندکراوان
بەڕێوەبەرایەتی ئاسایش	١٢	بەدواداچوونی سکاڵای هاوڵاتیان
بنکەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی	١٤	کێشەی بەندکراوان
بەندیخانەی قەڵای سوسێ	١	سەردانی بەندکراوان
دادگا	٧	کێشەی هاوڵاتیان و ڕاگیراوان
بەڕێوەبەرایەتی پۆلیس، نەهێشتنی تاوان، فریاکەوتن	١١	کێشەی هاوڵاتیان و کردنەوەی خولی هۆشیاری

راگـــەیاندن (ڕۆژنامە، ڕادیۆ، T.V)	٥	کاروباری بەشەکەمان
بـــــــەڕێوەبەرایەتی شـــــــەهیدان و ئـــەنفالکراوەکان	٢	کێشەی بەندکراو
نـــــەخۆشخانە	١	کێشەی بەندکراو
مـــــەکتەبی ســــیاسی و مــــــەکتەبی پـــــەیوەندییەکانی (ی.ن.ك)	٤	کێشەی هاوڵاتیان
بــەڕێوەبەرایەتی چـــاودێری کۆمەڵایەتی	٢	کێشەی هاوڵاتیان
دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم، مەکتەبی بـیرو هـــۆشیاری	٢	دابین کردنـی پـەرتووك بۆ بەندیخانەکان
لـــیژنە ئـــۆلۆمپی کـــوردستان	١	دابین کردنی پێداویستی وەزرشی بۆ بەندکراوان
بـــــــەڕێوەبەرایەتی گەشـــــــتوگوزار، ئاوەدانـکردنەوە و نیشتەجێ بوون	٥	کێـشەی گونـدی کـانی خان
کـــــۆمپانیای گـــشـــتی بـــــازرگانی خـــۆراك- لـــقی ســلێمانی	١	بۆ وەرگرتنی ئامار
پـــارێزگای ســلێمانی	١	کێشەی بەندکراو
شـــارۆچـــکەی دوکـان	٤	ســـەردان و کێـــشەی هاوڵاتیان
شـــارۆچـــکەکانی (دوکـــان، بـــازیان، قـەرەداغ، چـوارتا)	١١	بەمەبەستی ووتنـەوەی خـــولی هۆشـــیاری مافەکانی مرۆڤ

ڕێکخراوی گەشەپێدانی ئابووری (کیدۆ)	١	کێشەی هاوڵاتی
بەڕێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی سلێمانی	١	کێشەی هاوڵاتی
کۆی گشتی	١١٧	سەردان و بەدواداچوون کراوە

چوارەم/ خولی هۆشیاری مافەکانی مرۆڤ:

بەشی چاودێری مافی مرۆڤی سلێمانی لەچوارچێوەی کارەکانیدا هەستا بەکردنەوەی خولی هۆشیاری مافەکانی مرۆڤ بۆ کارمەندانی بنکەکانی پۆلیس بەمەبەستی شارەزابوونی کارمەندانی پۆلیس بە بنەماکانی مافی مرۆڤ و ڕەچاوکردنیان لەمامەڵەکردنیان لەگەڵ هاوڵاتیان بۆئەم مەبەستە بنکەکانی پۆلیسی سەر بە بەڕێوەبەرایەتی دوکان کە بنکەکانی (خەلەکان، پیرەمەگرون، بنگرد، سورداش، خدران) سنووری بەڕێوەبەرایەتی پۆلیس و ئاسایشی (قەرەداغ)و سنووری بەڕێوەبەرایەتی پۆلیس و ئاسایش و هاتووچۆ و ئاگرکوژێنەوە و پۆلیسی دارستانی (چوارتا) لەگەڵ بنکەکانی پۆلیسی سەر بەشارۆچکەی بازیان.

ئەو بابەتانەی لە درێژەی خولەکەدا وترانەوە بریتی بوون:

- چەمکی مافەکانی مرۆڤ و ئەو قۆناغانەی کەمافەکانی مرۆڤی پێدا تێپەڕ بوون دواتر هۆکاری گەڵاڵەکردنی جاڕنامەی گەردوونی مافەکانی مرۆڤ و روونکردنەوە و ئاماژە پێدانی سەرجەم ئەو مافانەی لەو جاڕنامەیەدا هاتووەو هەروەها ئەو دەسەڵاتانەی کە بەرپرسن لە پاراستنی مافەکانی مرۆڤ.

- بەشی دووەمی وانەکان بریتی بوو لەچەمك و پێناسەکردنی ئەشکەنجەدان و جۆر و شێوازەکانی ئەشکەنجەدان لەکاتی مامەڵەکردنی راگیراوان و دەستبەسەردا گیراوان.
- بەشی سێیەمی وانەکان بریتی بوو لەشێوازی مامەڵەکردنی کارمەندانی بنکەکانی پۆلیس لەکاتی هەستان بەکاری دەستگیر کردنی تۆمەتباران و دوای دەستبەسەرکردنی تۆمەتباران لەسەر بنەمای یاساو مافەکانی مرۆڤ بەمەبەستی رێگەگرتن لەدیاردەی ئەشکەنجەدان.
- بەشی چوارەم بریتی بوو لەئاماژەدان بەدەوری کارمەندانی پۆلیس لەنەهێشتنی تاوان و بەتایبەتی تاوانی کوشتنی ئافرەتان ئاماژەدان بەدیاردەی کوشتنی ئافرەتان لەژێر پەردەی تاوانی ناموس پارێزی روونکردنەوەی بنەمای ئاینی ئیسلام لەسەر کوشتنی ئافرەتان و وەك ئاماژەمان پێدا ئەو بابەتانەی سەرەوە لەهەرچوار بنکەکەدا، لەسەرجەم خولەکاندا (١٦٠) کارمەند سوودمەندبوون.

پێنجەم: راپرسی:

راپرسی وەك مافێکی چەسپێنراو بەپێی بنەما جیهانەکانی مافەکانی مرۆڤ بۆ هاولاتیان کە لەرێگەیەوە بەشداربووانی ئەو راپرسییە دەتوانن هەڵوێستی خۆیان بەرامبەر بە بابەتێکی دیاریکراو دەربڕن، لەم بوارەشدا و لەماوەی مانگی ئەیلولی ساڵی (٢٠٠٦) تا کۆتایی ساڵی (٢٠٠٧) بەشی چاودێری مافی مرۆڤ سێ راپرسی ئەنجامداوە دوو راپرسی تایبەت بەبارودۆخی بەندیخانەکانی سنوری شاری سلێمانی (چاکسازی کۆمەلایەتی ژنان، گەوران، نەوجەوانان) و بەندیخانەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی و راپرسێکی تایبەت لەسەر میکانیزمی لەسێدارەدانی (صدام حسين) و کاریگەری لەسەر هاولاتیان لەسنووری شاری سلێمانی.

شەشەم/ ئاراستە كردنی نوسراو بۆ لایەنی پەیوەندی دار:

بەمەبەستی ڕایی كردنی كارەكانمان و چارەسەركردنی كێشەی هاوولاتیان چەندین نوسراومان ئاراستەی وەزارەت و دام و دەزگاكانی حكومەت كردووە.

شوێنەكان	ژمارەی نوسراوەكان	مەبەستی نوسراوەكان
وەزارەتی مافی مرۆڤ	٦٢	ناردنی ڕاپۆرت، سكالای هاولاتیان، پرۆژە، ڕوونكردنەوە و پێشنیار
بەڕێوەبەرایەتی گشتی ئاسایش هەرێم	٥٩	دیاری كردنی چارەنووسی هاولاتیان و دابین كردنی چاوپێكەوتن
بەڕێوەبەرایەتی چاكسازی كۆمەلایەتی	١٢	سكالای بەندكراوان و ئاگاداری كەموكوڕی دابین كردنی پێداویستی
بەندیخانەی قەلای سوسێ	٢	سەردان
بنكەی گرتن و گواستنەوەی سلێمانی، پۆلیس	٧	كێشەی بەندكراوان و وەرگرتنی ئامار ئاگاداركردنەوەی كەموكوڕی
لیژنەی جێبەجێ كردنی ماددەی	٧	هاوكاری كردنی هاولاتیان

(١٤٠)		
داواكاری گشتی	٢	سكالاّی ڕاگیراوان
كـــۆمەڵەی زیـــــندانە سیـــاسییەكان	١	چارەســـەركردنی كێـــشەی هاولاّتیان

بەڕێوەبەرایەتی شارەوانی سلێمانی	١	چارەســـەركردنی كێـــشەی هاولاّتیان
دەزگـای چـاپ و پەخـشی سـەردەم، مەكتەبی بـیرو هـۆشیاری	٢	دابین كردنـی پـەرتووك بـۆ بەندكراوان
كـــۆمپانیای گـــشتی بـــازرگانی خـۆراك- لقـی سلێمانی	١	وەرگرتنی ئامار
خـــاجی ســـووری عێـــراقی	٢	كێشەی بەندكراو
بـــەڕێوەبەرایـەتی تـەنـفیز	١	كێشەی هاولاّتیان
بـــەڕێوبەرایـــــەتی تـــــۆماری خـــــانووبـــەرە	١	كێشەی هاولاّتیان
بـــەڕێوەبەرایـــەتیەكـــانی ســـــەر بەوەزارەت	٣	كێشەی هاولاّتیان
پــــارێزگای سلێـــمانی	٢	كێشەی هاولاّتیان
چـــاودێری كــۆمـــەلاّیەتی	٥	كێشەی هاولاّتیان
كـــۆی گشـــتی	١٧٠	نـــوســـراو كـــراوە

پاشکۆ

أ- چاکسازی کۆمەڵایەتی:

١. پیاوان:

کانوونی دووەم	شوبات	ئازار	نیسان	مایس	حوزەیران	تەمموز	ئاب	ئەیلول	تشرینی یەکەم	تشرینی دووەم	کانونی یەکەم
٥٦٧	٥٦٧	٥٦٧	٦٠٨	٦٠٧	لێبووردن	٣٠٩	٣١٢	٣٣٠	٣٣١	٣٧٤	٣٨٥

٢. ژنان:

کانوونی دووەم	شوبات	ئازار	نیسان	مایس	حوزەیران	تەمموز	ئاب	ئەیلول	تشرینی یەکەم	تشرینی دووەم	کانونی یەکەم
١٥	١٣	١٤	١٥	١٥	لێبووردن	١٥	١٥	١٦	١٦	١٧	١٧

٣. نەوجەوانان:

كانونی دووەم	شوبات	ئازار	نیسان	مایس	حوزەیران	تەموز	ئاب	ئەیلول	تشرینی یەکەم	تشرینی دووەم	کانونی یەکەم
٤٣	٤٠	٣٦	٤٣	٤٢	لێبووردن	٢٦	٢٧	٢٥	٢٦	٢٩	٢٨

٤. خانەی تێبینی:

كانونی دووەم	شوبات	ئازار	نیسان	مایس	حوزەیران	تەموز	ئاب	ئەیلول	تشرینی یەکەم	تشرینی دووەم	کانونی یەکەم
١٥	٦٢	٢٢	٢٢	١٢	لێبووردن	١٥	٢٩	٢٧	٤٠	٣٠	٢٩

تێبینی:

ئاماری مانگی حوزەیران بەهۆی جێبەجێ کردنی بڕیاری لێبوردنی گشتییەوە نەتوانراوە ئامارێکی تەواو بێت.

ب- بنكەی گرتن وگواستنەوە:

كانوونی دووەم:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف كراوەكان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەكراون
١٦٤	١٦٤

شوبات:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف كراوەكان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەكراون
١٨٠	١٦٣

ئازار:

ژمارەی ڕاگیراوان(توقیف كراوەكان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەكراون
١٨٥	١٦٢

نیسان:

ژمارەی ڕاگیراوان(توقیف كراوەكان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەكراون
١٨٤	١٦٠

مایس:

ژمارەی ڕاگیراوان(توقیف كراوەكان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەكراون
١٦٨	١٧٢

حوزەیران:

ژمارەی ڕاگیراوان(توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەکراون
١٦٠	١٨١

تەمموز:

ژمارەی ڕاگیراوان(توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەکراون
١٢٣	١٤٣

ئاب:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەکراون
١٢٠	١٦٣

ئەیلول:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەکراون
١٢٣	١٤٣

تشرینی یەکەم:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەکراون
١٣٠	١٨٥

تشرینی دووەم:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی (ئیحالەکراون
١١٢	١٦١

کانوونی یەکەم:

ژمارەی ڕاگیراوان (توقیف کراوەکان)	ژمارەی ئەوانەی ئیحالەکراون
١٤٩	١١٨

ئەنجامدانی چەند چالاکییەك بەسیفەتی ئەندام بوون:

بەشی چاودێری هەمیشە ئامادەبوونی بووە بۆ بەشداری کردن لەهەر کۆڕو سیمنار و لیژنەیەکدا کەخزمەت بە بەرژەوەندی مافەکانی مرۆڤ بگەیەنێت هەمیشە ئەندامێکی چالاك بوو لەو بوارەدا بۆ نموونە:

ا. بەشداری کردن لە سیمینار و ۆرك شۆپ و کۆنفرانسی چەندین ڕێکخراوی ناحکومی کۆمەڵ و دامەزراوە تایبەتەکانی مافی مرۆڤ بۆنموونە:-

بەندیخانە:

ئەندامێتی لیژنەی لێبووردنی گشتی کەلەلایەن سەرۆکایەتی هەرێمەوە دەرچوو بەژمارە (٤) ساڵی (٢٠٠٧).

دەرئەنجامی ئەم لیژنەیە بەم شێوەیەی لای خوارەوە بوو:

١. بۆ (١٥٨) سزادراو سوودمەند بوون بەڕێژەی (٣٠٪).
٢. ئەو سزادراوانەی کە لێخۆش بوونی دادگا یان هەبوو نزیکەی (٢٤٨) سزادراو ئازاد کران.
٣. ژمارەی ئەو سزادراوانەی کە سزاکەیان لە سێدارەدانەوە بوون بە (مۆبد) (٢) سزادراو بوون، (١٩) سزادراویش دوای هاتنەوەی ئەوراقیان لە تەمیز.
٤. ئامادەکردنی بەرنامەی تەلەفزیۆنی لەگەڵ تەلەفزیۆنی (زاگرۆس) سەبارەت بەکێشەی چەند گەنجێك.
٥. بەشداری کردن لە بەرنامەیەکی ڕاستەوخۆی ڕادیۆی (نەوا) دا.
٦. چاوپێکەوتنێك لەگەڵ (ڕۆژنامەی برەو، ڕۆژنامەی ڕۆژنامە، ڕۆژنامەی ئاوێنە).
٧. وەڵامدانەوە و ڕوونکردنەوەی پێویست بۆ ڕۆژنامەکانی (هەواڵ، هاوڵاتی، ڕاستی، کوردستانی نوێ).

كارو چالاكييەكانی
نوسينگەی مافی مرۆڤ لە زاخۆ

نووسینگەی مافی مرۆڤ لە زاخۆ یەکێکە لە دامەزراوەکانی مافی مرۆڤ لە و بەپێی بەرنامەرێژی خۆی لە ماوەی ساڵی (٢٠٠٧)دا ژمارەیەك چالاکی جۆراوجۆری ئەنجامداوە لە مانە:

(١٣) دیداری رادیۆیی کە زیاتر لەمەڕ رەوشی مافی مرۆڤ و توندوتیژی دژی ئافرەتان و مافی ئافرەتان و زیندانیان و ئەنفالکراوان و لێکدانەوەی بەندەکانی جاڕنامەی جیهانی مافەکانی مرۆڤ و یاسای مافی مرۆڤ و رەوشی منالآن.

(١٠) سیمیناری جۆراوجۆری وەك دەوری رۆشنبیری مافی مرۆڤ و رۆژی جیهانی ژنان و ناساندن و ئاشناکردنی مافەکانی مرۆڤ و دەوری مافی مرۆڤ لە دەستووری هەرێمی کوردستان و رۆڵی منالآن و رۆڵی ئافرەتان لە ناساندنی بنەماکانی مافی مرۆڤ و توندوتیژی دژی ژنان و سیمینار بۆ باری هۆشیارکردنەوە لە ناو پۆلیسان و لەبیرەوەری رۆژی جیهانی مافەکانی مرۆڤ.

لە بواری چالاکی سەردانەکانیاندا (٢٧) سەردانیان بۆ شوێنە جیاجیاکان کردووە بە مەبەستی پەیوەندی و هاوکاریکردن، بەلآم بەگوێرەی سەردانیکردنی نوسینگەی مافی مرۆڤی زاخۆ بۆ لادێکان لەمیانی ساڵی (٢٠٠٧)دا (١١) جار وەك تیمی گەرۆك سەردانی گوندەکانی (لیڤۆدا و ناڤ کەندالا و گاوکێ و بێتاسێ و دارهۆزان و باچیکا و گەهنی و بانکێ و گرك) کراوە...

تیمی گەڕۆك	سەردان	سیمینار	بەرنامەی رادیۆیی	ژ
(١١) جار بۆ ژمارەیەك لە گوندەكانی دەڤەری زاخۆ.	(٢٧) سەردان بۆ شوێنە جیاجیاكان	(١٠) سیمیناری جۆراوجۆر	(١٣) بەرنامەی رادیۆیی	١

مانگی كانوونی دووەم و شوبات

تیما گەروك	سەرەدان	سمینار	بەرنامێ رادیوێ	ژ
هەر دهەیڤا ١ دا مە سەرا گوندێ لێڤو دا. ---------- ---------- ----	دڤێ هەیڤێ دا مە سێ جاران بنگەهێ دەستەسەرێن زاخۆ دا... دڤێ هەیڤێ دا مە دوو جارا سەرا بنگەهێ دەستەسەرێن زاخۆ دا	____________ دڤێ هەیڤێ دا مە سمینارەك بۆ هەژمارەكا قوتابیان ل ناڤەندا گولان لدور رەوشەنبیریا مافی مرۆڤ پێش كێش كر	مە یەك بەرنامە ل رادیوا هیزل لدور مافی مرۆڤ پێش كێش كر. ... یەك بەرنامە لدور توندوتیژیێ دژی ئافرەتێ ل رادیوا زاخۆ پێش كێش كر	-١
١	٥	١	٣	كۆ

ئازار و نیسان				
٢-	دا ل روژا ٣/٨/مه راپورتەك دروست كرد لدور مافێ ئافرەتێ ل رادیوا زاخۆ خاند.... مه بەرنامەك ل رادیوا ئاشتی لدور مافێ دەستەسەران پێش كێش كر و هەروەسا دڤێ هەیڤێدا ل روژا ٢٠٠٧/٤/١٤ مه راپورتەك لدور ئەنفالكریا لرادیوا زاخۆ خاند	دڤێ هەیڤێدا ل روژا جیهانیا ئافرەتان ل ٢٠٠٧/٣/٨ مه سمینارەك ل بارەگایێ نڤێسینگەهێ بۆ هژمارەكا قوتابیێن ئامادەیا كچان پێشكێش كر دڤێ هەیڤێدا ل رۆژا ٢٠٠٧/٤/١٩ مه سمینارەك بو هژمارەكا ماموستاییێن ئافرەت پێش كێش كر لدور پێناسا مافی مرۆڤ و رولێ	هەر د هەیڤا ٣ دا مه ل روژا ٢٠٠٧/٣/٨ مه سەرا بنگەهێ ئافرەتێن زاخۆ دا و هەر دڤێ هەیڤێدا مه دوو جارا سەرا بنگەهێ زاخۆ دا.. دڤێ هەیڤێدا مه سێ جاران سەرا بنگەهێ دەستەسەرێن زاخۆ دا و هەروەسا مه سەرا رێكخراوێن نەحكومی نڤێسینگەها پەرلەمانتارێن زاخۆ) رێكخراوا	ل هەیڤا ٣ دا ل روژا ٢٠٠٧/٣/٨ ێ مه سەرا گوندێ ناڤ كەندالا دا.... د هەیڤا ٤ دا مه سەرا گوندێ گاوكێ و بێتاسێ دا

		نەتەوەییێن ئێککگرتی ودیارکرنا زێدەگاڤیا لسەر مافی مرۆڤ	فەرەشین یا ژینگەهێ و کومەلگەها ژین یا پەکەفتی یا	
کۆ	٣	٢	٧	٣
مایس و حوزەیران				
-٣	مە راپورتەك لدور مافێ زاروکا ل رادیوا هیزل خاند وەرگێرا پەرتوکا جارناما مافێ زاروکا ژ زمانێ عەرەبی بو زمانێ کوردی	دا ل ٢٠٠٧/٥/٣ ێ مە نڤێسینگەها هەفکاری دگەل ئێکەتیا مافپەروەرێن زاخۆ لدور مافێ مرۆڤی د دستورا هەرێما کوردستانێ دا ب بەشدار بونا ١٢ مافپەروەران..... دڤێ هەیڤێ دا ل رۆژا جیهانیا زاروکا مە	مە دڤێ هەیڤێ دا مە ٣ جارا سەرا بنگەهێ دەستەسەرێن زاخۆ دا... هەر دڤێ هەیڤێ دا ل رۆژا جیهانیا زاروکا مە سەرا هەردوو پاغچێن زاروکا دا و مەچەند وێنێن پەرتوکێن زاروکا لسەر وان دابەش کرن هەر دێ هەیڤێ دا	---------- --------- ... دڤی هەیڤا ٦ مە سەرا گوندی دارهوزانی دا مە چەند دیاری ل روژا جیهانیا زاروکان ل سەر زاروکێن وی گوندی دابە شکرن

		سمينارەك ل پاغچێ نێرگز ل دور مافێ زاروكا بو ماموستايێن پاغچي پێش كێش كر	دوو جاران سەرا بنگەهی دەستەسەرێن زاخۆ دا	
كۆ	**١**	**٢**	**٧**	**١**
تەمووز و ئاب				
٤-	ل ١٥ /٢٠٠٧/٧/ مە بەرنامەك پيشكيش كر ل راديوا هيزل ل دور مافی مرۆڤ...... مە بەرنامەك ل راديوا زاخۆ لدور ياسا و مافی مرۆڤ	هەر دڤی هەيڤی دا مە سمينارەك بو هژمارەكا ئافرەتان ل دور مافی ئافرەتی پيشكيش كر. ل ٢٠٠٧/٨/١٤ مە سمينارەك بو هژمارەكا فەرمانبەرا ل دور توندو تيژی دژی ئافرەتی	ل ٢٠٠٧/٧/١٧ مە سەردانا ريكخراوا فەرەشين دا.... ل ٢٠٠٧/٨/٢٥ مە سەردانا ريكخراوی خابور و ژين دا	ل ڤی هەيڤی دا مە سەردانا گوندی باچيكا دا...... هەر دڤی هەيڤی دا مە سەردانا گوندی ئاف گەهنيی دا
كۆ	٢	٢	٢	٢

ئەیلول و تشرینی یەکەم

٥-	ل ٩/٨ مە بەرنامەك لدور مافی زاروکان ل رادیوا هیزل پیشکیش کر.... راپورتەك هاتە خاندن ل رادیو گەنجان	------------ ------------ -----..... یەك سمینار ل سکالا بو هژمارا پۆلیسێن زاخۆ هاتە ئەنجام دان	ل ٩/١٦ مە سەرەدان بو ئیکەتیا مافپەروەرێن کوردستانی دا... هەر دڤی هەیڤی دا مە سەرا بنگەهێ پۆلیسان زاخۆ دا	٩/٢٥ مە سەرەدانا گوندی بانکێ دا. .. ل ڤی هەیڤێ دا مە سەرا گوندی گرك سندی دا
کۆ	٢	١	٢	٢

تشرینی دووەم و کانوونی یەکەم

٦-	ل ١١/٢٥/ مە راپورتەك ل رادیوا زاخۆ خاند ل سەر توندو تیژی دژی ئافرەتێ...... ل ١٢/١٠ ل بیرەوەریا جارناما جیهانیا مافی مرۆڤ مە بیاناما	هەر ل ڤی هەیڤی دا مە سەرا هژمارەکا قوتابخانادا و مە پەرتوکێن ب زاروکان ڤە ل سەر دبەشکرن..... و مە دڤێ هەیڤدا مە چەند لا فیتە	دڤێ هەیڤی دا مە دوو جاران سەرا دادگەها زاخۆ دا و مە دگەل دا کارێ گشتی ئاخفت.... مە ل ٢٠٠٧/١٢/١٣	---------- ---------- ---------- ---..... ل ٢٠٠٧/١٢/١٣ مە سەرا گوندێ بێتاسێ دا

	وەزارەتا مافی مرۆڤ ل رادیوا هێزل و خابیر و ئاشتی خاندن	هەلاویستن ل بیرەوەریا ۲۰۰۷/۱۲/۱۰ ێ	ێ مە دوو جاران سەرا بنگەهێ پولیسێن زاخۆ دا	
کۆ	۲	۲	٤	۲
کۆی گشتی	۱۳	۱۰	۲۷	۱۱

زێدەباری ڤان کارو چالاکییا مە پشکداری د ڤەکرنا چەند پیشانگەها ب کارێن پەروەردێ ڤە و گرێدای ب کارو چالاکیێن زاخۆ دا کرینە بو زانین.

بەڕێوەبەرایەتی
مافی مرۆڤ لە گەرمیان

سەردانی مەیدانی

ز	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
١	سەردانی مەیدانی	⋆ **پۆلیس** ١- سەردانی گرتووخانەی پۆلیسی کەلار. ٢- سەردانی گرتووخانەی پۆلیسی کفری. ٣- سەردانی گرتووخانەی پۆلیسی خانەقین. ٤- سەردانی گرتووخانەی پۆلیسی دەربەندیخان. ⋆ **ئاسایش** ١- سەردانی بەندیخانەی بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی گەرمیان. ٢- سەردانی یاریدەدەرێتی ئاسایشی کفری. ٣- سەردانی یاریدەدەرێتی ئاسایشی کەلار. ٤- سەردانی یاریدەدەرێتی ئاسایشی دەربەندیخان.	مانگانە (٢) جار	١- بە مەبەستی چاودێری رەوشی مافی مرۆڤی بەندیخانەکا. ٢- وەرگرتنی ئاماری بەندییەکان.

تیمی گەڕۆك

زنجیرە	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	ڕوونکردنەوە
٢	تیمی گەڕۆك	**⋆ تیمی گەڕۆك** ❊ سێ تیمی گەڕۆکمان هەیە دوو هەفتە جارێك سەردانی گوندەکانی سنووری (کەلار،کفری،خانەقین) دەکەن. ١- سەردانی گوندەکانی سنووری کەلار. ٢- سەردانی گوندەکانی سنووری کفری. ٣- سەردانی گوندەکانی سنووری خانەقین.	مانگانە (٢) جار	١- سەردانی چاودێری ڕەوشی مافی مرۆڤ بەتایبەت مافی ژنان لە گوندەکان. ٢- هۆشیار کردنەوەی خەڵکی گوند نشین لە پێناو کەمکردنەوەی توندوتیژی.

راگەیاندن

ز	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
٣		**رادیۆ** پێشکەشکردنی بەرنامەی مافی مرۆڤ بۆماوەی (٣) مانگ لە رادیوی گەرمیان و ٢مانگ لە تەوار باسکردن لە توندوتیژی لە *رادیوی تەواو* . باسکردن لە رەوشی مافی مرۆڤ لە ناوچەی گەرمیان لە *تەوار* . باسکردن لە دادگای ئەنفال نیشاندانی پێشلکاری دژ بە تاکی کورد. *رادیوی تەوار* **تەلەفزیۆن** ئامادەکرنی بەرنامەیەکی تەلەفزیونی لە تەلەفزیونی ئایندە لەسەر مافەکانی مرۆڤ. پێشکەشکردنی بەرنامەی تایبەت بە سالیادی مافەکانی منداڵ ٢ جار . پیشاندانی مافەکانی منداڵ لە تەلەفزیونی ئایندە رۆژانە لە تلیتێکسی تەلە فزیونی ناوبراو.	/	بە مەبەستی هۆشیاریکردنەوەی هاوڵاتیان بە مافەکانی مرۆڤ.

ۆرك شۆپ

زنجیره	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
٤	ۆرك شۆپ	کردنەوەی ۆرك شۆپ لەگـــــەڵ رێکخـــــراوی (kedo) لەشاری کـەلار بـەناوی (هـەنگاوێك بـۆ پاراستنی ژنان). لەگـــــەڵ رێکخـــــراوی (kedo) لەشاری کـەلار بـەناوی (هـەنگاوێك بـۆ پاراستنی ژنان). لـــە گـــەڵ (NPA) لەشـــاری کـــەلار بـــۆ رێکخراوەکانی ژنان . ۆرك شـــۆپێك بـــەناوی (پاراســـتنی مافـــەکانی منداڵ) لە شاری کفری. چـــوار ۆرگ شـــۆپ بـــۆ گەنجانی کەلار	٨ ۆرك شۆپ	بەمەبەســـــتی هۆشیارکردنەوی هاوڵاتیـــــــان بەمافـــــەکانی مرۆڤ.

وتنەوەی وانەی هۆشیاری و سیمینار

زنجیرە	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
٥	هۆشیاری و سیمینار	وتنەوەی وانەی هۆشیاری و سیمینار کردنەوەی خولی هۆشیاری مافی مرۆڤ بۆ (پۆلیسی کفری) ماوەی (٥) . کردنەوەی خولی هۆشیاری مافی مرۆڤ بۆ (پۆلیسی خانەقین) ماوەی (٥) . کردنەوەی خولی هۆشیاری مافی مرۆڤ بۆ (پۆلیسی کەلار) ماوەی (٥) . کردنەوەی خولی هۆشیاری مافی مرۆڤ بۆ (پۆلیسی دەربەندیخان) خولی (١) مانگی بۆخویندکاری پەیمانگا.لە ٢٠٠٦ و ٢٠٠٧ ئامادەکردنی (٢) سمینار بۆ مافەکانی مرۆڤ لە کەلار .	/	بە مەبەستی هۆشیارکردنەوی هاولاتیان بەمافەکانی مرۆڤ.

چاپکردن و بڵاوکردنەوە و وەرگێڕان

زنجیرە	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	ڕوونکردنەوە
٦	چاپکردن و بڵاوکردنەوە چاپکردن و بڵاوکردنەوە	**چاپکردن و بڵاوکردنەوە:** چاپکردن و وەرگێرانی (ڕێسایی هەڵسوکەوتی فەرمانبەرانی جێبەجێکەری یاسا). چاپکردن و بڵاوکردنەوەی لفلێتی (مافەکانی منداڵ). چاپکردن و بڵاوکردنەوەی لفلێتی (مافەکانی مرۆڤ). چاپکردن و بڵاوکردنەوەی لفلێتی (مافە سیاسیەکانی ژن). وەرگێران و ئامادەکردنی ڕێبەری مافەکانی مرۆڤ چاپکردنی (دلیل محكمه عادله).	٦	بەمەبەستی ئاشناکردن و بایەخدان بە مافەکانی مرۆڤ بەتایبەت (ژنان و منداڵ)

چالاكی و ڤیستیڤاڵ و ساڵیاد

زنجیره	بواری كار و چالاكی	جۆری چالاكی	ژمارەی چالاكی	روونكردنەوە
٧	چالاكی و ڤیستیڤاڵ و ساڵیاد	**ئەنجامدانی ڤیستیڤاڵ** ئەنجامدانی ڤیستیڤاڵی منداڵان لە شاری كەلار. لە ٢٠٠٦/٦/١ بەرزراگرتنی رۆژی پەسەندكردنی مافەكانی منداڵ٢٠٠٦/١١/٢٠ بەرز راگرتنی ساڵیادی مافەكانی مرۆڤ ٢٠٠٦/١٢/١٠ ئەنجامدانی سالیادی ٨ مارس . بەرزراگرتنی رۆژی پەسەندكردنی مافەكانی منداڵ٢٠٠٦/١١/٢٠ بەرز راگرتنی رۆژی بەرەنگاری بونەوەی توندوتیژی دژ بە مێنە.	٨	بەمەبەستی ئاشناكردن و بایەخدان بە مافەكانی مرۆڤ بەتایبەت (ژنان و منداڵ).

		بەرز راگرتنی ساڵیادی مافەکانی مرۆڤ ٢٠٠٦/١٢/١٠ ٨.ئەنجامدانی ڤیستیڤاڵی منداڵان ٠٧/٦/١		

کۆبوونەوەکان

زنجیرە	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
٨	کۆبوونەوەکان	کۆبونەوە لەگەڵ رێکخراوەکان ١- رێکخراوەکانی ژنان ٢- رێکخراوەکانی مناڵان ٣- رێکخراوە مەدەنییەکان.	/	بەمەبەستی هاوکاریکردن و هەماهەنگی لە نێوانمان بۆ بەرەو پێشەوە برنی رەوشی مافی مرۆڤ.

ئامار

ز	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
٩	وەرگرتنی ئامار	ئامار وەرگرتن وەرگرتنی ئاماری تاوان و ڕاگیراوانی سنوری گەرمیان (کفری-کەلار-خانەقین — دەربەندیخان) مانگی (٢)جار . ٢- وەرگرتنی ئاماری توندوتیژییەکان دژی ژنان لە سنوری گەرمیان (کفری-کەلار-خانەقین — دەربەندیخان).	ئاماری ١٦ مانگی رابردوو	١- ئاماری ١٦ مانگی ڕابردووی (تاوان و تۆمەتبارانی لە سنوری گەرمیان (کفری-کەلار-خانەقین —دەربەندیخان). ٢- ئاماری ١٦ مانگی ڕابردووی توندوتیژییەکان دژی ژنان لە لە سنوری گەرمیان (کفری-کەلار-خانەقین —دەربەندیخان).

توێژینەوە

زنجیرە	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
١٠	توێژینەوە	توێژینەوە لە بواری منداڵان تەنها یەك توێژینەوە ئەنجام دراوە	١	تایبەت بوو بە منداڵانی ئیشکەر لە گەرمیان.

خەڵات و کۆمەك

زنجیرە	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
١١	خەڵات و کۆمەك	**دیاری** ١. دابەشکردنی دیاری بەسەر منداڵان لە کەلار، خانەقین، کفری لە ٢٠٠٦/٦/١ ٢.دابەشکردنی خەڵات و دیاری لە ٢٠٠٧/٦/١ ٣. دابەشکردنی خەڵات لە ٢٠٠٧/١١/٢٠ **کۆمەك** دابینکردنی قەمسلەوجل و بەرگ لە ٢٠٠٧/١١/٢٠ بۆمنداڵانی بێ دایك و باوك و منداڵانی کەم ئەندام لە کفری، کەلار، خانەقین.	٤	

ز	بواری کار و چالاکی	جۆری چالاکی	ژمارەی چالاکی	روونکردنەوە
١٢	دابەشکردنی پێداویستی بۆ بەندیخانەکان	دابینکردنی پێداویستی بەمەبەستی پاراستنی بەندییەکانی بەندیخانەکانی ئاسایش و پۆلیس کە بریتی بوو لە ژمارەیەك دۆشەك و بەتانی و هەروەها ئامێری گەرمکەرەوەی (سپلت)مان بۆ بەندیخانەی بەرێوەبەرایەتی پۆلیسی گەرمیان لە دەربەندیخان و بەرێوەبەراەیتی ئاسایشی گەرمیان لەکەلار دابینکردلە ٢٠٠٧/١٢/١٠	/	لەپێناوی پاراستنی رەوشی مافی مرۆڤی بەندیەکان لەبەندیخانەکانی گەرمیان ئەم کارەمان ئەنجام دا.

كار و چالاكييەكانى
نوسينگەی مافى مرۆڤ لە سۆران

نوسینگەی مافی مرۆڤ لە دەڤەری سۆران بەشێکە لە دامەزراوەکانی وەزارەتی مافی مرۆڤ کە بەبەردەوامی لە پێناوی گەیاندنی رەوشی مافی مرۆڤ لەدەڤەرەکە کار و چالاکی دەنوێنێ، و سەردانی شوێنە پەیوەندیدارەکان دەکات. بۆ ئەم مەبەستە لە بەرنامەرێژی ساڵی (٢٠٠٧) یدا توانیویەتی (٤٠) جار سەردانی بەندیخانەکانی ئاسایش و پۆلیس بکات ولەنزیکەوە ئاگاداری رەوشی بەندیخانەکان بێت. هەروەها (١١) جار سەندوقی سکاڵایان کردۆتەوە بۆ ئەوەی ئاگاداری سکاڵای هاوڵاتیان بن و لێپێچینەوەو بەدواداچوونی بۆ بکەن، و (٩) چاوپێکەوتنی رادیۆییش لەمەڕ رەوشەکانی مافی مرۆڤ سازبدەن، و (٨) سیمیناری جۆراوجۆریش ببەستن. سەرەرای کۆبوونەوە لەگەڵ رێکخراوە جیهانیەکان و بەشداریکردن لە یادکردنەوەی بۆنە نیشتیمانی و مرۆییەکان و کردنەوەی وۆرك شۆپ و یارمەتیدانی زیندانیەکان لەرووی پێدانی ئەو کەل و پەلانەی کەلەلایەن وەزارەتەوە بۆیان دابین کرابوو.

مانگی کانوونی دووەم و شوبات

ز	بەرنامەی رادیۆیی	سیمینار	سەردان	پشکنینی سندوقی سکاڵا
١-	٢	-	٥ بـــۆ هـــەردوو بەندیخانـــەی ئاسایش و پۆلیس	١
کۆ	٢	-	٥	١
مانگی ئادار و نیسان				
٢-	١	١	٦ بـــۆ هـــەردوو بەندیخانـــەی ئاسایش و پۆلیس	٣
کۆ	١	١	٦	٣
مانگی ئایار و حوزەیران				
٣-	-	٣	٦- بۆبەندیخانـــەی ئاســـایش و پۆلیس و گوندی بەرزێوە	٢
کۆ	-	٣	٦	٢

تەمموز و ئاب				
٤-	١	-	٩ بۆ هەردوو بەندیخانەی ئاسایش و پۆلیس و بەسەرکردنەوەی گۆڕێکی بە کۆمەڵ.	٢
کۆ	١	-	٩	٢
ئەیلول و تشرینی یەکەم				
٥-	١	-	٨ بۆ هەردوو بەندیخانەی ئاسایش و پۆلیس	٢
کۆ	١	-	٨	٢
تشرینی دووەم کانونی یەکەم				
٦-	٤	٤	٦ بۆ هەردوو بەندیخانەی ئاسایش و پۆلیس	١
کۆ	٤	٤	٦	١
کۆی گشتی	٩	٨	٤٠	١١

کارو چالاکییەکانی
بەڕێوبەرایەتی مافی مرۆڤ لە رانیە

بەڕێوبەرایەتی مافی مرۆڤ لە ڕانیە بەپێی ئەم خشتەیەی کە گوزارشت لە کار و چالاکیەکانیان دەکات لە ساڵی (٢٠٠٧) کە بریتیە لە (١٤١) سەردان بۆ بەڕێوبەرایەتیەکانی ئاسایش و پۆلیس لە دەڤەرەکە بۆ بەسەرکردنەوەی ژیان و گوزەران و داواکارییەکانی زیندانیان و ڕێکخراوەکان و پەیمانگا و قوتابخانەکان و نەخۆشخانەکان بەمەبەستی پێزانینی زانیاری لەمەرچۆنیەتی بەرێوەچوونی کار و ڕێنماییەکانی ڕەوشی مافی مرۆڤ لە دەڤەرەکە، هەروەها گوتنەوەی (٩١) وانە دەربارەی جاری جیهانی مافەکانی مرۆڤ و هۆشیارکردنەوە و ئاشناکردنی بە کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان لە شوێنە جیاجیاکاندا.

ئەم بەڕێوبەرایەتیە لە ماوەی ئەم ساڵەدا (٢٤) جار چاوپێکەوتنی ڕادیۆیی کردووە بۆ خستنەرووی پەیامەکانی مافی مرۆڤ، و بە پێی ئەو سکاڵایانەی کە ژمارەیان دەگاتە (١١) سکاڵا کە گەیشتۆتە ئەم بەڕێوبەرایەتیە لێپێچینەوە و بەدواداچوونیان بۆ کراوە. هەر لەدرێژەی چالاکیەکاندا (٣) سیمیناریان بۆ مامۆستایانی مافی مرۆڤ و پەروەردەی مەدەنی لە پشدەر و ڕانیە و حاجی ئاوا سازداوە. لەبواری بەشداریکردنیشیان لە خولەکاندا بەشداری خولی ڕاهێنانی عەممان و سەنتەری بابان و بەڕێوبەرایەتی کارگێری پلاندانانی ڕانیە و دژە گەندەڵی لە دامودەزگاکانی حکومەتدا کردووە.

ئەم بەڕێوبەرایەتیە بۆ هۆشیارکردرنەوەی خەڵك (٣) کۆبوونەوەی فراوانیان لەگوندی (بۆسکێن و لە دیوانی جێنشینی ڕانیە و باخچەی ساوایانی ڕانیە لەگەڵ دایك و باوکی منداڵەکان سازداوە). بۆ ڕووبەڕووبوونەوە دژی توندوتیژی دژی ژنان (٤) کۆڕیان بەبەشداری یەکێتی ژنان بۆ گوندی (ژاراوە و تیتۆکە و سەنتەری گەنجانی ڕانیە و گوندی دەلالان لەناحیەی سەرکەپکان) ڕێکخستووە.

بەمەستی چارەسەرکردنی کێشەی کۆمەڵایەتیش بەدواداچوونیان بۆ (٣) کێشەی کۆمەڵایەتی کردووە. و بەشداری ڕۆژی جیهانی منالان و ڕێککەوتننامەی مافەکانی منالان و یادی جارنامەی جیهانی مافی مرۆڤیان کردووە.

له ماوەی ساڵی (٢٠٠٧)یشدا (١٥) جار بڵاوكراوە و چاپەمەنیەكانی وەزارەت كە لەسەر رەوشی مافی مرۆڤ لەلایەن وەزارەتەوە چاپكرابوو بەسەر هەموو خەڵك و رێكخراو و دامودەزگا پەیوەندیدارەكان بڵاوكردۆتەوە. ئەمە سەرەرای هەندێ چالاكی هەمە جۆر كەلەراپۆرتەكەیاندا هاتووە.

سەردان (١٤١)

﴿ ١٢٩ ﴾ سەردان بۆ بەڕێوەبەرایەتی ئاسایش و بنكەكانی پۆلیس

﴿ ٢ ﴾ سەردان بۆ یەكێتی ژنانی رانیە

﴿ ٣ ﴾ (دوو) جار بۆ پەیمانگای مەڵبەندی مامۆستایان (یەك) جار بۆ پەیمانگای هونەرە جوانەكان

﴿ ٢ ﴾ باخچەی ساوایانی (قەلادزێ، مێخەك، ناز، هەڵشۆ

﴿ ٢ ﴾ بەڕێوەبەری ناحیەی ژاراوە

﴿ ١ ﴾ نەخۆشخانەی گشتی ڕانیە

﴿ ١ ﴾ ناحیەی هەڵشۆ

﴿ ١ ﴾ فەرهەنگ خانەی قەلادزێ

وانە (٩١)

بەرنامەی مافی مرۆڤ (٢٤)

چاوپێکەوتنێکی ڕادیۆی...

لەگەڵ دەنگی لاوانی رانیە لەمیانەی بەرنامەی (مافەکانی منداڵان)

سکاڵا (١١)

سیمینار (٣)

بۆ مامۆستایانی مافی مرۆڤ و پەروەردەی مەدەنی / پشدەر، رانیە، حاجیاوا.

خـول (٤)

١- بەشداری کردن لە خولی ڕاهێنانی عەمان.

٢- بەشداری کردن لە خولیك کە لە لایـەن سـەنتەری بابـان سـاز درابـوو بـۆ سـەرجەم بەڕێوەبەری فەرمانگەکان.

٣- بەشداری کردن لە خولی (کارگێڕی و پلان دانان) لە هۆڵی جێنشینی ڕانیە.

٤- بەشداری کردن لە ورۆك شۆپێك لە وەزارەت لەژێر ناو نیشانی (دژە گەندەڵی لەدام و دەزگاکانی حکومەتدا).

کۆبونەوە (٣)

(١) کۆبونەوە لەگەڵ دانیشتوانی گوندی بۆسکێن لە خوێندنگای بۆ سکێن ی سـەرەتایی (جیاکاری لە دژی ژنان).

(١) لە دیوانی جێنشینی رانیە.

(١) لە باخچەی ساوایانی رانیە لەگەڵ دایك و باوکی ساوایان.

کۆڕ (٤)

١- کۆڕێك له ژێر ناونیشانی (مافەکانی مرۆڤ و گرفته کۆمەڵایەتیەکانی ناوچەکە) بە بەشداری یەکیەتی ژنان بۆ دانیشتوانی گوندی ژاراوه ی سەر بە قەزای پشدەر.

٢- کۆڕێك له ژێر ناونیشانی (خۆسوتاندن و توندو تیژی له دژی ژنان) له لایەن کەرتی ژنانی کۆمیتەی ڕۆژهەڵاتی رانیه بۆ بەڕێوەبەرایەتیەکەمان ساز کرا بۆ ژنانی دانیشتووی گوندی تیتۆکه.

٣- کۆڕێك له ژێر ناونیشانی (مافەکانی مرۆڤ و ئاستەنگەکانی له هەرێمی کوردوستان) بۆ سەنتەری گەنجانی ڕانیه.

٤- کۆڕێك له ژێر ناونیشانی (مافی ژنان له یاساو شەریعەتی ئیسلامدا) له گوندی دەڵاڵان له ناحیەی سەرکەپکانی سەر بە قەزای رانیه.

بە دواداچوون (٣)

بە مەبەستی چارەسەرکردنی کێشەی کۆمەلایەتی.

یادکردنەوە (٣)

(١) ڕۆژی جیهانی منداڵان له (٢٠٠٧/٦/٢)

(١) ڕێککەوتن نامەی مافەکانی منداڵان له (٢٠٠٧/١١/٢٠)

(١) یادی جاڕنامەی جیهانیی مافەکانی مرۆڤ له (٢٠٠٦/١٢/١٠)

بڵاوکراوه کانی مافی مرۆڤ

دابەش کردنی بڵاوکراوه بە سەر دامودەزگاکاندا ﴿١٥﴾ جار

چالاکی هەمەجۆر

- لە (٢٠٠٧/٤/٤) فۆڕمێکی هەڵسەنگاندنی مافی مرۆڤ بە سەر مامۆستایانی مافی مرۆڤ و پەروەردەی مەدەنی دا دابەش کرا ئەوانیش پێشنیازی خۆیان لە سەر فۆڕمەکە خستە ڕوو کە دوای تاوتوێ کردنی بە نوسراوێك ئاراستەی پەروەردەی رانیە کرا.
- بەشداری کردن لە لیژنەیەکی خێرخوازی بۆ یارمەتی دانی خەڵکانی هەژارو دەست کورت بە هاوکاری تەلەفزیۆنی گەلی کوردستان کەناڵی ڕاپەڕین و یەکێتی زانایان کە بڕی (١٤٤٨٠٠٠٠) کۆکرایەوە.

- ناردنی ئاماری تایبەت بە توندو تیژی دژی ژنان لە بەرواری (٢٠٠٧/١/١) وە.

کاروچالاکییەکانی
بەڕێوبەرایەتی مافی مرۆڤ لە کۆیە

بۆ زیاتر هۆشیار کردنەوەی کۆمەڵگاو بایەخدان بەخوێندکاران و ناساندنی چەمکەکانی مافەکانی مرۆڤ و شی کردنەوەو ئاشناکردنیان و هەنگاونان بەرەو کۆمەڵگای مەدەنی و هەست کردن بە لێپرسراویەتی و ئەرکەکانی تاکی کۆمەڵگا ٠

بەڕێوەبەرایەتی یەکەمان دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی بەڕێزتان سەبارەت بە (بەرنامەی کار بۆ جێ بەجێ کردن) و لەگەڵ دەست پێکردنی ساڵی خوێندنی **(٢٠٠٦ – ٢٠٠٧)** و دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی **(بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی کۆیە)** و ئاگادار کردنەوەی (وەزارەت) لە پڕۆژەی وانە وتنەوەکە بەمەبەستی ووتنەوەی وانەی هۆشیاری سەبارەت بە بابەتەکانی: - **(مافەکانی مرۆڤ -کۆمەڵگای مەدەنی)** ٠

لە قۆناغەکانی **(ناوەندی و دواناوەندی و ئامادەیی)** یەکان، لە سنووری **(بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی کۆیە)** کە لە **(قەزای کۆیە)** و ناحیەکانی **(تەق تەق، ئاشتی، سێگرتکان)** و گوندەکانی **(شیواشۆك، قەرەناو، گۆمەشین)** ئەنجامدراوە، کۆی خوێندکارانی بەشداربووی پڕۆژەکەمان **(٣٨٩٩)** خوێندکاربوو، پڕۆژەکەمان لە **(٢١)** خوێندنگا بەئەنجام گەیاند هەروەك لەم خشتەیە روونکراوەتەوە ٠

بەم شێوەیە ئەنجامی پرۆژەکەتان بۆ دەخەینەڕوو

ژ	شوێــن	ناوی خوێندنگا
١-	قەزای کــۆ یـــە:	- ئامادەیی کۆیەی کوڕان - ئامادەیی کۆیەی کچان - ئامادەیی پیشەسازی و بازرگانی - دواناوەندی مەهابادی کچان - ناوەندی زانکۆی کچان - ناوەندی ئەختەری کچان - ناوەندی چنارۆکی تێکەڵاو - ناوەندی سەرباغی کوڕان - ناوەندی ئەردەلانی کوڕان - ناوەندی دەرسیمی کوڕان
٢-	ناحیەی تــەق تــەق:	- ئامادەیی تەقتەقی تێکەڵاو - ئامادەیی حەمرینی تێکەڵاو - ناوەندی خاڵخاڵانی کچان - ناوەندی کوردستانی کوڕان - ناوەندی ئاشتی کوڕان
٣-	ناحیەی ئاشتی:	- ئامادەیی ئاشتی تێکەڵاو - ناوەندی ئاشتی تێکەڵاو
٤-	ناحیەی سێگرتکان:	- ناوەندی سێگرتکانی تێکەڵاو
٥-	گوندی قەرەناو:	- ناوەندی بابەگوڕگوڕی تێکەڵاو
٦-	گوندی شیواشۆك:	- ناوەندی شیواشۆکی تێکەڵاو
٧-	گوندی گۆمەشین:	- ناوەندی گۆمەشینی تێکەڵاو

له بواری ڕاگەیاندن:

کاری ڕادیۆیی:

به مەبەستی هۆشیارکردنەوەی سنوورەکە لەئەرك ومافەکانیان لە ڕاگەیاندن و کەناڵە ناوخۆیەکانی قەزای کۆیە:

بەرنامەی (**مافی مرۆڤ**) لەلایەن بەڕێوەبەرایەتیەکەمان ئامادە دەکرێت و تیایدا باس لەڕەوشی مافی مرۆڤ دەکرێت بەگشتی لەهەرێمی کوردستان،و لە میانەی بەرنامەکاندا تیایدا جەخت دەخەینە سەر پێشێلکاریەکان بەشێوەیەکی تایبەت لە سنوورەکە.

له بواری ڕۆژنامە:

هەر لەدرێژەی کاروچالاکیەکانمان تایبەت بەهۆشیارکردنەوەو گرینگی پێدان بەچەمکەکانی مافی مرۆڤ و ئاشناکردن و شیکردنەوەیان کە لەلایەن بەشی ڕاگەیاندنی بەڕێوەبەرایەتیەکەمان ئامادەدەکرێت بڵاوکراوەتەوە لەڕۆژنامەی (**کۆیە**) کە بڵاوکراوەیەکی مانگانەیەو چەند بابەتێکی بەڕێوەبەرایەتی یەکەمانی تیایدا بڵاودەکرێتەوە.

له بواری ڕەوشی زیندانی و بەندیخانە:

أ - وەك ئەرکی هەمیشەیی بەڕێوەبەرایەتیمان بۆ بەدواداچوون و بەسەرکردنەوەی بەندیخانەکان و بەمەبەستی هەڵسەنگاندن و ئاگاداربوون لەڕەوشی زیندانیەکان لەسنورەکەمان چاودێری کردنیان لەنزیکەوە هەفتانە جارێك و لەکاتی پێویست، بەشی زیندانی و بەندیخانەکانی بەڕێوەبەرایەتیمان سەردانی هەریەك لە:

١ – بنکەی گرتن و گواستنەوەی بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی کۆیە.

٢ – بەندیخانەی بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی ڕۆژهەڵاتی هەولێر.

دەکات بۆ زیاتر ئاگاداربوون و چاودێری کردنی ڕەوشی مافی مرۆڤ و پێداوایستی و گیروگرفتەکانیان و هەر (١٥) ڕۆژ جارێك دوای نوسراوی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران سەرجەم تێبینی و سەرنجەکانی خۆمان بەنوسراوی تایبەت سەبارەت بەڕەوشی بەندیخانەکان و ئەو کەم و کوڕیانەی کەلەناو بەندیخانەکە بەرچاو دەکەون بە ڕاپۆرتی تایبەت بۆ وەزارەت رەوانە کردوون ٠

ب – سەبارەت بە (حوکم) دراو لەو دوو بنکەیە (بنکەی گرتن و گواستنەوەی بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی کۆیە) و (بەندیخانەی بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی ڕۆژهەلاتی هەولێر) تەنها لە کاتی لێکۆڵینەوەدا، کە بۆ ماوەیەك ڕادەگیرێن (توقیف) دەکرێن واتە حوکمدراو ئەنێردرێت بۆ پارێزگاکان ٠

تیمی هۆشیاری لادێکان:

١ – سەبارەت بەلادێکان و هۆشیارکردنەوە خەڵکی دێهاتەکان لەئەرك و مافەکانیان و ڕوونکردنەوەی چەمکەکانی مافی مرۆڤ بەشێوەیەکی سادەو نزیك لە واقیعی کۆمەڵگای کوردی و لادێ نشینەکان (تیمی هۆشیاری لادێکان) سنوری بەڕێوەبەرایەتی یەکەمان سەردانی گوندەکانی (**شیواشۆك، ئیلنجاغ، خرابە، مەرزان، هەواوان، گۆمەشین، سێوەسەن، حاجی قەلا، سوێرەڵە، ئاسکی کۆیە، بامورتکان، شیواشان، عەودالان، شەوگێر، دۆندار، شیلە و مام قلینج**) لە سنوری قەزای کۆیە، بەمەبەستی ئاشناکردن و شیکردنەوەی چەمکەکانی مافی مرۆڤ بەشێوەیەکی سادە٠

ئێوارە خوان بۆ زیندانیان:

هەر لەدرێژەی کارو چالاکیەکانی بەڕێوەبەرایەتیەکەمان، لە مانگی ڕەمەزانی پیرۆز لەبەرواری (**١١ / ١٠ / ٢٠٠٧**) ڕۆژی پێش جەژن، بەڕێوەبەرایەتیەکەمان هەڵسابە ئامادەکردنی ئێوارەخوانێك بۆ زیندانیەکانی بنکەی گرتن وگواستنەوەی بەڕێوەبەرایەتی

پۆلیسی کۆیە کەژمارەی زیندانیەکان بریتی بوو لە (٢٥) کەس و بەئامادەبوونی بەڕێوەبەری بنکەکەو پۆلیس و پاسەوانانی گرتوخانەکە ژەمی ئێوارە لەسەر ئەرکی بەڕێوەبەرایەتیمان ڕێکخراو مایەی خۆشحاڵی و دەست خۆشی بوو لەلایەن زیندانیەکان و بەڕێوەبەرایەتی پۆلیس و قائیمقامی کۆیەوە.

سیمینار:

بەشداریکردنمان لەسەرجەم کۆڕوکۆبوونەوە و سیمینار و کۆبوونەوە تایبەتەکانی قائیمقامیەتی قەزای کۆیە تایبەت بە کێشەی ژیاری و خزمەتگوزاری و تەندروستی و پێشێلکاری و هەڵوێستی لایەنەجیاوازەکان و هێزەکانی ناوخۆ و هەوڵدان بۆ باشتر ڕاپەڕاندنی کاروبارەکانی هاوڵاتیان و چارەسەرکردنی گیروگرفتی ڕۆژانەی هاوڵاتیانی سنورەکە لەسەرجەم بوارەکاندا.

ئامار:

لە سەرداوای بەڕێزتان لیژنەیەکمان پێکهێنا سەبارەت بەو شارو شارۆچکانەی کە پێویستیان بە بەندیخانە هەیە، دوای سەردان و بەدواداچونمان بۆ هەر یەك لە بەڕێوەبەرایەتی ئاماری کۆیە و بەڕێوە بەرایەتی پۆلیسی کۆیە سەبارەت بە ژمارەی دانیشتوان و ژمارەی ئەو تاوانانەی کەلەسنورەکەدا ڕوئەدات و ژمارەی ئەو تۆمەت بارانەی کەلە بەندیخانەکەدا هەن لەماوەی مانگیکدا، و زانیاری تەواومان وەرگرتوەو بۆ مان ڕەوانەکردوون.

توندووتیژی:

ئامادە کردن و بەرز کردنەوەی ڕاپۆرتێکی تایبەت سەبارەت بەو توندو تیژیانەی کە دەرهەق بە (ژنان و کچان) ئەنجام دراون، لە (١ / ١ / ٢٠٠٧ – ١ / ٧ / ٢٠٠٧) دوای

سەردانی کردنی هەریەك لە دادگای لێکۆڵینەوەی کۆیە و بنکەی پۆلیسی تەندروستی کۆیە داوامان لێکردن بەمەبەستی هاوکاری کردنمان و پێدانی زانیاری تەواو بەپڕکردنەوەی فۆرمێکی تایبەت سەبارەت بەکوشتن و توند و تیژی دژی ژنان لە سنوورەکەو ڕاپۆرتەکەمان بەپڕکراوەیی بۆ ڕەوانەکردوون.

دیاری:

لە بەرواری (٢٠٠٧/٦/٨) لە بەڕێوەبەرایەتی (چاودێری کۆمەڵایەتی) لە کۆیە هەڵساین بە دابەشکردنی چەندین دیاری بۆ ئەومنداڵانەی کەم ئەندام و کەڕولاڵ و نەوجەوانەن بەئامادەبوونی بەڕێز خاتوو (کوردەخان) قائیمقامی قەزای کۆیە و بەڕێوەبەری ناحیەی ئاشتی، هەروەها زۆربەی کەناڵ و ڕاگەیاندنەکان ئامادەبوون، هەروەها هەڵساین بە دابەشکردنی چەندین یاری منداڵان (لعابە) بۆ دایەنگای منداڵانی کۆیەو پێشکەش کردنیان و بەسەر کردنەوەیان.

پیداویستی بۆ بەندیخانەکان:

هەر لەدرێژەی کارو چالاکیەکانی بەڕێوەبەرایەتیەکەمان، لەبەرواری (١٠ / ١٢ / ٢٠٠٧) بە ئامادەبوونی قائیمقامی قەزای کۆیەو بەرێوەبەری بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی کۆیەو بەرێوەبەری بنکەی گرتن و گواستنەوەی کۆیە بەڕێوەبەرایەتیەکەمان هەڵسابە دابەش کردنی کۆمەڵێك پێداویستی گرینگ بۆ بەندیخانەکەلەڕێگەی هەوڵەکانی وەزارەتمان و بەم شێوەیەی خوارەوە:

١- مۆکێت بۆ چوار ژوور بەپێوەری (٥٠) مەتر چوار گۆشە.

٢- دابین کردنی (٢٠) بیست دۆشەگ.

٣- دابین کردنی (٤٠) چل بەتانی.

هەروەها داوامان لە بەڕێز (کوردەخان) قائیمقامی قەزای کۆیە کرد کەلە ڕێگەی دەسەڵات و دەزگاکانی ترەوە هاوکاری بەندیخانەکە بکات هەرهەمان ڕۆژ بڕیاری دا بەنۆژەن کردنەوە و بۆیاغ کردنی بەندیخانەکە وچاککردنی ئاو و ئاوەڕۆکانی بەندیخانەکە شایانی باسە دابینکردنی ئەم پێداویستیانە مایەی خۆشحاڵی و دەست خۆشی بوو لەلایەن زیندانیەکان و بەڕێوەبەرایەتی پۆلیس و قائیمقامی کۆیەوە.

خولی تایبەت:

بەشداریکردنمان لە خولێکی تایبەت کە سەرۆکایەتی زانکۆی کۆیە ئامادەی کردبوو بۆ فەرمانبەرانی بەڕێوەبەرایتیەکانی سنوری قەزای کۆیە لەژێر ناونیشانی (نەهێشتنی گەندەڵی کارگێری).

تایبەت بەیادەکان: لە ڕۆژی (٢٠ / ١١ / ٢٠٠٧) دا:

١- بەپێی ئەو بەرنامە و ڕێنماییانەی کەلە کۆبوونەوەکانی وەزارەتمان بڕیاری لێدرا، بەڕێوەبەرایەتیەکەمان لە ڕۆژی (٢٠ / ١١/ ٢٠٠٧) هەڵسا بە سەردانی کردن و بەسەر کردنەوەی خوێندنگاکان و باخچەکانی ساوایانی سنوری شاری کۆیە لەزۆربەی خوێندنگاکان و دابەش کردنی (شیرینی و ئارمی تایبەت بەم یادە و خوێندنەوەی بەیاننامەی وەزارەت و لفلێتی بەندەکانی مافی منداڵان) لە خوێندنگاکان ٠

ئاشکرایە ئەم چالاکیە بەیەکێك لەکارە گرنگ و پڕبایەخەکان دادەنرێت کە بەتایبەت لەلایەن قائیمقامیەتی قەزای کۆیە و بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەو سەرپەرشتیاران و بەڕێوەبەری خوێندنگاکان و مامۆستا و خوێندکاران بەکارێکی گرنگ و پڕ بایەخ دانرا، و بەپێی ڕاو بۆچوونی ئەم بەڕێزانە و تێبینیەکانی ئێمە،ئەم پێشنیارانە دەخەینەڕوو:

١- بۆ ساڵانی ئاینده ئەم یاده کاری زیاتری بـۆ بکـرێ و خوێنـدنگای دێهاتـەکان و شوێنەکانی تریش بگرێتەوە.

٢- لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەوە پێشنیارکرا ئەم ڕۆژە منالاَن پۆشاکی کوردی و ڕەنگا و ڕەنگ و شیرینی و بەیاننامەی تایبەت بەم یاده هەبێت بـۆ ئـەوەی منـالاَنی ئێمەش بزانن بەشێوەیەکی فەرمی مافەکانیان پەسەندکراوە و مافیان هەیە وەك هـەموو منالاَنی جیهان.

٣- پێویستە هاوئاهەنگی زیاتر هەبێت لە نێـوان وەزارەتـی پـەروەردە و وەزارەتـی مافی مرۆڤ تایبەت بەم یاده و گرنگی زیاتری پێبدەن

سەرجەم ئەو خوێندنگاو باخچەی ساوایانەی لەم ڕۆژەدا سەردانمان کردن:

ژ	ناوی خوێندنگا – باخچەی ساوایان	ژمارەی خوێندکار
١-	خوێندنگای ژینی نموونەیی	٢٠٠
٢-	خوێندنگای قەندیلی سەرەتایی	٤٠٠
٣-	خوێندنگای چرای سەرەتایی	٣٥٠
٤-	خوێندنگای کۆسرەتی سەرەتایی	٤٠٠
٥-	خوێندنگای هەرمۆتەی سەرەتایی	٣٠٠
٦-	خوێندنگای شنەی سەرەتایی	٣٥٠
٧-	خوێندنگای ئازادی سەرەتایی	٣٠٠
٨-	خوێندنگای چوارباغی سەرەتایی	٣٥٠
٩-	خوێندنگای میدیای سەرەتایی	٣٨٠
١٠-	باخچەی ساوایانی هەنگ	١٥٠
	کۆی گشتی بەشدار بوان	٣١٨٠

هەر لەهەمان بۆنەدا بەڵام بۆ ڕۆژی دواتر لەڕۆژی (٢١ / ١١) هەڵساین بەئامادەکردنی ئاهەنگێك و دابەش کردنی کۆمەڵێك دیاری (قەمسەڵە) بۆهەریەك لە خوێندکارەکانی باخچەی ساوایانی (هەنگ) و خوێندنگای (ئازادی) لەسنوری بەڕێوەبەرایەتیمان، لەگەڵ ئاهەنگێکی خنجیلانە لەباخچەکە و خوێندنگاکە بۆ خوێندکارەکان و بە ئامادەبوونی قائیمقامی قەزای کۆیە (کوردەخان) و بەڕێوەبەری پەروەردەی کۆیە و سەرپەرشتیارانی پەروەردەیی و مامۆستا و خوێندکارە بەڕێزەکان. کەئەمەش بەکارێکی گرنگ و هەوڵێکی سەرکەوتووی بەڕێوەبەرایەتیمان دانرا لەلایەن ئامادەبوان و مامۆستایانەوە٠

شێوازی ئاهەنگەکەش بەم شێوەیەی خوارەوە بوو:

١- دابەش کردنی ئارمی تایبەت بە یادەکە.

٢- دابەش کردنی لفلێتی ئامادە کراو لەلایەن وەزارەت تایبەت بەبەندەکانی مافەکانی منالآن و دابەش کردنی شیرینی.

٣- خوێندنەوەی وتاری بەڕێوەبەرایەتی لەلایەن بەڕێوەبەرەوە.

٤- پێشکەش کردنی چەند سرودێك و گۆرانی و هەڵپەرکێ لەلایەن خوێندکارەکان.

٥- دابەش کردنی دیاریەکانی بەڕێوەبەرایەتی کە پێکهاتبوو لە (١٦٥) قەمصەڵە بە حجمی جۆراو جۆر بۆ هەریەك لە خوێندنگای سەرەتایی (ئازادی) و باخچەی ساوایانی (هەنگ) بە هەردوو ڕەگەزی نێر و مێ یەوە.

چالاكییەكانی
نووسینگەی مافی مرۆڤی ئاكرێ

أ- سەردانی بەندیخانەکان:

نووسینگەکەمان بە بەردەوامی سەردانی جێگای دەست بەسەر و زیندانی و گیراوەکانی بە مەبەستی پشکنینی ئەم جێگایانە، بۆ پێزانین دەربارەی چۆنیەتی پەیڕەوکردنی ڕێنماییەکانی مافەکانی مرۆڤ و ئەنجامەکانی ئەم سەردانانەش مانگانە بە راپۆرت بۆ وەزارەت بەرزکراوەتەوە.

ب- چالاکیەکانی رۆشنبیری:

بۆ زیاتر ئاشنابوونی هاوولاتیانی قەزای ئاکرێ بە رۆشنبیری تایبەت مافی مرۆڤ، نووسینگەکەمان چەندێن ۆرك شۆپ وسمینار وکوڕ کۆبوونەوەی ئەنجامداوە، بێجگە لە بەشداریکردنی فەرمانبەرانی نوسینگەکەمان لەو چالاکیانەی کە رێکخراوەکان ئەنجامیانداوە.

ۆرك شۆپ:

١- لە رێکەوتی ٢٥-٢٦/٤/ ٢٠٠٧ سەبارەت بە بلاوکردنەوەی رۆشنبیری تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ نووسینگەکەمان لە ژێر چاودێری بەرێز قائیمقامی قەزای ئاکرێ ۆرك شۆپێکی رێکخست لە سەر رۆشنبیری یاسایی بۆ لێکولەرەوەکانی داد لە دادگای ئاکرێ و ئەفسەرانی فەرمانگەکانی سەر بە وەزارەتی ناوخۆ و ئاسایش لە هۆڵی سەنتەری رۆشنبیری لە ئاکرێ، لەم ۆرك شۆپەدا کە بەرێزان قائمقامی قەزا و بەڕێوەبەرانی فەرمانگەکانی ئاسایش و پۆلیس و هاتووچۆ و بەرگری شارستانی ئامادەبوون باس لە مافەکانی مرۆڤی دەست بەسەر و زیندانی و گیراوەکان کرا.

٢- بە مەبەستی بلاوکردنەوەی رۆشنبیری تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ لە نێوان چین و توێژەکانی کومەڵگا، نووسینگەکەمان ۆرك شۆپێکی دوو رۆژی لە رێکەوتی (١١-٢٠٠٧/٩/١٢) لە سەر مافەکانی مرۆڤ لە ناحیەی دینارتە ئەنجامدا لە سەرەتای ۆرك

شۆپەکە بەڕێوەبەری نووسینگە بۆ ماوەی نیو کاتژمێر لە سەر کارەکانی نووسینگەی مافی مرۆڤی ئاکرێ گووتەیێکی پێشکەش کرد و پاشاندا لەگەڵ بەشداربووان باس لە مافەکانی مرۆڤ لەم ناوچەیەدا کرا.

لەم ۆرک شۆپەدا ئەم بابەتانەی خوارەوە پێشکەش کران:

١- پاراستنی ئافرت لە یاسای باری کەسێتیدا کە لە لایەن بەڕێز دادوەر (صدقی سلیم خان) پێشکەش کرا.

٢- مافەکانی سیاسی مرۆڤ لە لایەن مافپەروەر (ریاز عبدالرحمن) پێشکەش کرا.

٣- بەندەکانی جاڕنامەی جیهانیی مافەکانی مرۆڤ لە لایەن ماموستای پەیمانگا (نشوان خالد) پێشکەش کرا.

لەم ۆرک شۆپە نامیلکەیێك لە سەر جاڕنامەی جیهانیی مافەکانی مرۆڤ کە لە لایەن نووسینگەکەمان چاپکرا بوو لەسەر بەشداربووان دابەشکران، کە زیاتر لە (٥٠) کەس ئامادەبوون و داوایانکرد کە درێژە بەم جۆرە کارانە بدرێت.

سمینار:

١- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٢/٢٧، بەرێوەبەری نووسینگە باسێکی پێشکەشکرد لە ۆرک شۆپێکدا کە لە لایەن رێکخراوی (ICSP) بە هاوکاری هەردو رێکخراوی هاریکار و ئایندە لە سەر بابەتی (پێناسە و خەسڵەت و جۆر و بەندەکانی مافی مرۆڤ بەگشتی و مافی ئافرەت بە تایبەتی) لە کات ژمێر (٨:٣٠) ی بەیانی تا (٢)ی پاش نیوەڕو، لە هۆڵی سەنتەری رۆشنبیری لە ئاکرێ، هەروەها لەم ۆرک شۆپەدا چەندین نامیلکەی وەزارەتی مافی مرۆڤ لە سەر بەشداربووان دابەشکران.

٢- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/١١/٢٢ بەرێوەبەری نووسینگە لەسەر داوای رێکخراوی ئازادی لاوانی کوردستان سمینارێکی پێشکێش کرد لە سەر بابەتی (مافی مرۆڤ لە

هەرێمی کوردستان) لە هۆڵی سەنتەری گەنجان لە ئاکرێ بە ئامەدەبوونی زیاتر لە (٤٠) کەس کە چین و توێژەکانی شاری ئاکرێ و لە دواییدا گفتوگۆ لە سەر ئەم بابەتە کرا.

٣- بە بۆنەی ٢٠٠٧/١١/٢٥ رۆژی نەهێشتنی توندوتیژی دژی مێینە بەڕێوەبەری نووسینگە سمینارێکی (٢) کاتژمێری بۆ زیاتر لە (٧٠) قوتابی هەردو پەیمانگای تەکنیکی و پەیمانگای مامۆستایان پێشکەش کرد لە هۆڵی پەیمانگای تەکنیکی ئاکرێ لەسەر بابەتی مافەکانی ئافرەت ولە کۆتایشدا قوتابیان داوایانکرد کە ۆرك شۆپێك سەبارەت بەم بابەتە ئەنجامبدرێت.

٤- نووسینگەکەمان و بە هاوکاری بزاڤی رۆشەنبیری لە دینارتە (٥) سمیناری پێشکەشکرد لە مانگی (١١،١٢) لە سەر بابەتی مافەکانی مرۆڤ لە دوای بڕیاری وەزارەتی پەروەردە لەسەر خوێندنی مافی مرۆڤ وەك وانەیەك لە قوتابخانەکاندا و لەم قوتابخانەی خوارەوە کە سەر بە ناوچەی دینارتەن:

١- ئامادەیی نەهلەی کوران.
٢- دواناوەندی گربیش تێکهەل.
٣- دواناوەندی نەهلەی کچان.
٤- ناوندی دینارتەی کچان.
٥- دواناوەندی ئەوقافی ئەهلی نەهلەی ئیسلامی.

بەریکانە:

١- لە رێکەوتی (١٧/١٦، ٢٠/١٩، ٢٤/٢٣، ٢٧/٢٦ /٢٠٠٧/٩) هەروەها لە رێکەوتی (٨/٧ ، ١١/١٠، ١٥/١٤، ٢٠٠٧/١٠/١٨/١٧) کارێکی رۆشەنبیری گەورە لە لایەن نووسینگەکەمان لە ژێر چاودێری بەڕێز قائیمقامی قەزای ئاکرێ و بەهاوکاری سەنتەری رۆشنبیری لە ئاکرێ لە هۆڵی سەنتەری ناوبراو ئەنجامدرا، کە بریتی بوو لە

بەریکانەییێکی رۆشەنبیری گشتی کە زیاتر رۆشەنبیری مافی مرۆڤی دەگرتەوە بۆ ماوەی (٨) شەو لە هەر شەوییێك دوو کاتژمێر و نیوی خایاند.

ئەم بەریکانە بۆ فەرمانگەکانی میری سەر بە قەزای ئاکرێ رێکخرا و جەماوەرێکی زور ئامادەی بوو کە ژمارەیان دەگەیشتە ٩٠-١١٠ کەس لەهەر شەوێك.

ئەم کارە رۆڵێکی گەورە و زۆر باشی هەبوو بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری لە نێوان تیمەکانی بەشداربوو، هەروەها لە نێوان جەماوەری زۆری ئامەدەبوو کە بەرێز قائیمقامی قەزا و زۆربەی بەڕێوەبەرەکانی فەرمانگەکان ئامادە دەبوون.

لە کۆتایشدا کە پەیمانگەی مامۆستایانی بە یەکەم دەرچوو هەروەها بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی ئاکرێ دووەم و بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی قەزای ئاکرێ بە سێیەم دەرچوون و چەندین دیاری لە لایەن قائیمقامی قەزا و فەرمانگەکانی تر لە سەریان دابەشکرن.

ئەم کارە بووە جێگای خوشحاڵی بەشداربووان وداوا یان کرد کە بەردەوامی پێبدرێت و فراوانتر لێبکرێت کە هاووڵاتیانیش بتوانن بەشداری تێیدا بکەن نەك تەنها فەرمانبەران و ئەم داوایە لە لایەن جەنابی قائیمقامیش پێشکەش بە ئێمە کرا.

ئێمەش وەك نووسینگە ئەم کارە بە فاکتەرێکی ئەکتیڤ دادەنێین بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری چونکە وەك بۆمان دەرکەوت کە جەماوەرێکی یەکجار زۆر ئامادە دەبوو وداواش لە بەرێزتان دەکەین کە هاوکاری داراییمان بکەن بۆ درێژەدان بەم کارە.

٢- نووسینگەکەمان و بەهاوکاری لەگەڵ بزاڤی رۆشنبیری لە ناحیەی دینارتە و لە هۆڵی بزاڤی ناوبراو لە رێکەوتی ١٧تا٢٠٠٧/٩/٢٦ بەرێکانەییێکی رۆشنبیری گشتی کە رۆشنبیری مافی مرۆڤ بەسەردا زاڵ بوو بۆ فەرمانگەکانی ناحیەی ناوبراو ئەنجامدا، ئەم بەرێکانەیە کە (١٠) رۆژی خایاند و جەماوەرێکی بەرچاو ئامادەی بوون، ئەوەش هاندەرێك بوو بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری مافەکانی مرۆڤ لە نێوان چین و توێژەکانی ئەم ناوچەیە.

بەشداری کردن لە ۆرك شۆب و سمینارد:

١- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٢/١٧، بەڕێوەبەر و سێ لە فەرمانبەرانی نووسینگە بەشداریانکرد لە سمینارێك لە ژێر ناوی (رۆشنبیر و خولانەوەیان لە بازنەی سیاسەتدا) کە لە لایەن بەڕێز (زیرەك کەمال) لە سەنتەری رۆشنبیری ئاکرێ پێشکەشکرا بوو.

٢- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٤/٢٣ بەڕێوەبەر و سێ فەرمانبەرانی نووسینگەکەمان بەشداریان کرد لە سمینارێکدا لە ژێر ناوی (ئافرەت و پرس گری یا ئازادی د چڤاکێ کوردیدا) کە لە لایەن نووسەر (تامان شاکر) لە سەنتەری رۆشنبیری ئاکرێ پێشکەشکرابوو.

٣- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٦/٣ بەڕێوەبەر و دوو لە فەرمانبەرانی نووسینگە بەشداریانکرد لە ئاهەنگی رۆژی جیهانی منداڵان کە لە لایەن بنکەی گەشەپێدانی کومەلایەتی لە ئاکرێ سازکرابوو.

٤- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٦/٢١ بەڕێوەبەر و سێ فەرمانبەرانی نووسینگە بەشداریانکرد لە سمینارێك سەبارەت بە (فیدراڵیەت و شێوازی دەوڵەتی عێراقی فیدراڵ) کە بۆ بەڕێز صدقی سلیم خان لەلایەن سەنتەری رۆشنبیری لە ئاکرێ رێکخرابوو.

٥- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٦/٢٨ بەڕێوەبەر و دوو لە فەرمانبەرانی نووسینگە بەشداریانکرد لە ۆرك شۆپێك سەبارەت بە (پەرەپێدانی کاری راگەیاندن) کە لە لایەن (رێکخراوی پەرەپێدانی کاری راگەیاندن) ئەنجامدرابوو لە هۆڵی شەهید شاکر فەتاح.

٦- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٦/٢٨ بەڕێوەبەر و دوو لە فەرمانبەرانی نووسینگە بەشداریانکرد لە ۆرك شۆپێك سەبارەت بە (پەرەپێدانی کاری راگەیاندن) کە لە لایەن (رێکخراوی پەرەپێدانی کاری راگەیاندن) ئەنجامدرابوو لە هۆڵی شەهید شاکر فەتاح.

٧- له ڕێکەوتی ٢٠٠٧/٩/٨ سێ له فەرمانبەرانی نووسینگەکەمان بەشداریان کرد له سمینارێك له سەر توندوتیژی که له لایەن بزافی ڕۆشنبیری ئاکرێ بۆ چەند ڕۆشنبیرێك ڕێکخراو بوو.

٨- له ڕێکەوتی ٢٠٠٧/١٠/٢٤، دوو له فەرمانبەرانی نووسینگەکەمان بەشداریان کرد له سمینارێك له سەر رەوشی ئەمرۆی کوردستان و تورکیا که له لایەن بەڕێز سامی شۆرش له هۆڵی بزافی ڕۆشنبیری ئاکرێ پێشکەشکرا.

ج- یادەکانی مافی مرۆڤ.

نووسینگەکەمان له گشت یادەکانی مافی مرۆڤ کار و چالاکی ئەنجامداوه که لەگەڵ ئەم یادەدا بگونجێت و بەم شێوەیە:

١- له ڕێکەوتی ٢٠٠٧/٣/٨ بەبۆنەی ڕۆژی جیهانی ئافرەت، بەڕێوەبەر و سێ فەرمانبەرانی نووسینگە بەشداریان کرد له ئاهەنگی ئافرەتانی ئاکرێ وتێدا لەلایەن نوسینگەکەمانەوە دیاری پێشکەش بە لقی ئافرەتانی ئاکرێ، هەروەها نووسینی (٤) لافیته که تێیدا چەندین بڕگە له مافەکانی ئافرەت نووسرابوون.

٥- له ڕێکەوتی ٢٠٠٧/٥/٣٠ بە بۆنەی ٦/١ ڕۆژی جیهانی منداڵان نووسینگەکەمان بە هاوکاری بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی ئاکرێ ئاهەنگێکی له هۆڵی بەڕێوەبەرایەتی ناوبراو بۆ زیاتر له (٣٠٠) منداڵ سازدا، بە ئامادەبوونی بەڕێز قائیمقامی قەزا و زوربەی بەرپرسانی دام و دەزگای میری و پارتی سیاسی، و لەم ئاهەنگەدا که دیاری نووسینگە و بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی ئاکرێ بەسەر گشت منداڵانی ئامادەبو دابەشکران و چەندین چالاکی بەم بۆنەیە لەلایەن منداڵان ئەنجامدران،

هەروەها نوسینی چەندین لافیتە و دابەشکردنی چەندین پوستەری تایبەت بەم بۆنەیە لە ناو شاری ئاکرێ.

٦- بە مەبەستی پیروزکردنی ١١/٢٠ (رۆژی پەسەندکرنی رێکەوتنامەی مافەکانی منداڵان لە سالی ١٩٥٩ لە لایەن نەتەوە یەکگرتووەکان) لە منداڵانی شاری ئاکرێ نووسینگەکەمان و بەهاوکاری بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی ئاکرێ لە گشت قوتابخانەکانی سەرەتای سەنتەری شاری ئاکرێ لە زوربەی قوتابخانەکانی ناحیەکانی سەر بە قەزای ئاکرێ، قوتابیان بۆ ماوەی نیو کات ژمێر بانگهێشکرانە ناو گورەپانی قوتابخانە بە مەبەستی خوێندنی راگەیێندراوی وەزارەتی مافی مرۆڤ و دابەشکردنی بلاوکراوەیێکی وەزارەت بە سەریاندا تا قوتابیانیش ئاشنا بن بەم رۆژە کە هاندەرێکە بۆ ئاشنا بونیان بە مافەکانیان، هەروەها لەم رۆژەدا ئارمی وەزارەت کە ئاماژە بە ١١/٢٠ دەدات لە لایەن قائمقامی قەزاو وفەرمانگەکانی تری حکومەت بە کارهێنرا کە لە لایەن نووسینگەکەمان بە سەریاندا دابەشکرابوو.

٧- لەرێکەوتی ١٢/١٠ /٢٠٠٧ بەبۆنەی جارنامەی جیهانی مافەکانی مرۆڤ نووسینگەکەمان لە هۆڵی سەنتەری رۆشنبیری لە ئاکرێ پێشانگایەکی ئەنجامدا کە تێدا بەیاننامەی وەزارەتی مافی مرۆڤ بەم بۆنەیە خوێندرایەوە، لە دوایشدا کار و چالاکیەکانی وەزارەتی مافی مرۆڤ لە ماوەی یەکگرتنەوەی حکومەت پێشکەش کران، هەروەها بە تێروتەسەلی کار و چالاکیەکانی نووسینگەی مافی مرۆڤ ئاکرێ لەم ماوەیەدا پێشکەش کران بە وێنە وبە ڤیدیۆ، لە کوتاییدا کفتوگۆ لە سەر کار و چالاکیەکان کرا.

د- ئامار و راپرسی:

١- ئەنجامدانی ئامارێك دەربارەی توندوتیژی دژی ئافرەت كـه لـه سـاڵی ٢٠٠٥ و ٢٠٠٦ له دادگای ئاكرێ وسەرۆكایەتی تەندروستی ئـاكرێ تۆمـاركرابوون (نوسـراومان ژماره ٣٠٧ له ٢٠٠٧/١/١٧) .

٢- له رێكەوتی ٢٠٠٧/٦/٢٠ ئەنجامدانی ئامارێك له سەر توندوتیژی دژی ئافرەت بۆ ماوەی شەش مانگ له لایەن نووسینگەكەمان و بەپێی ئەم فورمەی خوارەوە:

ژ	ناڤێ ئافرەتێ	تەمەن	جهێ ئاكنجیبونێ	شێوێ خوكوشتنێ	كەسێ گومانلێكەر	تێبینی
١	رشـا رشـيد جوهر	١٤سال	ئاكرێ/كورانكێ	سوتان	نیه	
٢	صافيه حسين مصطفى	٢٠سال	ئاكرێ/سميلا	سوتان	نیه	
٣	ژيـان احمـد عبدالرحمن	٢٧سال	ئاكرێ/قاپەكی	سوتان	نیه	
٤	ناديـه فريـد رجب	١٧سال	ئاكرێ/شێخانوك	سوتان	نیه	
٥	رحيمـه عبـدالرحمن حجی	٢٨سال	ئاكرێ/دل رەش	گولله	نیه	

٨- له ڕێكەوتی ٢٠٠٧/٨/٢٦ ئامادەكردنی ئامارێك دەربارەی ئەو ئافرەتانەی كـه پێویستیان به نەخۆشخانەی عەقلی یان دەرونی هەیە بە بەردەوامی یـان بـۆ ماوەیـەكی درێژ (نووسراومان ژمارە ٤٣٥ له ٢٠٠٧/٨/٢٩)

هـ- سەردانی گوندەكان:

١- له ڕێكەوتی ١٩-٢٠-٢١/٦/٢٠٠٧ بۆ جێبەجێكردنی فەرمانی بـەڕێز وەزیـری مافی مرۆڤ سـەبارەت بـە دروسـتكردنی تیمێـك بـۆ زیـاتر ئاشـناكردنی دانیـشتوانی گوندەكانی كوردستان بە بنەماكانی مافی مرۆڤ، بۆ ئەمـە مەبەسـتە نوسـینگەكەمان تیمێكی دروست كرد كه لەم بەرێزانەی خوارەوە پێكهاتبوون:

١- مروان خدر مستەفا (سەرۆكی بەشی كاروباری مافەكانی مرۆڤ).
٢- ڕێنجبەر محمد جمعه (سەرۆكی بەشی ڕاگەیاندن).
٣- خابیر پیرو حمو (شوفێر).
٤- اشرف صالح عبدالجبار (فەرمانبەری خزمەتگوزاری).
٥- بەیار عزیز رشید (فەرمانبەری خزمەتگوزاری).

تیمی ناوبراو لەم مانگەدا (مانگی حوزەیران) سەردانی ئەم گوندانەی خوارەوەی كرد:

١- گوندی سەر گەلی.
٢- گوندی ئامادا.
٣- گوندی كربیش ژێری.
٤- كومەلگای كربیش.
٥- گوندی گربیش ژووری.
٦- گوندی مرزینگا.

له سەرەتای گەیشتنی تیمی ناو براو بۆ هەر گوندێك سەرەتا لەگەڵ موختار و مەلای گوندەكە كودەبونەوە (له چوار گوند له مزگەونی گوندەكە كۆبونەوە) و جـەخیان لەسـەر

ئەوە کرد کە دەبێت موختار و مەلا سەنتەرێك بن بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ و چاودێر بن بۆ نەهێشتنی پێشێلکاری مافەکانی مرۆڤ، هەروەها چەند نامیلکەیەك کە بریتی بوون لە (نصوص مجموعه من الاعلانات والاتفاقیات حول حقوق الانسان) و (جارنەمەی جیهان مافەکانی مرۆڤ) پێیان بەخشرا کە ئەوانیش وەك پێویست بەسەر گوندەکانیاندا دابەشی بکەن، ئەوانیش ئامادە باشی خویان نیشاندا کە بە پێی توانا هاوکاربن بۆ ئەم مەبەستە، لە دوای ئەم کارەش تیمی ناوبراو هەستا بە لێدانی چەند پوستەرێك لەناو گوندەکە سەبارەت بەمافەکانی مرۆڤ بە گشتی کە لەلایەن وەزارەت و نووسینگەکەمان چاپکرابوون، هەروەها بەمەبەستی گفتوگوکردن لەسەر ئەم کارە و کارەکانی نووسینگە و مافەکانی مرۆڤ بە شێوەیەکی گشتی چاویان بە ژمارەیەك لە دانیشتوانی هەر یەك گوندەکان کەوت..

تیمی ناوبراو رەنج و ماندوبونێکی زوریان دیوە بۆ جێبەجێکردنی فەرمانی بەڕێز وەزیری مافی مرۆڤ وەك پێویست لە بەر ئەمە لە لایەن نووسینگە پاداشت کران بەپێی توانا و دەسەلاتی نووسینگە وداوا لە جەنابی وەزیر دەکەین کە تیمی ناوبراو لە لایەن بەڕێزیان پاداشت بکرێت بەرامبەر ئەم کارە پیرۆزە.

بە رای ئیمە ئەم کارە کاریگەرە بۆ بڵاوکردنەوە رۆشنبیری تایبەت بە مافەمانی مرۆڤ لە گوندەکان و پێویستە بەردەوامی پێبدرێت و لە لایەن وەزارەت هەمو ئاسانکاریەك بۆ ئەم تیمانە بکرێت و بە پێویست دەزانین کە نامیلکە و پوستەری تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ لە لایەن وەزارەت دابینبکرێت تا لە گوندەکانی کوردستان دابەشبکرێت کە بە رای ئێمە هاندەرێکە بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری مافەکانی مرۆڤ.

٢- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٨/٢٩، و بەردەوامی کارەکانی نووسینگەکەمان سەبارەت بە دروستکردنی تیمێك بۆ زیاتر ئاشناکردنی دانیشتوانی گوندەکانی کوردستان بە بنەماکانی مافی مرۆڤ، لە نووسینگەکەمان تیمێك دروستکرا بۆ مەبەستی لە سەرەوە دیاریکرا و لەم بەڕێزانە کە ناوەکانیان لە خوارەوە هاتووە:

١- مروان خدر مستەفا (سەرۆکی بەشی کاروباری مافەکانی مرۆڤ).

٢- ڕێنجبەر محمد جمعه (سەرۆکی بەشی ڕاگەیاندن).

٣- خابیر پیرو حمو (شوفێر).

٤- اشرف صالح عبدالجبار (فەرمانبەری خزمەتگوزاری).

٥- بەیار عزیز رشید (فەرمانبەری خزمەتگوزاری).

تیمی ناوبراو لە (مانگی تەموز) سەردانی ئەم گوندانەی خوارەوەی کرد کە سەر بە ناحیەی بجیلن:

١- گوندی زنتا.

٢- گوندی سەروکانی.

٣- گوندی کەلاتی.

٤- کومەلگای گوچار.

٥- گوندی دەشتیل.

هەروەها تیمی ناوبراو لە (مانگی ئاب) سەرەدانی ئەم گوندانەی خوارەوەی کرد کە سەر بە ناحیەی گردەسێنن:

١- گوندی گورانکا مەزن.

٢- گوندی گورانکا عەرەب.

٣- گوندی نیاووك.

٤- کومەلگای بدریێ.

٥- گوندی پیرخولین نوی.

لە سەرەتای گەیشتنی تیمی ناو براو بۆ هەر گوندێك سەرەتا لەگەڵ موختار و مەلای گوندەکە کۆدەبونەوە (لەو گوندانە کە مەلایان هەبوو) و جەخیان لە سەر ئەوە کرد کە دەبێت موختار و مەلا سەنتەرێك بن بۆ بڵاوکردنەوەی ڕۆشنبیری تایبەت بە مافەکانی مرۆڤ و چاودێر بن بۆ نەهێشتنی پێشێلکاری مافەکانی مرۆڤ، هەروەها چەند

ناميلکەیێك کە بریتی بوون لە (نصوص مجموعە من الاعلانات والاتفاقیات حول حقوق الانسان) و (جارنەمەی جیهان مافەکانی مرۆڤ) پێیان بەخشرا کە ئەوانیش وەك پێویست لە سەر گوندەکە دابەش بکەن.

ئەوانیش ئامادەباشی خویان نیشاندا کە بە پێی توانا هاوکاربن بۆ ئەم مەبەستە، لە دوای ئەم کارەش تیمی ناوبراو هەستا بە لێدانی چەند پۆستەرێك سەبارەت بەمافەکانی مرۆڤ بە گشتی کە لەلایەن وەزارەت و نووسینگەکەمان چاپکرابوون لە ناو گوندەکە و چاویان کەوت بە چەند دانیشتووی گوندەکە و بەمەبەستی گفتوگۆکردن لەسەر ئەم کارە و کارەکانی نووسینگە و مافەکانی مرۆڤ بە شێوەیەکی گشتی.

دانیشتووانی ئەم گوندانە گلەییان هەبوو کە وەك پێویست خزمەتگوزاری پێشکەش بە گوندەکان ناکرێت و بەرپرسانی حکومیش سەردانی ئەم گوندانە ناکەن، بۆیە بە پێویست دەزانین کە نووسینگەکەمان ببێتە رێگایەك بۆ گەیاندنی سکالاَ و گلەییەکانی دانیشتوانی ئەم گوندانە بۆ لایەنە پەیوەندیدارەکان، بۆ ئەم مەبەستەش چاوەروانی فەرمانی جەنابتانین کە ئایا نووسینگە بۆی هەیە کە ئەم کارە بکات و نووسراو ئاراستەی لایەنە پەیوەندیدارەکان بکات و تێیدا کێشەکانی ئەم گوندانە بخاتە بەرچاویان.

٣- لە بەردەوامی کارەکانی نووسینگەکەمان سەبارەت بە بلاَوکردنەوەی رۆشنبیری مافی مرۆڤ لە سەر دانیشتوانی گوندەکان سەر بە قەزای ئاکرێ، بۆ ئەم مەبەستە نووسینگەکەمان تیمێکی پێکهێنا کە لەم بەرێزانە پێکهاتبوو:

١- مروان خدر مستەفا / سەرۆکی بەشی کاروباری مافی مرۆڤ
٢- رێنجبەر محمد جمعە / سەروکی بەشی راگەیاندن
٣- هندرین محمود احمد / نووسەر
٤- خابیر پیرو حمو / شوفێر
٥- بیار عزیز رشید / فەرمانبەری خزمەتگوزاری

تیمی ناوبراو لە مانگی (ئەیلول) سەردانی ئەم گوندانەی خوارەوەی کرد کە سەر بە ناحیەی دینارتە بوون.

١- گوندی بەرۆژزاوە

٢- گوندی ژیرکا

٣- گوندی ئامادا

٤- گوندی سەرکەندال

٥- گوندی نویژگێ

لە سەرەتای گەیشتنی خۆمان بۆ هەر گوندێك لەگەڵ موختار و مەلا و دانیشتوانی ئەم گوندانە کودەبوینەوە، ودوای ناسینی خومان هەوڵمان داوە کە سەر هەڵی کێشە و گرفتی ئەم گوندانە بین وجەختیان لە سەر کارەکانی نووسینگە و بنەماکانی مافی مرۆڤ بە شێوەیەکی گشتی و زەرووره‌تی هەبوونی مافی مرۆڤ لەم کات وساتەدا ونەهێشتنی پێشێلکاری مافەکانی مرۆڤ باس کران. هەروەها چەند نامیلکەیەك کە بریتی بون لە (نصوص مجموعه من الاعلانات والاتفاقیات حول حقوق الانسان) و (جاڕنامەی جیهانی مافەکانی مرۆڤ) و (گوڤاری مرۆڤ) لە سەر دانشتوانی ئەم گوندانە بلاوّمان کردۆتەوە وهەستاین بە لێدانی چەند پۆستەرێك سەبارەت بە مافەکانی مرۆڤ کە لە لایەن وەزارەت ونوسینگەکەمان چاپکرابوون. لە دواییدا ئەم کارە بووە مایەی خۆشحالّی ئەوان و ئامادەباشی خویان نیشاندا کە بەپیێ توانا هاوکارین و چەندین گلەییان هەبوو کە وەك پێویست خزمەتگوزاری پێشکەش بە گوندەکان ناکرێت.

٤- لە بەردەوامی کارەکانی نووسینگەکەمان سەبارەت بە بلاّوکردنەوەی رۆشنبیری مافی مرۆڤ لە سەر دانیشتوانی گوندەکان سەر بە قەزای ئاکرێ، بۆ ئەم مەبەستە نووسینگەکەمان تیمێك دروستکرا کە لەم بەڕێزانە پێکهاتبوو:

١- مروان خدر مستەفا / سەرۆکی بەشی کاروباری مافی مرۆڤ

٢- رێنجبەر محمد جمعە / سەرۆکی بەشی راگەیاندن

٣- هندرين محمود احمد / نووسەر

٤- خابير پيرو حمو / شوفێر

٥- بيار عزيز رشيد / فەرمانبەری خزمەتگوزاری

تيمی ناوبراو لە مانگی (تشرينی يەکەم) سەردانی ئەم گوندانەی خوارەوەی کرد کە سەر بە ناحيەی بجيل بوون

١- گوندی نێروە

٢- گوندی سوريا

٣- گوندی خەلان

٤- گوندی سوسناوە

٥- گوندی ميربالیا

لە سەرەتای گەيشتنی خومان بۆ هەر گوندێك لە گەل موختار و مەلا و دانشتوانی ئەم گوندانە کودەبوينەوە، ودوای ناسينی خومان هەولمان داوە کە سەر هەلّی کێشە و گرفتی ئەم گوندانە بين. هەروەها چەند ناميلکەيەك کە بريتی بون لە (نصوص مجموعە من الاعلانات والاتفاقيات حول حقوق الانسان) و (جارنامەی جيهانی مافەکانی مرۆڤ)و (گوڤاری مرۆڤ) لە سەر دانشتوانی ئەم گوندانە بلاّومان کردوتەوە و هەستاين بە لێدانی چەند پوستەرێك سەبارەت بە مافەکانی مرۆڤ کە لە لايەن وەزارەت و نوسينگەکەمان چاپکرابوون. لە دواييدا ئەم کارە بووە مايەی خوشحالّی ئەوان و ئامادەباشی خويان نيشاندا کە بەپێ توانا هاوکارين و چەندين گلەييان هەبوو کە وەك پێويست خزمەتگوزاری پێشکەش بە گوندەکان ناکرێت. هەروەها لەم سەردانەدا کە دەرگای قوتابخانەکان کرابونەوە سەردانی قوتابخانەکانمان کرد و لەگەلّ بەرێوەبەر و ماموستايان باسی مافەکانی مرۆڤمان کرد کە ئەوانيش بەرنامەيەك دابنێن بۆ ئەم مەبەستە لەگەلّ قوتابييەکان.

٥- له بەردەوامی کارەکانی نووسینگەکەمان سەبارەت بە بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری مافەکانی مرۆڤ لە سەر دانیشتوانی گوندەکان سەر بە قەزای ئاکرێ، بۆ ئەم مەبەستە لە نووسینگەکەمان تیمێك دروستکرا و لە مانگی (١١) دا سەردانی ئەم گوندانەیان کرد:

١) گوندی شوش.
٢) گوندی لەکان.
٣) گوندی خەلیکان.
٤) گوندی باکرمان.

تیمی ناوبراو لە سەرەتای گەیشتنیان بۆ هەر گوندێك لەگەڵ موختار و مەلای گوندەکان کوبونەوە و باس لە کێشەکان گران کە پەیوەستن بە کارەکانی نووسینگەکەمان و جەختیان لە سەر ئەوە کرد کە دەبێت موختار و مەلا وەك سەنتەرێك بن بۆ بڵاوکردنەوەی رۆشنبیری مافەکانی مرۆڤ و چاودێربن بۆ نەهێشتنی پێشێلکاریەکان.

هەروەها تیمی ناوبراو سەردانی قوتابخانەکانی ئەم گوندانەیان کرد و لەگەڵ بەرێوەبەری قوتابخانە کۆدەبوونەوە بە مەبەستی پێشکەشکردنی هاوکاری سەبارەت بە خوێندنی وانەی مافی مرۆڤ لە قوتابخانەکاندا، هەروەها چەندین نامیلکەی جۆراوجۆر و پوستەر بە سەر قوتابخانەکان و شوێنەکانی تری گوندەکان دابەشکران.

و - سکالاّ:

١- لە رێکەوتی ٢٠٠٧/٢/٢١ لە کاتی سەرەدانی نووسینگەکەمان بۆ بنکەی پۆلیسی گرتن و گواستنەوەی ئاکرێ، بەندکراوێك بەناوی (غ. ی. م) سکالاّیەکی پێشکەش کرد کە تێیدا هاتووە {لەکاتی دەستگیرکردنی ناوبراو لە بنکەی پۆلیسی گولاّن توندوتیژی لەگەڵ کراوە (لێدان بە شەقێك) لە لایەن پۆلیسی بنکەی ناوبراو (م. ت.پ) } و لە دوای لێکولینەوە و بە دواداچوونی نووسینگەکەمان پۆلیسی ناوبراو

ئامـادەبوو لـە لایـەن سـکالاکار و داوای لێبـوردنی لێکـرد و سـکالاکاریش لـە سـەر لێبوردنەکەی رازیبوو بە ئامادەبوونی نوێنەری نووسینگە، و بە هاوپێچ کۆنووسـی ئـەم لێبوردنە بۆ جەنابتان بەرز دەکەین.

٢- لـە دوای ئـەوەی کـە چـەند سـکالایێك لـە لایـەن تاوانبـاران پێـشکەش بـە نووسینگەکەمان کران دژ بە جێگرایـەتی ئاسایـشی بـەردەڕەش، جێگـری بەڕێوەبـەری نووسـینگە لـە ڕێکـەوتی ٢٠٠٧/٩/٢٧ سـەردانی قـەزای بەردەڕەشـی کـرد و لەگـەڵ ئاسایشی ناوبراوو کوبووە و جەختی لـە سـەر ئـەوە کـرد کـە دەبێـت بـەپێی پێـوەر و بنەماکانی مافی زیندانیان هەڵسوکەوتیان لەگەڵ بکرێت و ئاسایشی ناوبراو کە هاوکـار بوو لەگەڵ وەفدی نووسینگەکەمان بەڵێنیاندا کە هەڵسوکەوتی خویان لەگەڵ زیندانیەکان بەپێی بنەماکانی مافی زیندانیان بێت.

٣- لە دوای ئەوەی کە چەند سکالایەك لە لایەن تاونبارانی بنکەی پۆلیسی گـرتن و گواسـتنەوەی ئـاکرێ پێـشکەش بـە نووسـینگەکەمان کـران سـەبارەت بـە هـەبوونی ئەشکەنجەدان لە لایەن بنکەی پۆلیسی گـولان، بەڕێوەبـەری نووسـینگە لـە ڕێکـەوتی ٢٠٠٧/١٠/١٥ سەرەدانی بنکەی ناوبراوی کـرد و لەگـەڵ ئەفـسەرەکانی ئـەم بنکەیـە کۆبـووەو بـاس لـە مافـەکانی زینـدانی و دەسـت بەسـەرگیراوەکان کـرا و ئەفـسەرانی پۆلیسیش بەڵێنیاندا کە بەپێی پێوەر و بنەماکانی مافی زیندانیان کار بکـەن و جێگـای ئاماژە پێکردنە کە هۆشداری زارەکی لە لایەن بەڕێوەبـەری پۆلیـسی ئـاکرێ ئاراسـتەی بنکەی ناوبراو کرابوو لـە دوای پەیوەنـدی بەڕێوەبـەری نووسـینگە لەگـەڵ بەڕێوەبـەری پۆلیسی ناوبراو.

چالاكییەكانی بەڕێوەبەرایەتی
مافی مرۆڤی چەمچەماڵ

یەکەم / لە بواری پاراستی مافەکانی هاووڵاتیان دا:

١- بەدواداچوون بۆ(٨٩) سکاڵای زیندانیان. لە گرتووخانەی پۆلیس و ئاسایش.

٢- کاری پێویست بۆ (٢٥) سکاڵای هاووڵاتیان.

٣- دابەشکردنی (٦٠) پارچە کەل و پەل بۆ زیندانیانی پۆلیس و ئاسایش.

٤- پێدانی (٦) قەمسەڵە بە ٦ منالّی خێزانێکی هەژار.

٥- دابەشکردنی (٤٠) تراکسۆد بە منالّە بیّ دایك و باوکەکانی چەمچەماڵ.

٦- کاری پێویست بۆ (٢) کێشەی توندوتیژی خێزانی.

دووەم / لە بواری چاودێری مافەکانی مرۆڤ:

١- سەردانی گرتوخانەی پۆلیس و ئاسایش (٢٢) جار.

٢- سەردانی دادگای چەمچەماڵ بۆ بەدواداچوونی سکاڵاکان (٢٦) جار.

٣- بەدواداچونی تیمی گەڕۆك بۆ (١٢) گوندی سنوری چەمچەماڵ.

٤- چاودێری مافەکانی قوتابیان و ڕەوشی پەروەردەیی لە (١٩) قوتابخانەدا.

٥- سەردانی چاودێری کۆمەڵایەتی و خانوی پیر و پەککەوتەکان لە چەمچەماڵ (٣) جار.

٦- بەدواداچوون بۆ کێشەی خوێندکارە کچەکانی بەشی ناوخۆیی.

سێیەم / لە بواری هۆشیارکردنەوەی مافەکانی مرۆڤدا:

١- ۆرکشۆپ بۆ ڕێکخراوەکانی ژنان و ڕێکخراوە مەدەنییەکانی چەمچەماڵ، تایبەت بە مافەکانی ژنان (٢) وۆرکشۆپ.

٢- بڵاوکردنەوەی بابەتەکانی مافی مرۆڤ بە سەرجەم ئەو لایەن و دەزگا و فەرمانگانەی کە سەردانیان کراوە.

٣- کۆبوونەوە لەگەڵ لایەنەکان (١٣) کۆبوونەوە.

٤- ئەنجامدانی(٣) بەرنامەی ڕادیۆیی و تەلەفزیۆنی لە بۆنەکانی مافەکانی مرۆڤ دا.

چوارەم / چالاکی تایبەت:

١- ئەنجامدانی فێستیڤاڵێکی ٣ ڕۆژە لە (ساڵیادی ئیمزاکردنی پرۆتۆکۆلی مافەکانی منداڵاندا).

٢- دابەشکردنی زیاتر لە (٢٠٠) یاری منداڵانە لە ٢٠/١١/٢٠٠٧ دا.

٣- بەشداریکردنمان لە پێشەنگای بەڕێوەبەرایەتیەکانی مافی مرۆڤ لە ١٠/١٢/٢٠٠٧ لە سلێمانی – ئەمنەسوورەکە.

٤- ئەنجامدانی توێژینەوەیەك بە ناونیشانی (تاوان و توندوتیژییەکان دژی ژنان لە سنوری چەمچەماڵ) .

٥- ئامادەکرنی نامیلکەیەکی بچووك تایبەت بە مافەکانی بەندکراوان و دابەشکردنی بەسەر بەندکراوان و پۆلیس و ئاسایشدا.

کاروچالاکییەکانی بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی شارەزوور

بەڕێوەبەرایەتی مافی مرۆڤی شارەزوور پێش یەکگرتنەوەی هەردوو ئیدارەکەی حکومەتی کوردستان سەربە وەزارەتی مافی مرۆڤ و ئاوارە و ئەنفال بوو لەئیدارەی سلێمانی، بۆیە بێجگە لەبەشی مافی مرۆڤ هەریەکە لەبەشەکانی ((ئاوارەو ئەنفال)) یشی هەبوو، بەڵام پاش یەکگرتنەوەی ئیدارەکانی حکومەت تەنها لەکاروباری مافی مرۆڤ دا کاری کردووە بەو پێیەی کە وەزارەتمان یەکلا بۆتەوە بۆ مافەکانی مرۆڤ بەتەنها، لەو ماوەیەشداچەندین چالاکیمان لە سنوری بەڕێوە بەرایەتیەکەمان ئەنجامداوە کەلەکاتی خۆیدا بەراپۆرتی تێروتەسەل نێردراوەتە وەزارەتمان، لێرەدا بەکورتی ئاماژە بەو چالاکیانە دەکەین:

یەکەم: سەردانی بەندیخانەکان:

بەڕێوەبەرایەتیەکەمان بەشێوەیەکی دەوری و مانگانە سەردانی ئەو بنکەی پۆلیس و ئاسایشانە دەکات کەدەکەونە سنورەکەیەوە بەمەبەستی زانین و ئاگاداربوون لەڕەوشی مافەکانی مرۆڤ لەو شوێنانە، لەم ماوەیەدا بەم شێوەیە سەردانی ئەم بنکانەی کردووە:

١. **بەڕێوەبەرایەتی ئاسایشی شارەزوور:** لەم ماوەیەدا ئەم بەرێوەبەرایەتیە (٢٨جار) سەردانی کردووە کە بەشێوەی مانگانەبووە، تائەو کاتەی لەوەزارەتمانەوە ئاگادارکراین کە دەبێت فایلی بەندکراوەکان (١٥ڕۆژ) جارێك ببینرێن، کە لەوە بەدواوە مانگانە دووجار سەردانمان کردوون و ڕاپۆرتمان بۆوەزارەت ناردووە، سەرەڕای ئەوەی هەوڵی دابینکردنی پێداویستیەکانی بەندیخانەکەمانداوە و سکاڵای بەندیەکانمان بەبەرپرسی بەندیخانەکە گەیاندووە.

٢. **بنکەی پۆلیسی هەڵەبجەی شەهید:** ئەم بنکەیە لەناوهەڵەبجەی شەهیدە، کەلەبەرئەوەی ژورێکی تایبەت بەڕاگیراوەکانیان هەیە مانگانە سەردانیان کراوە و فایلی

ئەو ڕاگیراوانە بینراوە کەلەوێ بوون، لەماوەی ئەم دوو بەروارەدا (٢٠جار) سەردانیان کراوە و توانراوە چاکسازی لەژوری ڕاگیرانەکەدا بکرێت.

٣. **بنکەی پۆلیسی هەڵەبجەی تازە:** ئەم بنکەیە لەناوهەڵەبجەی تازەدایە کەناوەندی قەزای شارەزوورە، کەلەبەرئەوەی ژورێکی تایبەت بەڕاگیراوەکانیان هەیە مانگانە سەردانیان کراوە و فایلی ئەو ڕاگیراوانە بینراوە کەلەوێ بوون، لەماوەی ئەم دوو بەروارەدا (٢١ جار) سەردانی کراوە و توانراوە فایلی ڕاگیراوەکان ببینرێت.

٤. **بنکەی پۆلیسی زەڕایەن (وارماوا):** ئەم بنکەیە لەناحیەی زاڕایەنە، لەبەرئەوەی ژورێکی تایبەت بەڕاگیراوەکانیان هەیە مانگانە سەردانیان کراوە و فایلی ئەو ڕاگیراوانە بینراوە کەلەوێ بوون، لەماوەی ئەم دوو بەروارەدا (١٨جار) سەردانیان کراوە هەرچەندە زۆربەی جار گیراوەکانیان ڕەوانەی سلێمانی دەکەن لەبەر خراپی شوێنی ڕاگرتنەکەیان.

٥. **بنکەی پۆلیسی سەید سادق:** ئەم بنکەیە لەقەزای سەیدسادقە، لەبەرئەوەی ژورێکی تایبەت بەڕاگیراوەکانیان هەیە مانگانە سەردانیان کراوە و فایلی ئەو ڕاگیراوانە بینراوە کەلەوێ بوون، لەماوەی ئەم دوو بەروارەدا (١٩جار) سەردانمان کردوون، و کەلوپەلیشمان بۆ ژوری ڕاگرتنەکەیان دابین کردووە.

٦. **بنکەی پۆلیسی پێنجوێن:** ئەم بنکەیە لە قەزای پێنجوێنە، لەبەرئەوەی ژورێکی تایبەت بەڕاگیراوەکانیان هەیە مانگانە سەردانیان کراوە و فایلی ئەو ڕاگیراوانە بینراوە کەلەوێ بوون، لەماوەی ئەم دوو بەروارەدا (١٩جار) سەردانمان کردوون، زۆرترین ڕەچاوکردنی مافەکانی مرۆڤ و پرنسیپەمرۆییەکان لەم بنکەیەدا ڕەچاودەکرێت.

دووەم: لەیادەجیهانیەکانی مافی مرۆڤدا:

لەسەرجەم یـادە جیهانیـەکانی تایبـەت بەمافـەکانی مـرۆڤ بەڕێوەبەرایەتیەکـەمان هەستاوە بە ئەرك و چالاکی خۆی، کەبەکورتی ئەمانەن:

١. لە یادی ئیمزاکردنی پرۆتۆکۆڵەکانی چەسپاندنی مافەکانی منداڵان لەبـەرواری (٢٠٠٧/١١/٢٠) بەڕێوەبەرایەتیەکەمان هەستا بەدابەشکردنی دیـاری بەسـەر نزیکـەی (٣٠٠) منداڵی هەردوو باخچەی ساوایانی (هەڵەبجە و خونچە) لەهەڵەبجەی شەهید.

٢. لە یادی جاڕنامەی جیهانیی مافـەکانی مرۆڤـدا لەبـەرواری (٢٠٠٧/١٢/١٠) هەستاین بە سازکردنی سیمینارێك لەسەر مافەکانی مرۆڤ لەشاری هەڵەبجەی شەهید.

٣. لە بەرواری (٢٠٠٧/٦/١) لە ڕۆژی جیهانی منداڵان بەڕێوەبەرایەتی یەکـەمان زنجیرەیەك چالاکی ئەنجامدا، سەرجەم قوتابیـە یەکـەم و دووەم و سـێ یەمـەکانی پـۆلی یەکەم و دووەم و سێ یەم و چوارەمی سەرەتایی لەشارۆچکەی خورماڵ، کەلەئاهەنگێکدا پیان بەخشرا، هەروەها سازکردنی ڤیستڤاڵی کۆلارە بۆ منداڵانی هـەمان شارۆچـکە لـە ڕۆژی دووەمدا، هەروەها دابەشکردنی دیاری بەسەر منداڵانی باخـچەکانی سـاوایان لـە شارۆچکەکانی (سید سادق، هەڵەبجەی تازە، سیروان، زەڕایەن، هەڵەبجەی شەهید).

٤. لـە یـادی چەسـپاندنی مافـەکانی منـداڵان لـە بـەرواری (٢٠٠٧/١١/٢٠) بەڕێوەبەرایەتیەکەمان هەستا بە دابەشکردنی دیاری بەسەر منـداڵانی پـۆلی (یەکـەم و دووەم و سێ یەم) لەقوتابخانە سەرەتایەکانی (بیارە و هۆمەران و سـەرکان و تەڕاتـەوەن) هەروەها دابەشکردنی دیاری بەسەر منداڵانی دایەنگای هەڵەبجەی شـەهید و منـداڵانی نەخۆشی نەخۆشخانەی گشتی هەڵەبجە لە هەمان ڕۆژدا.

٥. سازکردنی سـیمینارێك بـۆ خـاتوو پـەیمان عیـزەدین سەرنوسـەری ڕۆژنامـەی (ژیانەوە) لەڕۆژی (٢٠٠٧/١١/٢٥) ڕۆژی بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی دژی ژنان، لەژێر ناونیشانی (توندوتیژی و کاریگەری لەسەر کەسایەتی ژن)، هـۆڵی سـارا لـە هەڵەبجـەی شەهید.

٦. سازكردنی پێشانگایەكی هاوبەش لەگەڵ بەڕێوەبەرایەتیەكانی تری مافی مرۆڤ لەسنوری سلێمانی، لەهۆڵی ئەمنەسورەكە لەشاری سلێمانی بەبۆنەی یادی جاڕنامەی جیهانی مافەكانی مرۆڤەوە لەڕۆژی (٢٠٠٧/١٢/١٠)، كەتایبەت بوو بەخستنە ڕووی كاروچالاكیەكانی بەڕێوەبەرایەتیەكان لەپێشانگاكەدا.

٧. سازكردنی پێشانگایەك بۆ پیشاندانی سەرجەم كاروچالاكیەكانی بەڕێوەبەرایەتیەكەمان لە ساڵی (٢٠٠٧)دا كە لە هەڵەبجەی شەهید بەچاودێری قایمقامی هەڵەبجە لە(٢٠٠٧/١٢/٣١) كرایەوە.

سێیەم: لە بواری ڕۆشنبیری و هۆشیاری مافەكانی مرۆڤ:

لەم بوارە دا بەڕێوەبەرایەتیەكەمان ئەم چالاكیانەی ئەنجام داوە:

١. سازدانی بەرنامەیەك سەبارەت بەماف و ئازادیەكان لەدەستوری هەرێمی كوردستاندا لەلایەن بەڕێز (دڵشاد نامق فرج) كارمەندی بەڕێوەبەرایەتیەكەمانەوە، لە تەلەفزیۆنی كۆمەڵ، لە بەرواری(٢٠٠٦/١٢/٢٠).

٢. سازدانی بەرنامەیەكی تایبەت بە ڕۆڵی ڕێكخراوەكانی كۆمەڵی مەدەنی لەپاراستنی مافەكانی مرۆڤدا لە تەلەفزیۆنی یەكگرتوو كەناڵی هەڵەبجەی شەهید لەلایەن بەڕێز (دڵشاد نامق فرج) كارمەندی بەڕێوەبەرایەتیەكەمانەوە، لەبەرواری(٢٠٠٧/١/١٠).

٣. سازكردنی خولێكی تایبەت بەمافەكانی مرۆڤ بۆ (٢١)ئەفسەری پۆلیس و ئاسایشی سنورەكەمان بۆماوەی یەك هەفتە لە بەرواری (٢٠٠٧/٢/٢٠) لەهەڵەبجە.

٤. ووتنەوەی (٨٥ وانە) سەبارەت بەمافەكانی مرۆڤ لە پەیمانگای مەڵبەندی مامۆستایانی هەڵەبجەی شەهید لەلایەن بەڕێزان (دڵشاد نامق فرج) و (لقمان امین كریم) كارمەندانی بەڕێوەبەرایەتیەكەمانەوە، لە ماوەی (٣ مانگ) دا لەمانگی (٢ تا ٥ / ٢٠٠٧).

٥. ووتنەوەی وانەی مافەکانی مرۆڤ لەخولی هاوینەی هەمان پەیمانگا بۆماوەی مانگێك، لەلایەن هەمان ئەو بەڕێزانەوە.

٦. بەشداری کردن لەبەرنامەیەکی تایبەت بەکێشەی توندوتیژی دژی ژنان لەڕادیۆی ((دەنگی نوێ))، لەئان و ساتی کوشتنی (دووعا) دا.

٧. سازدانی وۆرکشۆپێکی تایبەت بە(ڕۆڵی ڕاگەیاندن لەپاراستنی مافەکانی مرۆڤدا) بۆ کارمەندانی دەزگا ڕاگەیاندنەکان بۆماوەی یەك ڕۆژ لەبەرواری (٢٠٠٧/٨/١٢).

٨. سازدانی وۆرك شۆپێکی یەك ڕۆژە بەناونیشانی ((هۆشیاری یاسایی و بەرەنگاربوونەوەی گەندەڵی) لەقەزای شارەزوور ﴿هەڵەبجەی تازە﴾ لەبەرواری (٢٠٠٧/٨/٣٠).

٩. سازدانی وۆرك شۆپێکی یەك ڕۆژە بەناونیشانی ((هۆشیاری یاسایی و بەرەنگاربوونەوەی گەندەڵی) لەقەزای سەید سادق لەبەرواری (٢٠٠٧/٩/٣).

١٠. بەشداری کردن لەخولی مافەکانی مرۆڤ کەوەزارەتمان بۆ ماوەی دوو ڕۆژ کردیەوە لەشاری هەولێر.

١١. وەرگرتنی دووستونی هەمیشەیی لەهەردوو ڕۆژنامەی (سەید سادق) و (خورماڵ)، کەدوو ڕۆژنامەن لە سنووری بەڕێوەبەرایەتییەکەماندا لەلایەن چەند ڕۆژنامەنوسێکەوە دەردەچن، لەم دووگۆشەیدا کە لەلایەن بەڕێز ((دڵشاد نامق فرج)) فەرمانبەری بەڕێوەبەراتیەکەمانەوە دەنوسرێن، ڕۆشنبیری مافەکانی مرۆڤ و هۆشیاری پێویست لەو بوارەدا دەخرێنەڕوو، لەبەرواری (٢٠٠٧/٢/١) وە دەستمان بەم چالاکیە کردووە.

١٢. دابینکردنی چەن کتێبێك بۆ بەندیخانەی ئاسایشی شارەزوور لە مانگی (٢٠٠٧/٣).

١٣. سەرجەم بڵاوكراوەكانی وەزارەتمان دابەشی سەر دام ودەزگا حكومیەكان كردووە.

١٤. سازدانی سیمینارێك بۆ خاتوو پەیمان عیزەدین لە ڕۆژی بەرەنگار بوونەوەی توندوتیژی دژی ژناندا لەهەڵەبجەی شەهید.

١٥. سازدانی ۆركشۆپێكی یەك ڕۆژە دەربارەی توندوتیژی بۆ نوێنەرانی ڕێكخراوەكانی كۆمەڵگەی مەدەنی لە شارۆچكەی سیروان بەهاوكاری سەنتەری چالاكی لاوانی سیروان لە بەرواری (٢٠٠٨/١/١٠).

چوارەم: بەشی كاڵا:

لەم ماوەیەدا بەڕێوەبەرایەتییەكەمان (٩) سكاڵای هاتووەتە بەردەست كە بە پێی پێویست یان یا بۆ وەزارەتمان بەرزكردووەتەوە یان چارەسەرمان كردووە.

پێنجەم: سندوقی سكاڵا:

لەماوەی كاری ڕابووردووی بەڕێوە بەرایەتییەكەماندا (٣) سندوقی سكاڵامان لە هەر سێ قەزای (هەڵەبجەی شەهید، هەڵەبجەی تازە، پێنجوێن) هەبووە كە تا ئێستا هیچ سكاڵایەكیان تێنەكراوە لەلایەن هاوڵاتیانەوە.

شەشەم: دابینكردنی كەلوپەلی بەندیخانە:

١. بەڕێوەبەرایەتیەكەمان هەستا بەدابینكردنی (ڕاخەر، دۆشەك، بەتانی) بۆ بەندیخانەی ئاسایشی شارەزوور لەبەرواری (٢٠٠٧/١٢/١٥).

٢. هەستاین بەدابینكردنی كەلوپەلی (دۆشەك، بەتانی، كومبار) بۆ ژووری ڕاگیراوەكانی پۆلیسی سەید سادق، لەبەرواری (٢٠٠٨/١/٧).

دیدارو چاوپێکەوتنەکان